

Úvodní stránka > Finance a finanční nároky > Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU

Může se stát, že budete chtít, aby byla v jiném státě, než ve kterém je Vaše věc projednávána, provedena určitá opatření, a to rychle a aniž byste museli čekat na vydání konečného rozsudku.

Může dojít k situaci, že jste podali návrh na zahájení soudního řízení, to se však vleče a Vy se cítíte být jakoby odstaveni na vedlejší kolej. Obáváte se, že Váš dlužník před vydáním rozsudku tohoto protahujícího se postupu soudu a různých dalších prostředků využije k útěku před svými věřiteli. Takový dlužník může například uvažovat o podání insolvenčního návrhu nebo o převedení svého majetku na jinou osobu. Pokud je tomu skutečně tak, je ve Vašem zájmu požádat soud o vydání předběžného opatření.

Soud může nařídit předběžné nebo zajišťovací opatření proti majetku dlužníka. Účelem veškerých takových opatření je zajištění možnosti po určitou dobu předvídat konečné rozhodnutí ve věci tak, aby bylo možné zaručit jeho následný výkon.

Podmínky, které se na vydávání těchto opatření vztahují, se však v různých členských státech relativně podstatně liší.

Chcete-li získat podrobné informace o právu některého členského státu, zvolte si jeho vlajčku.

Poslední aktualizace: 18/01/2019

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Předběžná a ochranná opatření - Belgie

1 Jaké druhy opatření existují?

Účelem ochranných (zajišťovacích) opatření je zajistit zachování práv. V praxi mohou věřitelé tato opatření použít, aby se ochránili před rizikem, že od svých dlužníků nedostanou zaplacenou.

V případě, že jsou čistě zajišťovací opatření nedostatečná, může soud nařídit předběžná opatření, jejichž důsledky jsou srovnatelné s rozhodnutím očekávaným v řízení ve věci samé. Konečné soudní rozhodnutí může tato předběžná opatření potvrdit nebo je zrušit.

Soudce může nařídit předběžná nebo zajišťovací opatření týkající se hmotného majetku dlužníka. Pro účely vymáhání dluhů platí zásada, že dlužník je povinen zaplatit dluh za pomoci veškerého svého movitého majetku (peníze, nábytek, šperky, akcie) a nemovitého majetku (pozemky, budovy, byty). Věřitel také může využít práva pohledávek dlužníka (zůstatky na bankovních účtech, mzdy).

1.1. Zajišťovací opatření

A. Zajišťovací obstavení

V naléhavých případech může kterýkoli věřitel požádat soud, aby povolil zajišťovací obstavení jakéhokoliv majetku, který patří dlužníkovi a který je vhodný pro účely obstavení (článek 1413 belgického soudního řádu). Dlužník nemůže dále volně nakládat s majetkem, který je předmětem zajišťovacího obstavení. To znamená, že již nemůže takový majetek prodat, darovat nebo zatížit zástavními právy. Důsledek odnětí práva nakládat s majetkem je pouze relativní – použije se výhradně ve prospěch věřitele, který o obstavení požádal. Dlužník i nadále zůstává vlastníkem majetku a ponechává si užívací právo k tomuto majetku.

B. Zabavení

Zabavení spočívá v odebrání majetku, který je předmětem sporu, a jeho držení až do vydání konečného rozhodnutí, jako záruky (články 1955 a násl. občanského zákoníku). Zabavení může být sjednáno mezi stranami (zabavení dohodou) nebo je může nařídit soud (soudní zabavení). Na rozdíl od běžné záruky se může zabavení vztahovat také na nemovitý majetek (článek 1959 občanského zákoníku).

C. Soupis majetku

Účelem vypracování soupisu majetku je určit hodnotu dědictví, společného jmění manželů nebo majetku v ideální spoluvlastnictví několika osob (článek 1175 soudního řádu) na žádost věřitele, manžela nebo dědice. Osoby požadující vyhotovení soupisu majetku jsou oprávněny si zvolit notáře, který připraví listinu, která bude majetek evidovat. V případě, že nejsou schopny dosáhnout dohody, jmenuje notáře smírčí soudce (článek 1178 soudního řádu).

Pro případné spory má příslušnost smírčí soud.

D. Zapečetění

Po zapečetění již nelze s majetkem volně nakládat. V případech, kdy existuje významný zájem na ochraně, věřitelé, manžel nebo dědicové mohou požádat o zapečetění majetku, který tvoří společné jmění manželů, dědictví nebo majetek v ideálním spoluvlastnictví (článek 1148 soudního řádu). Zapečetění nařizuje smírčí soudce. Smírčí soudce může nařídit odstranění pečeti na žádost osoby, která je nechala zapečetit, věřitelů, manžela nebo dědiců. V případě, že je odstranění pečeti napadeno, rozhoduje smírčí soudce.

1.2. Předběžná opatření

Předběžná opatření nebo předběžně vykonatelná opatření jsou opatření, která lze odvolat a nejsou nezvratná. Mohou být na návrh uložena ve zvláštních řízeních nebo v řízeních ve věci samé.

1.3. Předběžný výkon rozhodnutí

Předběžný výkon nebo preventivní výkon je možný za přísných podmínek po vydání soudního rozhodnutí, které není dosud pravomocné. Jinými slovy: dokud existuje možnost opravného prostředku nebo námitky proti soudnímu rozhodnutí, je rozhodnutí pouze důkazem toho, co bylo předvedeno, a v zásadě nemůže být v této fázi vykonáno. Toto může mít negativní důsledky pro stranu, která se dovolává splnění povinnosti druhé stranou. V určitých případech může žalobce požadovat, aby soud povolil předběžnou vykonatelnost soudního rozhodnutí. Jednou z metod předběžného výkonu rozhodnutí je zajišťovací obstavení majetku, který patří dlužníkovi.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

A. Zajišťovací obstavení

Osoba, která má soudní rozhodnutí, i když toto rozhodnutí pochází z jiné země, má právo dát vyzvat soudního vykonavatele, aby obstavil majetek dlužníka. V případě, že osoba nemá soudní rozhodnutí, bude pro nařízení zajišťovacího obstavení zapotřebí soudního usnesení. Rozhodce nemůže nařídit ochranné obstavení (článek 1696 soudního řádu).

Návrhy na obstavení se podávají a projednávají stejným způsobem jako je tomu v řízeních o předběžných opatřeních (článek 1395 soudního řádu). Doba mezi vydáním předvolání a dostavením se k soudu musí být alespoň dva dny, přičemž v naléhavých případech může být zkrácena.

Jednostranný návrh na nařízení zajišťovacího obstavení podá advokát soudci v řízení o obstavení, přičemž soudce může nařízení zajišťovacího obstavení schválit. Soudce musí v řízení o obstavení rozhodnout do osmi dnů. Rozhodnutí společně s příkazem k obstavení musí poté soudní vykonavatel dlužníkovi doručit, aby se zajistilo, že dlužník si je obstavení vědom.

Rozhodnutí je ze zákona předběžně vykonatelné a jeho definitivnost a nemožnost podat proti němu opravný prostředek jsou pouze relativní. Soudce v řízení o obstavení může rozhodnutí kdykoli změnit nebo vzít zpět v reakci na změnu okolností. Poplatky účtované soudním vykonavatelem jsou dány královskou vyhláškou ze dne 30. listopadu 1976 (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*, 8. února 1977).

B. Zabavení

V případě zabavení dohodou je dostačující platná dohoda stran a není zapotřebí žádné soudní usnesení. Soudní zabavení však musí být nařízeno soudem. V obou případech bude jmenován svěřenecký správce, dohodou nebo soudem. Správce musí jednat s náležitou péčí, aby se zajistilo, že jemu svěřený majetek zůstane zachován. Zároveň je správce povinen majetek vrátit v případě, že zabavení skončilo. Správce má nárok na odměnu stanovenou zákonem (čl. 1962 odst. 3 občanského zákoníku).

C. Předběžná opatření

O předběžná opatření je vždy nutné žádat soudy, buď formou v rámci samostatného řízení o nařízení předběžného opatření, nebo v rámci řízení ve věci samé. Předběžná opatření může nařídit i rozhodce (článek 1696 soudního řádu).

V naléhavých případech vydá předsedající soudce prvního stupně předběžně vykonatelný rozsudek ve všech věcech, které ze zákona nespádají mimo pravomoc těchto soudů (čl. 584 odst. 1). „Předběžně vykonatelným“ se rozumí, že rozsudek je pouze předběžný a nemůže mít žádné konečné a neodvolatelné důsledky. Předsedající soudci obchodního a pracovního soudu rovněž mohou vydávat předběžně vykonatelná rozhodnutí v naléhavých věcech, které spadají do příslušnosti soudu.

Rozhodnutí v řízení o nařízení předběžného opatření nesmí na škodu věci samé (původní žalobě), což znamená, že definitivnost a nemožnost podat proti rozhodnutí opravný prostředek je relativní. Soudce projednávající původní žalobu není tímto rozhodnutím nijak vázán, což znamená, že soudce v řízení o nařízení předběžného opatření může nařizovat pouze předběžná opatření.

Například v řízeních o rozvodu je předsedající soudce soudu prvního stupně oprávněn nařizovat předběžná opatření týkající se osoby, majetku a výživného manželů a také jejich dětí (čl. 1280 odst. 1 soudního řádu).

Soudní vykonavatel formálně druhé straně oznámí opatření, která byla nařízena, a vyzve druhou stranu, aby tato opatření splnila, v případě potřeby pod hrozbou policejního zásahu nebo propadnutím soudem uložené pokuty. Poplatky účtované soudním vykonavatelem jsou dány královskou vyhláškou ze dne 30. listopadu 1976 (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*, 8. února 1977).

Při výkonu spravedlnosti u soudu prvního stupně ve věcech, v nichž se rozpadl vztah, je smírcí soudce oprávněn ukládat předběžná opatření na dobu, během níž manželé nebo osoby žijící v právně uznaném svazku i nadále žijí společně. Tato opatření se mohou týkat například bydlení, dětí nebo majetku dětí. Opatření mají pouze dočasnou povahu a přestanou platit, jakmile soužití skončí. Manželské páry však nemohou tímto způsobem vést řádné řízení o rozvodu. Jakékoli konečné řešení rozvodu musí být uskutečněno soudem první instance.

D. Předběžný výkon

Rozsudek představuje vykonatelně uznaný nárok. Pokud rozsudku dosud není pravomocný, nemůže být vykonán. Vykonatelnost se odkládá z důvodu skutečnosti, že lze podat námitku nebo odvolání, ale neodkládá se z důvodu možnosti podání kasačního opravného prostředku ke kasačnímu soudu na základě právní otázky (článek 1397 soudního řádu).

Soudce, který vydá konečný rozsudek, může povolit jeho předběžnou vykonatelnost, s výjimkou případů, kdy to zákon zakazuje (článek 1398 soudního řádu). Mezi tyto druhy případů patří například rozvod, právní rozluka, napadení manželství a neplatnost manželství. Dále pak rozhodnutí, kterým se přiznává pevně stanovená pohledávka nižší než 2 500 eur, není rovněž způsobilé pro předběžnou vykonatelnost (článek 1399 soudního řádu).

Je-li předběžná vykonatelnost možná, provádí se výkon na vlastní nebezpečí žalobce. V takových případech může soud volitelně uložit podmínku pro vykonatelnost rozhodnutí, konkrétně tak, že bude po žalobci vyžadováno, aby složil záruku (čl. 1400 odst. 1 soudního řádu). Žalobce může zahájit výkon, ale je povinen složit určitou částku nebo předložit bankovní záruku v kanceláři pro vklady a úložky. V případě, že rozsudek bude opravným prostředkem změněn, může strana, vůči níž byl předběžně vykonán, požadovat náhradu škody.

2.2 Hlavní podmínky

A. Zajišťovací obstavení

Zajišťovací obstavení může být nařízeno pouze v naléhavých situacích a v případě, že nárokovaný dluh je jistý, jeho výše je pevně daná a je způsobilý, aby byl vymáhán.

Naléhavost naznačuje, že platební schopnost dlužníka je ohrožena, a tím vystavuje v nebezpečí schopnost věřitele uplatnit nárok vůči majetku dlužníka. Zajišťovací obstavení může být použito nejen jako prostředek k vyvinutí nátlaku, ale je také nařízeno, pokud je finanční situace dlužníka objektivně ohrožena. Naléhavost musí existovat jak v okamžiku, kdy je obstavení nařízeno, tak v okamžiku, kdy soudce musí rozhodnout o výkonu usnesení, jímž se obstavení nařizuje.

Pohledávka žalobce musí být jistá, což znamená, že pohledávka se musí jevit jako dostatečně odůvodněná a nesmí existovat žádné přiměřené důvody k jejímu zpochybnění. Musí být také pevně dána výše dlužné pohledávky. Výše dluhu již musí být určena nebo musí být alespoň možné ji určit na základě předběžného odhadu. Pokud není přesná výše dluhu doposud určena, soudce v řízení o obstavení provede odhad. Konečně dluh musí být již splatný; věřitel musí oprávněně požadovat jeho uhrazení. Článek 1415 soudního řádu vymezuje tento požadavek přesněji, a to tak, že dokonce pohledávky týkající se budoucích pravidelných příjmů (výživné, platby nájemného, úroky), a dokonce i předběžně nebo možné pohledávky mohou být způsobilé pro zajišťovací obstavení.

B. Zabavení

Soudní zabavení může soud nařídit v případě movitého majetku, pro který byl vydán příkaz k obstavení, v případě movitého nebo nemovitého majetku, jehož vlastnictví je předmětem sporu mezi dvěma nebo více osobami, nebo v případě věcí, které dlužník nabídl za účelem vyrovnání dluhu (článek 1961 občanského zákoníku). Obecně se toto vztahuje na situaci, kdy okolnosti případu odůvodňují použití zabavení jako formy zajišťovacího opatření s cílem zajistit, že věci zůstanou ve svém stávajícím stavu, čímž nebude ohroženo jakékoli konečné řešení, kterého může být dosaženo. Naléhavost není relevantní. Soudce však bude muset jednat s určitou péčí, nařizuje-li zabavení, neboť se jedná o vážné a výjimečné opatření, které právo povoluje pouze v případě, že existují dostatečně důležité důvody.

C. Předběžná opatření

Nařít předběžné opatření lze pouze v případě, že existuje naléhavá potřeba okamžitého řešení, přičemž bez daného řešení žalobce pravděpodobně utrpí určité ztráty nebo bude významně strádat. Naléhavost je tedy klíčovým požadavkem pro zahájení řízení o nařízení předběžného opatření.

Předběžná opatření v řízeních ve věci samé rovněž musí rovněž splňovat podmínku naléhavosti. Proto se tato opatření, o která lze žádat před smířčím soudem, označována jako „naléhavá předběžná opatření“.

D. Předběžná vykonatelnost

Kritérium uplatňované soudy při rozhodování o tom, zda bude předběžná vykonatelnost povolena či nikoli, se týká rizika podstupovaného žalobcem, že druhá strana výkon soudního rozhodnutí zbytečně protahuje nebo mu brání. V případě, že druhá strana podá námitku nebo odvolání pouze za účelem zamezení výkonu soudního rozhodnutí, bude to představovat dostatečný důvod pro soud, který rozhodnutí vydal, aby vyhověl návrhu na nařízení předběžné vykonatelnosti rozhodnutí. Pro určité druhy věcí je však předběžná vykonatelnost zakázána (viz výše).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

A. Zajišťovací obstavení

Všechny druhy majetku (movitý, nemovitý, nehmotný) jsou způsobilé pro obstavení. Určité druhy majetku však nesmí být předmětem obstavení (nebo jím mohou být pouze částečně). Nezpůsobilost pro obstavení je dána zákonem nebo povahou majetku nebo vztahem, který existuje mezi majetkem a dlužníkem. Seznam majetku, který nesmí být předmětem obstavení, lze najít v článku 1408 soudního řádu. Stručně řečeno takovýto majetek tvoří základní potřeby dlužníka, věci, které bude dlužník potřebovat pro své studium nebo odbornou přípravu nebo pro vzdělávání svých dětí, zařízení pro výkon povolání dlužníka, potraviny, pohonné hmoty a náboženské předměty. Ustanovení čl. 1410 odst. 2 soudního řádu obsahují přehled částek, které nejsou způsobilé pro obstavení. Mezi tyto částky patří rodinné přídavky a příjmy ve výši životního minima.

Mzda dlužníka a jakýkoli rovnocenný příjem může být předmětem obstavení pouze z části. Předmětné částky jsou stanoveny v čl. 1409 odst. 1 soudního řádu a jsou každoročně upravovány královskou vyhláškou s přihlédnutím k indexu spotřebitelských cen. Ustanovení čl. 1410 odst. 1 soudního řádu rozšiřuje oblast působnosti částek, které mohou být částečně předmětem obstavení tak, aby mezi ně patřily zdroje příjmu jako výživné, důchod, dávky v nezaměstnanosti, dávky při pracovním úrazu nebo invalidní důchod.

Majetek, který může být předmětem obstavení, bude označen soudním vykonavatelem tak, že sepiše jeho seznam v úředním dokumentu pro účely případného pozdějšího prodeje, pokud je soudní vykonavatel schopen dosáhnout dohody s věřitelem. Nakládání s předměty, které byly označeny soudním vykonavatelem, nebo tyto předměty ukrývat je trestným činem a je přísně zakázáno.

B. Zabavení

Soudní zabavení může být soudem nařízeno pro movitý majetek, pro který byl vydán příkaz k obstavení, a pro movitý nebo nemovitý majetek, jehož vlastnictví je předmětem sporu mezi dvěma nebo více osobami, nebo pro věci, které dlužník nabídl za účelem vyrovnání dluhu (článek 1961 občanského zákoníku).

C. Předběžná opatření

Všechny druhy věcí jsou způsobilé pro řízení o nařízení předběžného opatření. Předsedající soudce soudu prvního stupně má věcnou příslušnost projednávat všechny druhy soukromých sporů spadajících do občanského práva. Spory podle pracovního nebo obchodního práva musí být předloženy předsedajícímu soudci pracovního nebo obchodního soudu.

V případech, kdy se rozpadl vztah, je smířčí soudce oprávněn nařít předběžná opatření, pokud jde o celkovou délku trvání společného soužití. Tato opatření se mohou týkat například bydlení, dětí nebo majetku dětí. Toto ustanovení se použije pouze v případě manželských párů (čl. 223 odst. 1 občanského zákoníku) a osob žijících v právně uznaném svazku (čl. 1479 odst. 1 občanského zákoníku), ale nevztahuje se na osoby žijící ve faktickém svazku.

D. Předběžná vykonatelnost

V zásadě jsou všechna soudní rozhodnutí způsobilá pro předběžnou vykonatelnost, pokud ji povolí soudce, s výjimkou případů, kdy je předběžná vykonatelnost zakázána zákonem (článek 1398 soudního řádu). Mezi tyto druhy věcí patří rozvody, právní rozluky, napadení manželství a neplatnost manželství. U rozsudku, který přiznává pevně stanovenou pohledávku ve výši nižší než 2 500 eur, není možné předběžnou vykonatelnost povolit (článek 1399 soudního řádu).

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

A. Zajišťující obstavení

Vlastník dotčeného majetku neztrácí vlastnické právo nebo právo uživací (užívání, nájem, výtěžky, plody) majetku, který je předmětem zajišťovacího obstavení. Platí pouze omezení, že vlastník nesmí dotčené věci prodat ani je zatížit zástavním právem. Skutečnost, že dlužník nemá žádné dispoziční právo k dotčeným věcem, znamená, že všechny kroky, které dlužník podnikne v rozporu neexistence jeho dispozičního práva, budou sice platné, avšak není možné se jich vůči věřiteli z rozsudku dovolávat. Věřitel tedy nemusí takovýmito krokům věnovat žádnou pozornost a může jednat, jakoby uvedené kroky nenastaly.

B. Zabavení

Stejně jako v případě jakékoli jiné formy soudní záruky zabavení znamená, že detence věci se převádí na opatrovníka. Opatrovník může podnikat pouze kroky, jejichž cílem je zachování dotčených věcí.

C. Předběžná opatření

Nepoužije se.

D. Předběžná vykonatelnost

Předběžná vykonatelnost znamená, že rozsudek bude vykonán, přestože existuje možnost jeho změny v řízení o opravném prostředku. Žalobce nese riziko spojené s výkonem (viz výše).

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

A. Zajišťovací obstavení

Pro zajišťovací obstavení platí omezení a v zásadě může být v platnosti po dobu tří let. Soudce v řízení o obstavení však může stanovit kratší dobu platnosti. Obstavení může být obnoveno, pokud původní lhůta dosud neuplynula. Obnovení, které je ve skutečnosti prodloužením stávající lhůty, se povolí v případě, že existují platné důvody a naléhavost situace se nezměnila.

B. Zabavení

U zabavení zákon nestanoví žádné časové omezení. Pokud již neexistuje žádné riziko, že věci nebudou zachovány v jejich stávajícím stavu, a neexistuje žádné riziko, že konečného řešení nebude moci být dosaženo, bude zabavení zrušeno.

C. Předběžná opatření

Zákon nestanoví pevně dané období platnosti pro předběžná opatření. Konečné soudní rozhodnutí ve věci sporu může jakákoli předběžná opatření potvrdit nebo je zrušit.

Naléhavá předběžná opatření uložená smírčím soudem přestanou platit, když bylo zahájeno řízení o rozvodu. Od tohoto okamžiku bude soud prvního stupně příslušným soudem a s návrhem na nařízení předběžného opatření se lze obrátit na předsedajícího soudce soudu prvního stupně.

D. Předběžná vykonatelnost

Nepoužije se.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

A. Zajišťovací obstavení

V případě, že soudce v řízení o obstavení odmítne obstavení přiznat, strana, která o obstavení žádá, má nárok se proti tomu odvolat ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy je rozhodnutí vyhlášeno (čl. 1419 odst. 1 a článek 1031 soudního řádu). Věc bude projednávána stejným způsobem, jakoby před původním soudcem a rozhodnutí vynese přípravný senát (*chambre du conseil/raadkamer*). V případě, že je obstavení v řízení o opravném prostředku povoleno, dlužník, který chce napadnout usnesení o obstavení, musí se s věcí obrátit na odvolací soud podáním námítky třetí strany.

V případě, že soudce obstavení povolí, dlužník nebo jakákoli zúčastněná strana má nárok na podání námítky třetí strany proti tomuto rozhodnutí (článek 1419 soudního řádu). Námitka třetí strany je nutné podat ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy je rozhodnutí o nařízení obstavení doručeno, a bude ji projednávat soudce, který vydal napadené rozhodnutí (článek 1125 soudního řádu). Námitka třetí strany nemá žádný odkladný účinek, nerozhodne-li soudce jinak.

B. Zabavení

Pokud bylo sjednáno mezi stranami, nelze se proti němu odvolat.

Soudní zabavení má podobu rozhodnutí soudce, proti kterému lze podat opravný prostředek v souladu s ustanoveními soudního řádu.

C. Předběžná opatření

Jakákoli strana, která byla negativně dotčena rozhodnutím přijatým v řízení o nařízení předběžného opatření, může podat námitku nebo odvolání. Odvolání proti rozhodnutí předsedajícího soudce soudu prvního stupně nebo obchodního soudu bude projednávat odvolací soud. Odvolání proti rozhodnutí předsedajícího soudce pracovního soudu musí být předloženo pracovnímu soudu.

V případě, že soudní řízení bylo zahájeno předvoláním nebo dobrovolným dostavením se k soudu, musí být námitka nebo odvolání podány ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy je rozhodnutí doručeno. V případě, že rozhodnutí bylo oznámeno formou soudního dopisu a bylo vydáno na základě jednostranného návrhu, musí být jakákoli námitka nebo odvolání podány ve lhůtě jednoho měsíce ode dne oznámení.

D. Předběžná vykonatelnost

Proti povolení předběžné vykonatelnosti nelze podat odvolání. Soudce odvolacího soudu nesmí za žádných okolností zakázat nebo odložit výkon soudního rozhodnutí (článek 1402 soudního řádu).

Poslední aktualizace: 14/11/2014

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Bulharsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Soudní řízení je zpravidla charakterizováno delší nebo kratší dobou trvání. Doba trvání vyplývající z jednotlivých fází a stupňů, jimiž soudní řízení prochází, může někdy vést k neúčinnosti právní ochrany, která měla být jeho účelem, neboť způsobuje opožděné vydání soudního rozhodnutí, a tudíž i k pozdějšímu nabytí jeho účinnosti. Zákonodárce zavedl v tomto ohledu soubor opatření, jejichž cílem je zajistit účinnost požadované soudní ochrany.

Právní úprava zajišťování nároku se řídí ustanoveními § 389–404 občanského soudního řádu (OSŘ).

Podle § 391 OSŘ je zajištění nároku přípustné v případě, kdy by bez takového předběžného opatření bylo pro žalobce nemožné nebo velmi obtížné vykonat práva vyplývající z rozsudku a pokud: a) je nárok doložen průkaznými listinnými důkazy, nebo b) je poskytnuta jistota (kauce) ve výši stanovené soudem podle § 180 a 181 zákona o závazcích a smlouvách. Jistota může být vyžadována i v případě, že existují průkazné listinné důkazy.

Proto je základním předpokladem a nutnou podmínkou pro nařízení předběžných opatření nebezpečí, že žalobce nebude schopen vykonat svá práva vyplývající ze soudního rozhodnutí, které bude potenciálně vydáno ve věci odůvodněného nároku.

Aby bylo možno nárok zajistit, měl by soudce odhadnout, zda jsou splněny následující předpoklady: nutnost zajištění nároku, pravděpodobná oprávněnost nároku a to, zda je předběžné opatření navrhované žalobcem vhodné a přiměřené z hlediska potřeb daného konkrétního případu a právní ochrany, o kterou se výslovně žádá.

Zákon stanoví v § 397 odst. 1 OSŘ následující předběžná opatření:

obstavení nemovitého majetku,

obstavení movitého majetku a pohledávek včetně obstavení podílů ve společnosti,

jiná přiměřená opatření stanovená soudem včetně zabavení motorového vozidla a přerušení výkonu soudního rozhodnutí.

Soud může nařídit i více předběžných opatření až do výše daného nároku.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Podle ustanovení kapitoly 34 OSŘ lze nárok zajistit:

v souladu s § 389 OSŘ u všech typů nároků v jakékoli fázi řízení před uzavřením soudního projednávání v průběhu odvolacího řízení,

v souladu s § 390 OSŘ lze všechny nároky zajistit předběžným opatřením ještě před podáním žaloby.

Návrh na předběžné opatření týkající probíhající věci:

Tento návrh podává žalobce u soudu příslušného k řízení ve věci samé. Aby bylo možné předběžné opatření nařídit, musí být splněny podmínky stanovené v § 391 OSŘ – pravděpodobná oprávněnost nároku, nutnost zajištění nároku (tj. hrozba, že nebude možno uspokojit nárok žalobce v případě, že mu bude ve věci samé vyhověno), jakož i přiměřenost daného opatření. V souladu s § 391 odst. 2 a 3 OSŘ si může soud dle vlastního uvážení při nedostatku důkazů vyžádat složení peněžní jistoty, jejíž výši sám stanoví.

Zajišťovat lze i nároky v řízeních, která jsou přerušena.

Návrh na předběžné opatření ve věci budoucího nároku:

Návrh se podává v místě, kde má žalobce trvalé bydliště nebo kde se nachází majetek, který bude sloužit pro zajištění nároku. V případě návrhu na předběžné opatření ve přerušení výkonu soudního rozhodnutí musí být návrh podán u místně příslušného soudu dle místa výkonu soudního rozhodnutí.

Jsou-li povolena předběžná opatření ohledně budoucího nároku, soud stanoví lhůtu pro podání žaloby uplatňující tento nárok, která nesmí být delší jednoho měsíce. Základní předpoklady pro nařízení těchto předběžných opatření jsou stejné jako předpoklady týkající se nařízení předběžných opatření v probíhajícím řízení.

Návrh musí konkretizovat požadované předběžné opatření a hodnotu nároku. Musí být podán příslušnému krajskému soudu nebo příslušnému okresnímu soudu v závislosti na místní a věcné příslušnosti v souladu s § 104 OSŘ.

Návrh může podat dotčená osoba nebo její procesní či právní zástupce. Kopie návrhu není nutná, neboť se nepředkládá protistraně.

Předběžná opatření nařízená soudem vykonává v případě:

obstavení nemovitého majetku – rejstříkový úřad,

obstavení movitého majetku a pohledávek dlužníka – státní nebo soukromý soudní vykonavatel, který vyrozumí i třetí strany, jako například banky a jiné úvěrové instituce,

předběžných opatření týkajících se automobilů – příslušné oddělení dopravní policie,

předběžného opatření „přerušení výkonu soudního rozhodnutí“ – je nutno předložit kopii rozhodnutí soudu o nařízení tohoto opatření příslušnému soudnímu vykonavateli či exekutorovi, který zahájil řízení o výkonu rozhodnutí,

jiných opatření stanovených zákonem – příslušný soudní vykonavatel nebo exekutor, kterého si daná osoba zvolí.

2.2 Hlavní podmínky

Podstatné náležitosti pro nařízení předběžných opatření (jak je uvedeno výše) jsou uvedeny v § 391 OSŘ.

Předběžné opatření ve věci výživného je přípustné i v případě, že nejsou splněny požadavky § 391 OSŘ, a v takovém případě může soud přijmout předběžná opatření z moci úřední.

Je rovněž přípustné částečné zajištění nároku předběžným opatřením, avšak pouze ve vztahu k těm jeho částem, které jsou podloženy dostatečnými důkazy.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Obecně platí, že předmětem předběžného opatření může být jakýkoli majetek dlužníka. Nelze obstavit pohledávky, které nemohou být předmětem exekuce. V souladu s § 393 odst. 1 OSŘ nelze obstavit peněžité pohledávky vůči státu, státním institucím a zdravotnickým zařízením dle § 5 odst. 1 zákona o zdravotnických zařízeních.

Tyto druhy majetku či jednání lze postihnout v rámci předběžného opatření:

bankovní účty,

movitý majetek,

nemovitý majetek,

automobily, pokud jde o jejich zabavení,

činnosti směřující k výkonu rozhodnutí,

zvláštní majetek budoucího dlužníka, který spadá do ostatních případů výslovně stanovených zákonem.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Jakékoli nakládání s daným majetkem ze strany dlužníka je ve vztahu k věřiteli nebo přidruženým věřitelům neplatné. Pokud jde o nemovitý majetek, týká se tato neplatnost pouze nakládání s majetkem poté, co je do rejstříku zapsáno příslušné omezení (plomba) podle § 452 OSŘ.

§ 453 OSŘ upravuje domněnky nevymahatelnosti práv nabytých po zápisu omezení (plomby) do rejstříku a přijetí oznámení o obstavení.

Podle § 401 OSŘ se může zajištěný věřitel žalobou domáhat vůči třetím odpovědným stranám vydání částek nebo majetku, které tyto strany odmítnou vydat dobrovolně.

Náklady řízení o předběžném opatření nese osoba, na jejíž návrh byla předběžná opatření nařízena, jak je uvedeno v § 514 OSŘ s odkazem na § 401 OSŘ, který upravuje předběžná opatření.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

V případě probíhajícího řízení se předběžné opatření ukládá před rozhodnutím ve věci usnesením, které nabývá právní moci.

Nařizují-li se předběžná opatření ohledně budoucího nároku, stanoví soud lhůtu pro uplatnění tohoto nároku žalobou, která nesmí být delší než jeden měsíc.

Není-li doloženo podání žaloby ve stanovené lhůtě, soud zruší předběžná opatření z moci úřední podle § 390 odst. 3 OSŘ.

V případě podání žaloby u nároku, pro který bylo nařízeno předběžné opatření, což je nejobvyklejší situace, zůstává předběžné opatření v platnosti a je účinné až do konečného rozhodnutí ve věci samé.

§ 402 OSŘ upravuje postup zrušení předběžného opatření. Stanoví, že zúčastněná strana musí podat návrh, jehož kopie musí být předána osobě, která o nařízení předběžného opatření požádala. Ta může do tří dnů podat námitku proti návrhu na zrušení předběžného opatření. Soud na neveřejném zasedání předběžné opatření zruší, pokud má plně za to, že důvody, pro které bylo nařízeno, již pominuly, nebo pokud žalovaný složil ve stanovené lhůtě jistotu představující celou částku požadovanou žalobcem (§ 398 odst. 2 OSŘ). Proti rozhodnutí soudu o zrušení předběžného opatření se lze do jednoho týdne odvolat.

Změnu nařízených předběžných opatření podle § 398 OSŘ lze povolit v následujících dvou situacích:

podle odstavce 1 – soud může na žádost jedné ze stran poté, co vyrozumí druhou stranu a s přihlédnutím k jejím námitkám předloženým do tří dnů po tomto vyrozumění, nahradit jeden typ předběžného opatření jiným,

podle odstavce 2 – v případě zajištění nároku, který lze odhadnout v penězích, může žalovaný kdykoli bez souhlasu druhé strany nahradit nařízené předběžné opatření složením peněz či jiných cenných papírů, jak je stanoveno v § 180 a 181 zákona o závazcích a smlouvách.

V případech stanovených v § 398 odst. 1 a 2 OSŘ se nařízení obstavení majetku ruší.

Zákon nebrání tomu, aby žalovaný žaloval žalobce o náhradu škody, kterou mu předběžné opatření způsobilo, pokud nárok, který byl předmětem nařízení předběžného opatření, zanikl nebo nebyl žalobou uplatněn ve stanovené lhůtě, případně řízení ve věci samé bylo zastaveno (§ 403 OSŘ).

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

V souladu s § 396 OSŘ se lze proti rozhodnutí soudu o předběžném nařízení zajišťujícího nárok odvolat ve lhůtě jednoho týdne. Pro žalobce začíná běh této týdenní lhůty dnem, kdy mu je doručeno rozhodnutí, zatímco pro žalovaného (osobu, proti níž bylo předběžné opatření nařízeno) začíná běh lhůty dnem, kdy mu soudní vykonavatel či exekutor, rejstříkový úřad nebo soud doručí oznámení o nařízení předběžného opatření. Kopie toho opravného prostředku musí být doručena druhé straně, která na ni může do jednoho týdne odpovědět.

V případě odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí předběžného opatření se kopie opravného prostředku žalovanému nedoručuje.

V případě, že odvolací soud potvrdil rozhodnutí o nařízení či zamítnutí předběžného opatření, nelze proti tomuto rozhodnutí podat kasační stížnost. V případě, že odvolací soud nařídil předběžná opatření, která soud prvního stupně zamítl, lze proti rozhodnutí odvolacího soudu podat opravný prostředek na základě občanskoprávní stížnosti u Nejvyššího kasačního soudu, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 280 OSŘ.

Podle platného OSŘ se právo na odvolání vztahuje jak na nařízení předběžného opatření, tak na výši jistoty, kterou stanoví soud jako podmínku pro nařízení předběžných opatření. Odvolání k odvolacímu soudu však nemá odkladný účinek na předběžná opatření, dokud nebude vydáno rozhodnutí vyššího soudu ve věci odvolání a nebude rozhodnuto o zrušení nařízeného předběžného opatření.

Poslední aktualizace: 03/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Česká republika

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná opatření:

Předběžná opatření slouží k tomu, aby byly předběžně, tj. prozatímně upraveny poměry účastníků nebo pro případ, že je zde obava z ohrožení výkonu soudního rozhodnutí.

Obecně jsou předběžná opatření vydávána před zahájením řízení ve věci samé upravena v § 74 a násl. občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a předběžná opatření vydávána po zahájení řízení ve věci samé jsou upravena v § 102 zákona č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Zvláštní předběžná opatření pro určité specifické situace jsou upravena v zákoně o zvláštních řízeních soudních (zákon č. 292/2013 Sb.), a to předběžné opatření upravující poměry nezletilého dítěte, které se ocitlo ve stavu nedostatku řádné péče (§ 452 a násl.), a dále předběžné opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí (§ 400 a násl.). Zároveň § 12 zákona č. 292/2013 Sb. stanoví některá speciální pravidla doplňující obecnou úpravu předběžných opatření pro typy řízení, která spadají do působnosti tohoto zákona.

Zajištění důkazů:

K zajištění důkazů dochází tehdy, je-li tu obava, že důkaz nebude možné později provést vůbec nebo by jej bylo možné provést jen s velkými obtížemi (např. vadné plnění z kupní smlouvy, kdy předmět smlouvy tvoří zboží podléhající zkáze či výslech svědka, který je vážně nemocen a je v ohrožení života).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžná opatření:

Dle § 74 zákona č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů se řízení o vydání předběžného opatření zahajuje na návrh.

Dle § 12 zákona č. 292/2013 však lze nařídit předběžné opatření bez návrhu, lze-li i bez návrhu zahájit řízení samotné (tedy např. řízení ve věcech péče o nezletilé, řízení o svéprávnosti, řízení opatrovnické, řízení ve věcech nezvěstnosti a smrti). Soud v takových případech vydání předběžného opatření nařídí sám, z úřední povinnosti.

Příslušný soud pro vydání předběžného opatření je soud, který je příslušný ve věci samé; výjimky z tohoto pravidla jsou stanoveny v §§ 400 a 453 zákona č. 292/2013 Sb.

Zajištění důkazů lze provést:

Před zahájením řízení ve věci samé, na návrh. Příslušný je soud, který by byl příslušný ve věci, nebo soud, v jehož obvodu se nachází ohrožený důkazní prostředek.

K zajištění důkazů může dojít v průběhu řízení, a to i bez návrhu.

V případě, že nehrozí nebezpečí z prodlení, mají účastníci ve věci samé právo být přítomni u zajištění důkazů.

Důkaz může být zajištěn také notářským zápisem nebo exekutorským zápisem, jestliže se daná skutečnost odehrála v přítomnosti notáře nebo soudního exekutora nebo jestliže notář nebo soudní exekutor osvědčil stav věci.

2.2 Hlavní podmínky

Předběžné opatření lze nařídit:

Je-li třeba, aby zatímně byly upraveny poměry účastníků;

je-li tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.

Zatímní úprava poměrů

Posouzení, zda je dána potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků, závisí na okolnostech konkrétního případu. Předběžné opatření bude nařízeno jen, pokud bude potřeba zatímní úpravy právních poměrů účastníků dostatečně prokázána. U ostatních okolností významných pro nařízení tohoto předběžného opatření postačí, že budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.

Ohrožení výkonu rozhodnutí

Nařízení předběžného opatření pro obavu, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, vyžaduje, aby oprávněnému svědčilo rozhodnutí, popřípadě listina, která je titulem pro výkon rozhodnutí. Předběžné opatření lze nařídit jen, dokud se rozhodnutí nestalo vykonatelným, nebo jsou-li tu vážné důvody, pro které oprávněný dosud (dočasně) nemohl přistoupit k vymáhání splnění uložené povinnosti cestou výkonu rozhodnutí. Současně musí být prokázány skutečnosti, které odůvodňují obavu, že by výkon rozhodnutí byl ohrožen (zejména v důsledku chování dlužníka).

Návrh na nařízení předběžného opatření musí obsahovat náležitosti dle § 42 odst. 4 a dle § 75 zákona č. 99/1963 Sb., mimo jiné:

údaj o tom, kterému soudu je návrh určen

kdo návrh činí a jaké věci se týká, tj. vylíčení skutečností, které odůvodňují takové předběžné opatření, jaké je navrhováno

co se návrhem sleduje, tj. jakého předběžného opatření se navrhovatel domáhá

podání musí obsahovat označení dne, v němž bylo vyhotoveno a podpis podatele nebo jeho zástupce

vylíčení skutečností o tom, že je třeba zatímně upravit poměry účastníků nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.

K návrhu je nutné připojit listiny, jichž se navrhovatel dovolává.

Navrhovatel je povinen, bez výzvy soudu z vlastní iniciativy, složit nejpozději v den podání návrhu soudu peněžní jistotu ve výši 10.000 Kč, a ve věcech týkajících se vztahů mezi podnikateli vyplývajících z podnikatelské činnosti ve výši 50.000 Kč. Z povinnosti složit jistotu jsou vyňaty návrhy z důvodů sociálních (např. ve věci výživného, věci pracovní, náhrada újmy na zdraví). Nesložení jistoty je důvodem pro odmítnutí návrhu.

Stanovená jistota slouží k zajištění nároku na náhradu škody nebo jiné újmy, která může vzniknout následkem nařízení předběžného opatření účastníku řízení nebo třetí osobě (osobám, které nebyly účastníky řízení o předběžné opatření).

V § 12 odst. 3 zákona č. 292/2013 Sb. je stanovena výjimka pro složení jistoty dle tohoto zákona.

Zajištění důkazů:

Před zahájením řízení ve věci samé lze na návrh zajistit důkaz, je-li obava, že později jej nebude možno provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi. Zajištění důkazu se neprovede, jestliže je nepochybné, že takový důkaz nemůže mít v řízení o věci žádný význam. Soud odmítne provést navrhované zajištění, pokud má pochyby, že navrhovatel svým návrhem ve skutečnosti sleduje zajištění důkazu, ale jiné cíle (např. získat jinak nepřístupné informace o činnosti jiné osoby apod.).

Návrh na zajištění důkazu musí kromě obecných náležitostí obsahovat popis skutečností tvořící předmět dokazování. Dále je nutné přesně označit důkazní prostředek, jenž má být zajištěn.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření:

Dle § 76 občanského soudního řádu předběžným opatřením může být účastníku například uloženo, aby platil výživné, aby složil peněžitou částku nebo věc do úschovy u soudu, nenakládal s určitými věcmi nebo právy nebo něco vykonal, něčeho se zdržel nebo něco snášel. Opatření se může týkat jakékoliv věci ve vlastnictví dotčeného účastníka.

Soud může předběžným opatřením uložit povinnost někomu jinému než účastníku, pokud to lze spravedlivě žádat (např. když někdo kupuje nemovitost s plným vědomím, že ji kupuje od vlastníka, který řádně neplní své platební povinnosti vůči svým věřitelům).

Zvláštní předběžná opatření dle zákona č. 292/2013 Sb.:

Zvláštní předběžné opatření upravující poměry dítěte dle § 452 a násl. se použije, ocitlo-li se nezletilé dítě ve stavu nedostatku řádné péče bez ohledu na to, zda tu je či není osoba, která má právo o dítě pečovat, nebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo byl-li narušen. Soud upraví předběžným opatřením poměry dítěte na nezbytně nutnou dobu tak, že nařídí, aby dítě bylo umístěno ve vhodném prostředí, které v usnesení označí.

Zvláštním předběžným opatřením dle § 400 a násl. lze uložit odpůrci, aby opustil společné obydlí, i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval; zdržel se setkávání s navrhovatelem či se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem. Návrh musí obsahovat vylíčení skutečností, které osvědčují, že je společné bydlení navrhovatele a odpůrce v domě nebo bytě, ve kterém se nachází společná domácnost, pro navrhovatele nesnesitelné z důvodu tělesného nebo duševního násilí vůči navrhovateli nebo jinému, kdo ve společné domácnosti žije, anebo vylíčení skutečností, které osvědčují nežádoucí sledování nebo obtěžování navrhovatele.

Zajištění důkazů:

Návrh by měl rovněž obsahovat odůvodnění, kterým navrhovatel vysvětluje, proč navrhuje zajištění důkazu. Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů a právnických osob atd.

Zvláštním zajištěním důkazů je zajištění předmětu důkazního prostředku ve věci týkající se práv z duševního vlastnictví (§ 78b zákona č. 99/1963 Sb.).

Aktivní věcnou legitimaci má ten, kdo osvědčil porušení práva z duševního vlastnictví. Příslušný je krajský soud, v jehož obvodu je zajišťovaný předmět. Lze zajistit: předmětné zboží; materiál a nástroje; dokumenty týkající se předmětného zboží.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Předběžná opatření:

Předběžné opatření je rozhodnutí prozatímního charakteru, které má ochránit navrhovatele. Jde o ochranu jeho porušeného nebo ohroženého práva.

Navrhovatel vydáním předběžného opatření nezískává práva, o kterých má být rozhodnuto teprve v budoucnu. Nejde též o řešení prejudiciální otázky.

Rovněž samotná existence vydaného předběžného opatření nesmí ovlivnit rozhodování soudu ve věci samé. Dlužník může i po vydání předběžného opatření dále nakládat se svým majetkem, musí se však chovat v souladu s vydaným opatřením.

Tomu, kdo hrubě ztěžuje postup řízení zejména tím, že se nedostaví bez vážného důvodu k soudu nebo neuposlechne příkazu soudu, může soud uložit pořádkovou pokutu do výše 50 000 Kč. Nesplní-li povinný dobrovolně to, co mu ukládá rozhodnutí o předběžném opatření, je toto rozhodnutí vynutitelné soudem. Sankce za maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání je stanovena také v trestním zákoníku, jedná se o § 337 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb. a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžná opatření:

Předběžné opatření na určitou dobu

Soud může v usnesení o nařízení předběžného opatření stanovit, že bude trvat jen po určitou dobu, i když se toho žalobce (navrhovatel) nedomáhal.

Uložení povinnosti podat žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení

Nařídí-li soud předběžné opatření, uloží také navrhovateli (žalobci), aby podal u soudu návrh na zahájení řízení (žalobu) ve věci samé, a to ve lhůtě, kterou současně stanoví.

Předběžné opatření zůstává v platnosti až do svého zániku nebo do zrušení soudem.

Předběžné opatření zanikne, jestliže navrhovatel nepodal ve lhůtě soudem určené návrh na zahájení řízení; jestliže nebylo návrhu ve věci samé vyhověno; jestliže bylo návrhu ve věci samé vyhověno a uplynulo patnáct dní od vykonatelnosti rozhodnutí o věci; nebo pokud uplynula určená doba trvání předběžného opatření.

Předběžné opatření soud zruší, jestliže pomínou důvody, pro které bylo nařízeno.

Předběžné opatření dle § 400 a násl. zákona č. 292/2013 Sb. bude trvat měsíc od jeho vykonatelnosti (§ 408) a jeho trvání může být, v závislosti na zahájení ve věci samé, prodlouženo.

Předběžné opatření dle § 452 a násl. zákona č. 292/2013 Sb. bude trvat měsíc od jeho vykonatelnosti (§ 459) a jeho trvání může být prodlouženo.

Zajištění důkazů:

Zajištění důkazu se provede v době stanovené soudem nebo v nejbližším možném termínu. Účastníci řízení mohou být přítomni u zajištění důkazu, nemají však právo tam být, existuje-li nebezpečí z prodloužení. Po zahájení řízení ve věci samé mají účastníci právo vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny. Může rovněž dojít k výslechu účastníků.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Předběžná opatření:

O předběžném opatření se rozhoduje usnesením. Usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, je vykonatelné vyhlášením. Nedošlo-li k vyhlášení, je vykonatelné, jakmile bylo doručeno tomu, komu ukládá povinnost. Pisemné vyhotovení předběžného opatření se vedle účastníků doručuje též třetí osobě (pokud jí byla uložena povinnost), a jde-li o povinnost nenakládat s nemovitostí, doručuje se příslušnému katastrálnímu úřadu. Usnesení o předběžném opatření je vykonatelné vyhlášením, popř. doručením (§ 76d občanského soudního řádu) a je titulem pro výkon rozhodnutí.

Odvolání proti usnesení o předběžném opatření je přípustné. Odvolání se podává u soudu, který vydal napadané rozhodnutí, o odvolání však rozhodují soudy druhého stupně, tj. soudy krajské nebo soudy vrchní. Odvolání se podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

Přípustné odvolání podané včas oprávněnou osobou způsobuje, že rozhodnutí nenabývá právní moci, dokud o odvolání pravomocně nerozhodne odvolací soud. Usnesení o předběžném opatření je však vykonatelné (tj. postupuje se podle něj) uplynutím lhůty k plnění, která počíná běžet od jeho doručení, popř. je vykonatelné doručením, nebyla-li v něm uložena povinnost k plnění. Soud může rozhodnout, že usnesení o nařízení předběžného opatření je vykonatelné až po právní moci rozhodnutí, jestliže tomu nebrání povaha předběžného opatření nebo jestliže tím nebude zmařen jeho účel.

Zákon č. 292/2013 obsahuje v § 409, respektive v § 463, ustanovení o odvolání pro zvláštní předběžná opatření dle tohoto zákona.

Poslední aktualizace: 20/08/2018

Poslední aktualizace: 20/08/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani

Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Irsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžným opatřením dostupným u irských soudů jsou různé druhy soudních příkazů (*injunction*). Soudní příkaz je příkaz, kterým se straně řízení soudem nařizuje konat nebo se něčeho zdržet. Porušení soudního příkazu představuje pohrdání soudem a osoba, která takovýto příkaz poruší, může být odsouzena k trestu odnětí svobody. Soudní příkaz může být:

- i) trvalý;
- ii) na stanovenou dobu nebo
- iii) vydán dočasně na dobu soudního řízení.

Pokud se žalobce domnívá, že žalovaný může přemístit nebo zničit zásadní věci nebo dokumenty, pak může soud požádat *ex parte* o vydání příkazu k prohlídce (tzv. příkaz „Anton Piller“), což je forma soudního příkazu, která vyžaduje, aby žalovaný umožnil žalobci vstup do svých prostor za účelem kontroly dokumentů nebo jiných věcí a přemístění všech věcí, které patří žalobci. Pokud se žalobce obává, že se žalovaný může zbavit svého majetku a nemusí být schopen uspokojit nárok žalobce, pokud žalobce v soudním řízení nakonec uspěje, pak může žalobce požádat soud o vydání příkazu k obstavení (tzv. příkaz „Mareva“), který žalovanému zabrání po dobu platnosti příkazu nakládat se svým majetkem. Obecně platí, že příkaz k obstavení zabrání žalovanému, který se nenachází v dané jurisdikci, avšak má v této jurisdikci majetek, aby tento majetek po dobu probíhajícího řízení vyvedl. Pokud žalobce uplatňuje peněžitou pohledávku, může soud požádat o vydání příkazu, kterým se žalovanému nařídí, aby na účet soudu předběžně složil žalovanou částku, a to z části nebo v plné výši. Naopak žalovaný, který se obává, že pokud žalobce se svou žalobou neuspěje, nemusí být schopen uhradit právní náklady žalovaného na úspěšnou obranu v řízení, může soud požádat, aby žalobci nařídil složení jistoty na náklady řízení na účet soudu. Pokud je vydán příkaz ke složení jistoty na úhradu nákladů žalovaného, pak žalobce nemůže v žalobě pokračovat, dokud soudu neuhradí finanční částku nařízenou soudním příkazem.

Vrchní soud (*High Court*) může rovněž nařídít předběžné opatření na podporu řízení v jiné jurisdikci, pokud je to účelné. Může vydat „celosvětově platný příkaz k obstavení“ (*worldwide freezing injunction*), který se vztahuje na majetek v jiných jurisdikcích, pokud panuje strach nebo obavy, že žalovaný se může pokusit svůj majetek ukrýt, aby unikl soudnímu rozhodnutí proti své osobě.

2 Za jakých podmínek lze toto opatření vydat?

2.1 Postup

Většinu návrhů na vydání soudního příkazu lze podat buď k obvodnímu soudu (*Circuit Court*) nebo k vrchnímu soudu (*High Court*). Některých předběžných opatření však lze dosáhnout pouze u vrchního soudu, např. příkazy k obstavení, příkazy k prohlídce a příkazy týkající se řízení v jiném státě. Navrhovatel předběžného opatření musí podat návrh doplnit o místopřísežné prohlášení. Navrhovatel musí v plném rozsahu uvést všechny relevantní skutečnosti, zejména zda návrh podává, aniž by to oznámil druhé straně. K místopřísežnému prohlášení by měl být přiložen i návrh příkazu přesně uvádějící, co se od soudu požaduje. Více informací o nezbytných soudních formulářích je k dispozici na internetové stránce [Soudní služby](#).

Pokud navrhovatel uspěje a příkaz je vydán, bude muset obvykle poskytnout tzv. „závazek k odškodnění“ pro případ, že při soudním řízení nakonec nebude úspěšný, aby druhá strana, proti které příkaz směřuje, mohla získat náhradu nákladů, které jí vznikly v důsledku nařízení příkazu.

Návrhy na vydání soudního příkazu mohou být podány *ex parte* neboli bez předchozího upozornění druhé strany, pokud pro tento postup existují dobré důvody. Tyto návrhy lze podat i před zahájením řízení, pokud existují naléhavé okolnosti na straně žalobce. [Předběžná a prozatímní opatření u obchodního soudu viz příkaz 63A pravidlo 6 odst. 3 [Pravidel vyšších soudů](#) z roku 1986]

2.2 Hlavní podmínky

Soudy mohou dle vlastního uvážení rozhodnout, zda předběžné opatření nařídí či nikoliv, a toto opatření nařídí, pokud je spravedlivé a výhodné tak učinit [příkaz 50 pravidlo 6 odst. 1 [Pravidel vyšších soudů](#) z roku 1986]. Při posuzování toho, zda je vhodné předběžné opatření nařídít, by soud měl určit:

- i) zda existuje důvodný nárok, o kterém je třeba rozhodnout;
- ii) zda by přiznání náhrady škody nebo odškodnění bylo vhodnou nápravou, pokud by návrh na vydání soudního příkazu byl zamítnut a navrhovatel následně v soudním řízení uspěl;
- iii) pokud rovnováha zájmů spočívá v rozhodnutí soudu.

První požadavek znamená, že navrhovatel musí prokázat, že existuje oprávněný nárok, o kterém má soud rozhodnout. Toto je relativně malá překážka, kterou musí navrhovatel překonat, ale v posledních letech je stále obtížnější tento požadavek splnit, pokud navrhovatel v předběžné fázi usiluje o soudní příkaz, jenž má druhou stranu donutit něco udělat. V takovém případě dávají orgány jasně najevo, že žadatel musí prokázat, že má pádné důkazy a je pravděpodobné, že v soudním řízení uspěje.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

O soudní příkaz lze požádat z celé řady důvodů, včetně snahy zabránit straně v zástavbě nebo používání pozemku v rozporu s podmínkami územních rozhodnutí nebo omezení, umožnit prohledat nemovitost kvůli konkrétní věci, donutit zaměstnavatele, aby zaměstnanci i nadále vyplácel mzdu nebo zabránit zaměstnavateli, aby najal nové zaměstnance, dokud nebude spor rozhodnut. Pokud je vydán příkaz k obstavení neboli příkaz typu „Mareva“, pak strana, proti které příkaz směřuje, nemůže se svým majetkem disponovat způsobem, který by byl neslučitelný s příkazem soudu. Straně může být například pouze umožněno vybírat stanovené částky hotovosti z bankovního účtu a nesmí snížit hodnotu svého majetku pod určitou částku, dokud nebude řízení v plném rozsahu ukončeno.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Pokud strana poruší předběžné opatření, může to být považováno za pohrdání soudem a tato osoba může být odsouzena k trestu odnětí svobody, může jí být uložena pokuta nebo zabaven majetek. Přední strana příkazu by měla obsahovat „trestní příkaz“ (*penal order*) informující příjemce o možných důsledcích porušení podmínek soudního příkazu. Obdobně pokud třetí strana vědomě pomáhá žalovanému převádět majetek, na který se vztahuje příkaz k obstavení, pak tato osoba může být obviněna z pohrdání soudem. Z tohoto důvodu budou kopie jakýchkoli příkazů k obstavení vydaných soudem obvykle doručeny všem zúčastněným třetím stranám, jako jsou vedoucí pracovníci bank, účetní a advokáti najatí stranou, proti které je příkaz namířen, nebo této straně poskytující služby.

Jakákoli smlouva uzavřená v rozporu se soudním příkazem je nezákonná a bude stranou, která o existenci příkazu věděla, nevykonatelná. Vlastnictví však může být na základě nezákonné smlouvy převedeno, a proto jakmile je takováto smlouva uzavřena, je obvykle nemožné získat zpět převedený majetek a jediným prostředkem nápravy pro žalobce je v této situaci přiznání náhrady škody.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Soudní příkaz je obvykle platný až do ukončení soudního řízení (předběžné opatření). Pokud se předběžné opatření vydá bez upozornění druhé strany, pak bude obvykle platit pouze po omezenou dobu, po jejímž uplynutí bude vyžadováno vydání dalšího předběžného opatření.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Ano. Žalovaný nebo jakákoliv strana dotčená nařízením předběžného opatření může soud kdykoli požádat o jeho změnu nebo zrušení. Strana, která hodlá napadnout předběžné opatření, musí své podání oznámit právnímu zástupci druhé strany. Soud může předběžné opatření zrušit, pokud je žalovaný schopen prokázat, že předběžné opatření nemělo být vůbec nařízeno, pokud od jeho nařízení došlo k podstatné změně okolností nebo pokud je zrušení oprávněné a spravedlivé. Jak již bylo uvedeno výše, soud může vyžadovat, aby strana žádající o nařízení předběžného opatření poskytla tzv. „závazek odškodnění“, tj., že v případě neúspěchu v soudním řízení měla strana, proti které předběžné opatření směřuje, určitou ochranu, pokud jde o náklady, které jí nařízením předběžného opatření vzniknou.

Poslední aktualizace: 07/11/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zpracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Řecko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná a ochranná opatření, obecněji nazývaná „předběžná opatření“ (*asfalistiká métra*), jsou opatření nařízená soudem v případě, kdy řízení ve věci samé dosud nebylo v plném rozsahu ukončeno nebo má být teprve zahájeno a existuje nárok, který v mezidobí potřebuje soudní ochranu. Předběžná soudní ochrana tohoto druhu má zajistit, že bude fakticky možné uspokojit tento nárok, jehož opodstatněnost má být teprve posouzena. Opatření, která mohou být nařízena, zahrnují: složení jistoty (*engyodosía*), zápis oznámení o zástavním právu na majetek dlužníka (*engrafi prosimeiosis ypothikis*), zajišťovací obstavení (*syntiritiki katáschesi*), soudní nucená správa (*dikastiki mesengýsi*), dočasné přiznání nároků (*prosorini epidíkasi apaitíseon*), soudní příkaz prozatímně upravující dané záležitosti (*prosorini rýthmisi katástasis*), zapečetění (*sfrágisi*), odpečetění (*apofrágisi*), soupis (*apografí*) a veřejný vklad (*dimósia katáthesi*) majetku a dále pak opatření na ochranu držby (*asfalistiká métra nomis*).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Opatření tohoto typu musí vždy nařídít soud.

Obecnou pravomoc nařizovat tato opatření má samosoudce soudu prvního stupně (*monomelés protodikeío*). Samosoudce soudu prvního stupně však může obecnou pravomoc pozbyt ve prospěch okresního civilního soudu (*eirinodikeío*) v případech předběžné ochrany práva držby nebo užívání a v případech, kdy je podle obecných ustanovení občanského soudního řádu okresní civilní soud příslušný k řízení ve věci samé. Okresní civilní soud má výlučnou pravomoc v případech, kdy je nutno zapsat nebo zrušit oznámení o zástavním právu na základě dohody mezi stranami. Předběžné opatření může také nařídít soudní senát prvního stupně (*polymelés protodikeío*), pokud projednává řízení ve věci samé; v takových případech jde o souběh příslušnosti se samosoudcem soudu prvního stupně. Místně příslušným soudem je zpravidla soud, který je místně příslušný k projednání řízení ve věci samé, předběžná opatření však může nařídít také soud nejbližší místu, kde se mají tato opatření vykonat. Rozhodnutí soudu, kterým se tato opatření nařizují, se doručuje osobě, která je povinna je realizovat, a vykonává je soudní vykonavatel (*dikastikós epimelítis*). Pokud je výkon rozhodnutí bráněn, je soudní vykonavatel oprávněn vyžádat si asistenci policie. Náklady je obtížné stanovit vzhledem k tomu, že odměny právních zástupců a soudních vykonavatelů jsou různé. Orientační náklady by činily přibližně 250,00 EUR.

2.2 Hlavní podmínky

Soud nařídí předběžná opatření:

- existuje-li naléhavá potřeba nebo bezprostředně hrozící nebezpečí s cílem ochránit nebo zachovat oprávněný zájem nebo upravit určitou stav a
- existují přiměřené důvody domnívat se, že právo, v souvislosti se kterým se o předběžné opatření žádá, skutečně existuje.

Je nutno předložit předběžné důkazy, z nichž vyplývá, že existují přiměřené důvody pro dané opatření; úplný důkaz není potřeba a za dostačující se považuje neúplný důkaz, který poskytuje nižší míru jistoty ohledně skutečností, které je třeba určit. Soud může nařídít ochranu, pokud se domnívá, že uváděné skutečnosti jsou pravděpodobné. Soud nařídí ochranu pouze v případě naléhavé potřeby nebo bezprostředně hrozícího nebezpečí, že by dlužník mohl přijít o majetek, na které se vztahuje předběžné opatření, způsobem, že nebude možné následně uspokojit nárok věřitele, je-li mu v hlavním řízení přiznán exekuční titul.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem těchto opatření mohou být všechna aktiva dlužníka jakéhokoli druhu bez ohledu na to, zda se nachází v jeho držení nebo v držení třetí strany, pokud jsou ze zákona převoditelná a nejsou zákonem vyloučena z výkonu rozhodnutí. Konkrétně mohou být tato opatření zejména na nemovitě a movité věci, které se nepovažují za věci, které nesmí být předmětem výkonu rozhodnutí, včetně lodí, letadel, silničních vozidel, bankovních vkladů a zaknihovaných akcií.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Jakmile je vydáno předběžné soudní rozhodnutí týkající se daného majetku, např. příkaz na předběžné zablokování nebo příkaz k zápisu oznámení o zástavním právu k nemovitosti, nemůže dlužník tento majetek převádět na třetí osoby. Porušení soudního příkazu se trestá podle dle § 232A trestního zákoníku trestem odnětí svobody v délce nejméně šesti měsíců.

Legislativní nařízení (*nomothetikó diátagma*) č. 1059/1971 zavedlo povinnost zachovávat mlčenlivost v souvislosti s bankovními vklady a stanovilo trest odnětí svobody v minimální délce šesti měsíců pro členy představenstva, vedoucí pracovníky či zaměstnance bank, kteří tuto povinnost poruší. V tomto případě nejde o překážku pro předběžné zablokování vzhledem k tomu, že soudní rozhodnutí, kterým se toto obstavení nařizuje, nemusí specifikovat, které vklady nebo zaknihované akcie mají být obstaveny. Tento příkaz brání bankám v převodu těchto aktiv, ale neporušuje však povinnost mlčenlivosti, protože na banky není vznášen požadavek na poskytování informací o existenci jakýchkoli vkladů. Každá další třetí strana, která má v držení obstavený majetek, je povinna oznámit, zda skutečně existují obstavené pohledávky nebo práva, a zda ve vztahu k majetku v jejich držbě došlo k jinému obstavení majetku, a pokud ano, v jaké výši.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Podle zákona tato opatření platí:

- do vnesení pravomocného rozsudku v hlavním řízení proti straně, která požádala o jeho nařízení;
- do vnesení pravomocného rozsudku ve prospěch strany, která požádala o nařízení předběžného opatření, a do vykonání tohoto rozsudku;
- do dosažení smíru mezi stranami hlavního řízení;
- po dobu 30 dní ode dne zastavení nebo jiného skončení soudního řízení;
- do zrušení nebo změny soudního usnesení, kterým se opatření zavádí, na základě nových důkazů, nebo soudem, který projednává hlavní žalobu, u něhož nejsou nové důkazy nutné; nebo

f) pokud je příkazu uvedena lhůta, v níž má navrhovatel podat hlavní žalobu, a navrhovatel tak v této lhůtě neučiní.

Pokud se kterákoliv ze stran nedostaví na jednání o návrhu, ačkoliv byla řádně a včas předvolána, bude jednání probíhat v nepřítomnosti této strany. Soud však věc projedná, jako by byly přítomny všechny strany, protože nedostavení se k řízení o předběžných opatřeních se nepovažuje za přiznání skutečností uvedených v návrhu. Soud může znovu otevřít projednávání případu pouze v případě, že strana, která se k řízení nedostavila, požádá, aby své rozhodnutí zrušil nebo přehodnotil, a má k dispozici nové důkazy, které by vedly soud k jinému závěru, kdyby je byl měl k dispozici dříve.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti usnesení o nařízení předběžných opatření se zpravidla nelze odvolat. Jedinou výjimkou jsou opatření, kterými se ukládá předběžná úprava práv držby a užívání, u nichž zákon výslovně umožňuje odvolání k příslušnému soudnímu senátu prvního stupně do 10 dnů od jejich doručení. Státní zástupce u Nejvyššího soudu (*Áreios Págos*) může podat kasační opravný prostředek proti jakémukoli rozhodnutí soudu z důvodů veřejného zájmu. Nejvyšší soud pak případ posoudí a napadený příkaz (usnesení) buď potvrdí, nebo zruší. Toto rozhodnutí má pouze prozatímní účinek. Jak již bylo uvedeno, může kterákoliv strana řízení požádat soud, který daný příkaz vydal, aby své rozhodnutí zrušil nebo přehodnotil. Žádost v tomto smyslu může podat i kterákoliv třetí strana, která nebyla předvolána a která se nezúčastnila řízení, pokud má na věci oprávněný zájem.

Poslední aktualizace: 04/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [es](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Předběžná a ochranná opatření - Španělsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Primárním zdrojem předběžných (ochranných) opatření je občanské právo procesní (občanský soudní řád (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) – LEC), další opatření však upravují zvláštní hmotněprávní normy.

LEC (§ 727) stanoví například následující opatření:

Ochranné obstavení (*el embargo preventivo de bienes*), jehož cílem je zajištění vykonatelnosti soudních rozhodnutí nařizujících vydání finančních částek nebo výnosů, nájemného a spotřebního zboží, u nichž lze odhadnout finanční hodnotu na základě pevných cen.

Soudní dohled nebo soudem nařízená nucená správa výrobních prostředků (*la intervención o la administración de bienes productivos*), směřující k vydání soudního rozhodnutí, které nařizuje jejich vydání z titulu vlastníka, uživatele nebo z jakéhokoli jiného titulu, jenž předpokládá oprávněný zájem na udržení nebo zlepšení produktivity nebo v případě, kdy má zajištění produktivity zásadní význam pro účinnost soudního rozhodnutí, které má být vyneseno.

Zadržení movité věci (*el depósito de cosa mueble*), když je podán návrh na příkaz k vydání dotčené věci, která je v držení žalovaného.

Vypracování soupisu majetku (*la formación de inventarios de bienes*) v souladu s podmínkami stanovenými soudem.

Zajišťovací zápis nároků (*la anotación preventiva de demanda*), pokud se týká majetku nebo práv, které podléhají zápisu do veřejných rejstříků.

Jiné zápisy do rejstříků (*otras anotaciones registrales*) v případech, kdy může veřejná povaha rejstříku přispět k dosažení uspokojivého výsledku.

Soudní příkaz nařizující dočasné ukončení činnosti (*la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*), tj. příkaz dočasně se zdržet určitého způsobu chování nebo přechodný zákaz pozastavující nebo ukončující poskytování určité služby.

Zabavení a konfiskace výnosů (*la intervención y depósito de ingresos*) získaných z činnosti považované za nezákonnou, jejíž zákaz nebo ukončení jsou v žalobě požadovány, jakož i zadržení nebo zabavení částek vymáhaných jako náhrada za duševní vlastnictví.

Dočasná konfiskace děl nebo předmětů (*el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*), které byly údajně vytvořeny v rozporu s právní úpravou duševního a průmyslového vlastnictví, jakož i zabavení materiálů použitého pro jejich výrobu.

Pozastavení sporných podnikových rozhodnutí (*la suspensión de acuerdos sociales*), kdy žalobce nebo žalobci představují nejméně 1 nebo 5 procent základního kapitálu v závislosti na tom, zda žalovaná společnost vydala cenné papíry, které byly v okamžiku vzniku sporu přijaty k obchodování na oficiálním sekundárním trhu, či nikoli.

Společně s výše uvedenými opatřeními umožňuje poslední odstavec § 727 LEC, aby soud odsouhlasil i jiná než výše uvedená opatření, což znamená, že tento seznam není konečný:

Jakákoli **jiná opatření** výslovně stanovená zákonem, která mají sloužit k ochraně určitých práv nebo která jsou považována za nezbytná pro zajištění účinnosti soudní ochrany, o níž může být rozhodnuto v rozsudku, který bude případně vynesen v daném soudním řízení.

Mimo tento obecný systém existují i jiné právní předpisy upravující předběžnou ochranu, mezi které patří například:

Řízení o **způsobilosti osob k právním úkonům**: § 726 LEC umožňuje soudu oficiálně přijímat opatření, která považuje za nezbytná pro ochranu osoby, u níž předpokládá, že není způsobilá k právním úkonům, případně jejího majetku.

Řízení týkající se **rodičovství, otcovství a mateřství**: § 768 LEC stanoví opatření, jejichž cílem je ochrana osob a majetku v péči osoby, která má postavení rodiče, a poskytování prozatímního výživného žalobci, a to v naléhavých případech i bez předchozího projednání.

Ochrana **pozůstalosti po zemřelé osobě**: kromě jiných opatření může být nezbytné zajistit majetek v pozůstalosti a dokumenty zemřelého, spravovat pozůstalost nebo zjistit příbuzné zemřelého (§ 790 až 796 LEC).

Existují rovněž specifická předběžná opatření stanovená zvláštními předpisy, k nimž mimo jiné patří:

Zákon o duševním vlastnictví (*Ley Propiedad Intelectual*), královské legislativní nařízení 1/1996 ze dne 12. dubna 1996, § 138 a 141 (zabavení a konfiskace výnosů z nezákonné činnosti, pozastavení činností týkajících se rozmnožování, šíření a zveřejňování, konfiskace vyprodukovaných předmětů, zajištění vybavení, přístrojů a hmotných nosičů atd.).

Zákon o ochranných známkách (*Ley de Marcas*), zákon 17/2001 ze dne 7. prosince 2001, § 61 (zajišťovací zápis nároku v rejstříku ochranných známek).

Zákon o patentech (*Ley de Patentes*), zákon 24/2015 ze dne 24. července 2015, § 11 (pozastavení řízení o udělení patentu) a § 117 a 127 a násl. (ukončení jednání, které by mohlo porušovat práva navrhovatele, zajištění a zabavení zboží, které údajně porušuje práva držitele patentu, záruka případné náhrady za škody a zápis do rejstříku).

Insolvenční zákon (*Ley Concursal*), zákon 22/2003 ze dne 9. července 2013, § 48b (zajištění majetku členů řídicího orgánu společnosti) a § 17 (mimo jiné záruka nezcizitelnosti majetku).

Zákon o námořní plavbě (*Ley de Navegación Marítima*), zákon 14/2014 ze dne 24. července 2014, § 43 a 470 a násl. (zadržení námořních plavidel).

Zákon o společném vlastnictví (*Ley de Propiedad Horizontal*), zákon 49/1960 ze dne 21. července 1960, § 7 (ukončení zakázaného jednání) a § 28 (pozastavení dohod přijatých sdruženími vlastníků).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Tato opatření může vydat věcně nebo místně příslušný soudce nebo soud. Jedná se o soudce nebo soud, který vede řízení ve věci samé, nebo pokud nebylo toto řízení dosud zahájeno, o soudce nebo soud, který by byl k tomuto řízení příslušný.

Návrh na nařízení předběžných opatření lze podat před podáním žaloby, pokud to povaha těchto opatření nevylučuje (například v případě prozatímního zápisu nároku), a za předpokladu, že zákon nevyžaduje, aby byl návrh podán současně se žalobou (například v případě ukončení zakázaných činností, případně pozastavení dohod společenství vlastníků v případech sporů týkajících se majetku společenství vlastníků). Vzhledem k jejich výjimečné povaze (obvykle by byla řešena pouze žaloba jako taková) musí být současně splněna podmínka nezbytnosti a naléhavosti. Mohou být přijata bez vyslechnutí protistrany v řízení (aniž by bylo dotčeno její právo vznést námitku proti těmto opatřením poté, co budou nařízena), avšak zaniknou, pokud nebude příslušná žaloba podána do 20 dnů od jejich nařízení.

Jak je nicméně uvedeno výše, obvyklejší je podat návrh na tato opatření současně s podáním žaloby. V takovém případě nařídí soudce nebo soud založení samostatného spisu pro předběžné opatření, který se bude projednávat zároveň s řízením ve věci samé a u něhož lze navrhopvat a předkládat důkazy s cílem prokázat, že byly splněny podmínky pro poskytnutí předběžné ochrany. Před přijetím předběžných opatření bývají strany sporu zpravidla předvolány k jednání. Při tomto jednání jsou předneseny argumenty a je možno předložit důkazy ohledně otázky, zda mají být předběžná opatření přijata či nikoli. Pokud je to vhodné, zvažuje se, zda má být od strany, která podala návrh na předběžné opatření, požadováno složení jistoty pro případ zamítnutí žaloby. Bez ohledu na výše uvedené skutečnosti může strana, která podala návrh na vydání tohoto opatření, požadovat jeho přijetí bez vyslechnutí druhé strany, pokud předloží důkazy o jeho naléhavosti nebo o tom, že by slyšení mohlo ohrozit úspěšnost tohoto opatření, například pokud existuje nebezpečí zatažení majetku dlužníka nebo jeho prodej pod cenou. V takovém případě může poškozená strana po přijetí daného opatření vznést námitky.

Návrh na přijetí opatření lze podat rovněž po podání žaloby nebo v průběhu odvolání, tento návrh však musí být podložen skutečnostmi nebo okolnostmi, které odůvodňují jeho načasování.

V případech, kdy je vyžadována účast právního zástupce a státního zástupce, je jejich účast nutná i při podání návrhu na přijetí předběžných opatření. V případě naléhavých opatření, která je nutno přijmout před podáním žaloby, není právní zastoupení nutné (§ 23 a 31 LEC).

2.2 Hlavní podmínky

K tomu, aby soud nařídil kterékoli z výše uvedených opatření, musí být splněny následující požadavky:

Nebezpečí z prodlení neboli *periculum in mora*: jedná se o riziko újmy, kterou by žalobce mohl utrpět v důsledku časových průtahů v průběhu řízení, které by mohly zmařit výkon soudního rozhodnutí nebo rozhodnutí, kterým se uzavírá řízení. Strana, která podává návrh na toto opatření, musí prokázat, že pokud nebudou navrhovaná opatření přijata, mohlo by v průběhu řízení dojít k situacím, které by bránily účinnosti ochrany, která by mohla být poskytnuta v případě kladného soudního rozhodnutí, případně by ji omezovaly. V každém případě není vhodné naříditi toto opatření v případě, že navrhovatel podstupuje dané riziko již po dlouhou dobu, ledaže by předložil důkazy objasňující, proč o toto opatření nepožádal již dříve.

Zjevná opodstatněnost nároku neboli případ *fumus boni iuris*: Navrhovatel musí soudu předložit důvody, které mu umožní vytvořit si předběžný úsudek týkající se právní odůvodněnosti žaloby. Tento požadavek znamená, že navrhovatel musí předložit veškeré údaje, argumenty a listinné důkazy, na jejichž základě si může soud, aniž by předem posuzoval skutkovou podstatu věci (protože ve Španělsku přijímá předběžná opatření tentýž soud, který je příslušný k řízení ve věci samé) utvořit předběžný a orientační úsudek o tom, že jeho rozhodnutí ve věci samé bude kladné, viz § 728 odst. 2 LEC. Vedle listinných důkazů jsou přípustné i jiné druhy důkazů (výpovědi svědků a znalců, prohlášení stran).

Jistota: není-li výslovně stanoveno jinak, musí navrhovatel, který podává návrh na dané opatření, složit jistotu (kauci), jejíž výše postačuje na zajištění rychlé a účinné náhrady škody, která by v důsledku nařízení předběžného opatření mohla vzniknout na majetku žalovaného (odpůrce). Soud musí určit její výši s přihlédnutím k: a) povaze a obsahu nároku, b) vlastnímu posouzení podloženosti návrhu na dané opatření, c) důvodům její vhodnosti nebo přiměřenosti s ohledem na vyčíslení škody, kterou by daná opatření mohla způsobit.

Proporcionálnost: tento požadavek není v LEC výslovně uveden, ale obecně se má za to, že ostatní požadavky doplňuje vzhledem k tomu, že soud by nařídil pouze opatření nezbytně nutná k dosažení účelu, tj. zajištění řízení, v jehož rámci je předběžné opatření vydáváno. Vychází z principů právního státu a minimálních zásahů do svobody jednotlivce. Těmito zásadami se prostřednictvím ústavy řídí celý právní systém.

Doplňkovost: předběžná opatření jsou závislá na povaze původního řízení, s nímž souvisejí.

Variabilita: předběžná opatření lze pozměnit, pokud jsou namítnuta a prokázána skutečnosti nebo okolnosti, které nebylo možné zohlednit v době, kdy byla tato opatření nařízena, nebo ve lhůtě pro podání opravného prostředku proti nim.

3 Účel a povaha opatření?

Záměrem předběžných opatření je řešit nebo zohlednit možnost, že během stávajícího nebo budoucího řízení žalovanému nastane povinnost buď zdržet se provádění některých úkonů se svým majetkem, nebo s ním naopak provádět úkony jiné. Cílem je zabránit žalovanému v provádění úkonů, které by vedly k zamezení přístupu k jeho majetku a právům, způsobily nebo umožnily poškození tohoto majetku, případně odstranily některý majetek z dosahu práva tím, že by způsobily platební neschopnost s cílem zabránit vykonatelnosti případného soudního rozhodnutí.

Podle španělských právních předpisů může předběžná opatření přijímat pouze soud. Nemohou je přijímat rozhodci ani mediátoři, není stanoven jejich konkrétní neměnný počet, jsou dispozitivní povahy (mohou být přijata pouze na základě návrhu jedné strany), týkají se majetku, protože mají vliv na majetek a práva žalovaného (odpůrce), jejich účelem je zajistit vymahatelnost případného kladného soudního rozhodnutí a mají zásadní význam pro rozhodnutí, které má být vyneseno v původním řízení.

Mohou být přijímána ve vztahu jak ke hmotnému, tak k nehmotnému majetku. Nejsou jen hospodářské povahy – předběžná opatření lze přijmout i za účelem omezení osobních práv.

Umožňují přijímat příkazy a zákazy, takže mohou přikazovat, aby daná osoba něco vykonala nebo se něčeho zdržela.

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření mohou být uložena ve vztahu ke konkrétnímu a určitému majetku a mohou se týkat veškerého majetku, jehož hodnotu lze vyčíslit v penězích, jako jsou například výrobky, nájemné a výnosy z věcí.

Lze požádat o obstarání tohoto zboží s cílem získat právo na vymáhání dluhu z obecné povinnosti, v rámci kterého se dlužné věci neřeší individuálně, ale nahrazují se prostřednictvím jednoduchých matematických operací určitou hodnotou, kterou lze vyjádřit v penězích.

Zvláštní movitý majetek je uložen u vhodného depozitáře, kterého určí soud.

Existuje také možnost zabavení, zajištění a konfiskace peněžních částek. Existuje rozdíl mezi zabavením a konfiskací výnosů z trestné činnosti a zabavením a konfiskací výnosů z legální činnosti, například z duševního vlastnictví.

Další skupinu opatření, která lze přijmout, tvoří úkony, jež může soud naříditi ohledně nároku uvedeného v návrhu, který nemá vliv na konkrétní aktivum.

Existuje proto možnost zabavení nebo soudem nařízené nucené správy výrobních prostředků, kdy je cílem dosáhnout soudního rozhodnutí, které nařídí jejich vydání majiteli, pachtýři nebo jakékoli jiné osobě z jiného titulu zahrnujícího oprávněný zájem.

Lze rovněž požádat o soupis majetku v souladu s podmínkami stanovenými soudem.

Zajišťovací zápis nároků je přípustný, pokud se týká majetku nebo práva podléhajícího zápisu do veřejných rejstříků, případně jiných zápisů do rejstříku v případech, kdy veřejná povaha tohoto rejstříku může přispět k dosažení uspokojivého výsledku.

A konečně může soud nařídit dočasné ukončení činnosti, tj. vydat příkaz dočasně se zdržet určitého způsobu chování nebo dočasný zákaz pozastavující nebo ukončující poskytování určité služby.

Poslední skupina věcí, na kterou se tato opatření mohou vztahovat, jsou materiály a předměty spojené s výlučným režimem (de facto se jedná o soudem nařízenou nucenou správu nebo zabavení majetku používaného při vytváření práv průmyslového a duševního vlastnictví).

U jakéhokoli typu obchodní společnosti lze rovněž pozastavit korporátní rozhodnutí.

A konečně španělské právo umožňuje přijmout soubor nespécifikovaných opatření na ochranu určitých práv, která stanoví zákon nebo která jsou považována za nezbytná pro zajištění účinnosti soudní ochrany. Není specifikováno, čeho se mohou týkat, a mohou být jakékoli povahy za předpokladu, že budou nezbytná.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Ochranné obstavení majetku, peněz, příjmů a výrobků, jejichž hodnotu lze vyčíslit, se používá pro zajištění zůstatku, který by umožnil žalovanému nést náklady jakéhokoli rozhodnutí, jež bude vydáno, a to zejména v případech, kdy soudní rozhodnutí nebude splněno dobrovolně.

O zadržení movitého majetku může být rozhodnuto pouze tehdy, pokud se návrh týká vydání konkrétního předmětu, který je v držení žalovaného.

Při stanovení soudního dohledu nebo nucené správy je záměrem zabezpečit zejména výrobní prostředky s cílem zabránit tomu, aby došlo ke snížení nebo zániku jejich produktivních výnosů v důsledku špatné správy.

Uvalení soudního dohledu na investiční majetek předpokládá kontrolu soudu, ale nezabavuje žalovaného možnosti majetek spravovat, na rozdíl od nucené správy, která s sebou přináší další krok, kdy nucený správce nahradí žalovaného i při správě daného majetku.

Žádosti o soupis majetku lze vyhovět v jakémkoli řízení bez ohledu na jeho účel – jediným požadavkem je, aby byl tento soupis nezbytný pro zajištění kladného soudního rozhodnutí. Soud musí jednoznačně stanovit údaje, které musí tento soupis obsahovat, a způsob, jakým by měly být získány.

Účinky zajišťovacího zápisu nároků se vztahují i na procesní oblast související s řízením, v rámci kterého byl přiznán. Jejich cílem je pozastavit ochranu poskytovanou veřejnou povahou rejstříků a důvěru, kterou by mohly vzbudit vůči držitelé daného aktiva nebo práva, aby třetí strana nemohla namítat nezalost, pokud jde o dopad této žaloby na tuto třetí stranu. Tento zajišťovací zápis může být nařízen u všech typů řízení, která poskytují ochranu v jakémkoli veřejném rejstříku, jako je například katastr nemovitostí nebo obchodní rejstřík.

Dočasné omezení jednání žalovaného: tuto oblast upravují samostatné zvláštní právní předpisy. Měla by proto být přijímána v souladu s ustanoveními příslušných zákonů. Jejich účinky se vztahují i na vydání příkazu k dočasnému ukončení činnosti žalovaného, příkazu dočasně se zdržet určitého způsobu chování nebo dočasného zákazu, který pozastavuje nebo ukončuje poskytování určité služby, jež byla až doposud poskytována.

Zabavení, zadržení a konfiskace finančních částek: jedná se jednoznačně o ochranné opatření, které představuje zajišťovací obstavení vzhledem k tomu, že zabezpečuje plnění nároku s konkrétním ekonomickým obsahem. Toto opatření umožňuje nařídit zabavení a konfiskaci výnosů z trestné činnosti. Nelze přijmout jen jedno z těchto opatření samostatně, a proto je nezbytné nařídit jak zabavení, tak konfiskaci. Pokud je záměrem nařídit pouze jedno z nich, je nutno uplatnit obecná opatření popsaná výše. Toto opatření lze přijmout i v případě zadržení nebo konfiskace peněžních částek nárokových jako protihodnota za duševní vlastnictví. Jedná se o právo autorů získat určitou finanční částku za své dílo, která spočívá v poměrném podílu z příjmů za různé veřejné prezentace, jež jsou stanoveny zákonem o duševním vlastnictví.

Zabavení materiálu nebo předmětů obstavených ve výlučném režimu: jedná se o zajišťovací opatření, které má původ v oblasti ochrany práv na výlučné užívání, jež podle zvláštních právních předpisů týkajících se duševního a průmyslového vlastnictví náleží držitelům práv. Jedná se o soudem nařízenou nucenou správu speciálně pro předmět, k němuž se příkaz vztahuje, předměty nebo materiály potřebné pro výrobu.

Pozastavení podnikových rozhodnutí: specifikace tohoto opatření závisí na požadavcích nezbytných pro podání návrhu na dané opatření: 1 % základního kapitálu v případě, že společnost vydala akcie, které jsou v době podání žaloby přijaty k obchodování na oficiálním sekundárním trhu, nebo 5 % základního kapitálu v ostatních případech. Lze je uplatnit u všech typů obchodních společností.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Zajišťovací opatření jsou obvykle přijata po vyslechnutí žalovaného (odpůrce). Pokud o to navrhovatel požádá a doloží, že se jedná o naléhavý případ, může je soud nařídit bez dalších formalit, přičemž do pěti dnů musí uvést důvody, proč žalovaného (odpůrce) nevyslechl. Již přijatá opatření lze pozměnit, pokud jsou namítnuty a prokázány skutečnosti nebo okolnosti, které nebylo možné zohlednit v době, kdy byla tato opatření nařízena, nebo ve lhůtě pro podání námitek vůči jejich přijetí.

Pokud soud žalobu navrhovatele zamítne, musí okamžitě nařídit zrušení tohoto opatření, pokud není podán návrh proti tomuto kroku s přihlédnutím k okolnostem případu a po předchozím navýšení jistoty.

Pokud je ve věci samé částečně vyhověno, musí soud po vyslechnutí namítající strany rozhodnout, zda toto opatření zruší nebo zachová.

Je-li žaloba pravomocným rozsudkem zamítnuta, musí soud tato opatření zrušit z moci úřední a strana, která jimi byla dotčena, může uplatnit nárok na náhradu vzniklé škody (to platí i v případě nepodání žaloby nebo jejím zpětvzetím ze strany žalobce).

Dalším případem, kdy lze předběžná opatření změnit, je situace, kdy byl návrh na toto opatření vznesen před podáním žaloby a přijat bez vyslechnutí žalovaného. V takovém případě platí, že pokud navrhovatel nepodá žalobu v zákonem stanovené lhůtě 20 dnů a tato lhůta marně uplyne, je třeba toto opatření okamžitě zrušit a nahradit žalovanému škodu, přičemž navrhovatel je povinen uhradit náklady řízení.

Obdobně není možné ponechat opatření v platnosti, pokud je případ pozastaven na dobu delší než šest měsíců z důvodů na straně navrhovatele.

Pokud je vydán příkaz k předběžnému výkonu soudního rozhodnutí, musí být veškerá nařízená předběžná opatření, která mají vztah k tomuto výkonu, zrušena a nahrazena opatřeními výkonu, a to takovým způsobem, že dojde ke změně povahy opatření, která byla původně přijata jako předběžná.

A konečně žalovaný může požádat soud, aby nahradil dané předběžné opatření dostatečnou jistotou, která zajistí účinné plnění rozsudku. K tomu je příslušný soud, který dané opatření přijal, a může stanovit jistotu buď v hotovosti, nebo ve formě záruky.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Procesní pravidla umožňují odvolání k vyššímu soudu.

Existuje tedy možnost odvolat se proti rozhodnutí, které nařizuje daná opatření, odvolání však nemá opatřením odkladný účinek. Odvolat se lze i proti rozhodnutí o zamítnutí opatření.

Společně s touto možností odvolání však navrhovatel může každopádně podat návrh znovu, pokud se změně okolnosti, které panovaly v době podání původního návrhu.

Neexistuje právo na odvolání vůči rozhodnutí nařizujícímu předběžné opatření bez předchozího vyslechnutí žalovaného (odpůrce), protože správný postup v tomto případě je podání námítky soudci, jenž dané předběžné opatření přijal. Žalovaný může podat proti příkazu, kterým se tato námítka zamítá, odvolání,

to však nemá odkladný účinek. Navrhovatel, který podal návrh na předběžné opatření, má rovněž právo podat odvolání, pokud je námitka žalovaného (odpůrce) vyhověno, a to buď zcela, nebo částečně.

Na rozdíl od výše uvedených možností neexistuje právo na odvolání v případě, že je nařízena nebo zamítnuta jistota.

Příprava a zdůvodnění odvolání se řídí obecnými pravidly (§ 458). Pokud se odvolává více osob, lhůty pro každou z nich jsou stanoveny individuálně.

Jak již bylo uvedeno výše, odvolání nemá v řízení o předběžném opatření odkladný účinek: soudce bude i nadále vydávat veškeré příkazy, které bude považovat za nezbytné pro přijetí daného předběžného opatření.

Rozhodnutí, kterým se opatření zamítají, mají u odvolacího soudu přednost; termíny k projednání, hlasování a vyhlášení soudního rozhodnutí musí být stanoveny co nejdříve.

NÁKLADY NA PŘEDBĚŽNÉ OPATŘENÍ

Náklady se řídí pravidlem, podle kterého, strana, která měla ve věci úspěch, může požadovat náhradu nákladů, jež vynaložila, od protistrany, jejíž návrhové žádání (směřující na zachování či odmítnutí opatření) je uvedeno v rozhodnutí o předběžném opatření.

Poslední aktualizace: 04/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Francie

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná opatření může vždy v naléhavých situacích nařídit soud příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních (*juge des référés*) (urgentní řízení, zaplacení zálohy, vystěhování, příkaz zdržet se určitého jednání pod hrozbou postihu, uchování důkazního prostředku).

Neexistuje žádný seznam možných předběžných opatření: v rámci řízení o předběžném opatření se lze domoci všech naléhavých opatření, která nejsou závažně zpochybněna a jejich nařízení lze spravedlivě žádat (zaplacení zálohy, vystěhování neoprávněného uživatele, znaleckého posudku nebo zjištění škody...). Kromě toho může soudce příslušný rozhodovat o předběžných opatřeních v naléhavých případech nařídit opatření nezbytná k zamezení bezprostředně hrozící újmy (zejména konsolidační práce) nebo zabránění zjevně protiprávnímu jednání.

Zvláštní režim se vztahuje na zajišťující opatření (obstavení majetku a soudní zástavní právo), což jsou opatření umožňující věřiteli, nejčastěji s povolením soudu, zabránit svému dlužníkovi v tom, aby volně nakládal s majetkem nebo jeho částí, případně věřitelovi umožňují zatížit tento majetek zvláštním zástavním právem pro zajištění úhrady budoucí pohledávky, která dosud nebyla přiznaná rozsudkem, jejíž vymahatelnost se však zdá být ohrožena.

Zajišťovací opatření mohou mít dvě formy:

obstavení majetku, které umožňuje preventivně obstatit hmotný majetek (nábytek, vozidlo atd.), nehmotný majetek (určitý finanční obnos, práva společníků nebo cenné papíry atd.) nebo pohledávky (bankovní účty, nájemné atd.),

zástavní právo k nemovitému majetku, podniku, obchodním podílům nebo cenným papírům (dočasná hypotéka, zástavní právo k obchodním podílům nebo cenným papírům).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžná opatření: je nutné předvolání k soudci příslušnému rozhodovat o předběžných opatřeních (předvolání k soudu soudním vykonavatelem – *convocation en justice par acte d'huissier de justice*). Jedná se o urgentní kontradiktorní řízení.

Zajišťovací opatření: v zásadě je nutné předchozí schválení soudem. Předchozí schválení není nutné, pokud se věřitel dovolává zajišťovacího opatření ohledně vykonatelného titulu nebo soudního rozhodnutí, které dosud není vykonatelné. Stejně tak je tomu v případě neproplacení přijaté směnky, šeku nebo v případě neuhrazeného nájemného za pronájem nemovitého majetku (existuje-li písemná smlouva).

V případě předběžných opatření závisí určení příslušného soudu na povaze nároku. Obecně je příslušným předseda soudu prvního stupně (*tribunal de grande instance*). V rámci své věcné příslušnosti však může v řízení o předběžných opatřeních rovněž rozhodovat instancní soud (*juge d'instance*), předseda obchodního soudu (*tribunal de commerce*), pracovního soudu (*conseil des prud'hommes*) a smíšeného soudu pro pronájem zemědělské půdy (*tribunal paritaire des baux ruraux*).

V případě zajišťovacích opatření je příslušným soudcem soudce příslušný k výkonu rozhodnutí, který je soudcem soudu prvního stupně. Příslušným soudem je soud v místě bydliště dlužníka.

Před soudem příslušným pro výkon rozhodnutí nebo soudem příslušným pro rozhodování o předběžných opatřeních (*juge des référés*) se účastníci řízení obhajují sami. Mohou si však přizvat na pomoc advokáta nebo se jím nechat zastupovat.

Obstavení provádí soudní vykonavatel. Pro účely zápisu zástavního práva není tato povinnost stanovena. Nicméně vzhledem k právní složitosti zápisu zástavního práva si věřitelé vždy zvou na pomoc právního zástupce.

Náklady na zajišťovací opatření v konečném výsledku hradí dlužník, třebaže věřiteli může být uloženo, aby složil zálohu. Odměna za výkon rozhodnutí je stanovena podle počtu provedených úkonů a zajišťovacích opatření.

Podle vyhlášky č. 96-1080 ze dne 12. prosince 1996 zahrnuje odměna pro soudní vykonavatele paušální částku vyjádřenou – v závislosti na konkrétním případě kumulativně nebo alternativně – v pevných částkách nebo v procentech a je případně doplněna poplatkem za zahájení řízení.

Pokud jde o zajišťovací opatření, procentuálně stanovené poplatky vypočítané na základě vymožených částek se hradí pouze v případě, že jsou soudní vykonavatelé zmocněni k vymáhání dlužných částek. Kromě toho sazebník, který je přílohou výše uvedené vyhlášky, vylučuje možnost účtovat dodatečnou, svobodně sjednanou odměnu, s výjimkou zástavy obchodních podílů a cenných papírů.

2.2 Hlavní podmínky

Soud opatření nečiní, ale povoluje jej. Opatření činí soudní vykonavatel na návrh osoby, v jejíž prospěch je opatření povoleno.

Je-li nutné předběžné povolení soudu, musí pohledávka být považována za „dostatečně důvodná ve své podstatě“.

Pokud jde o zajišťovací opatření, není stanovena výslovná podmínka naléhavosti.

Věřitel musí prokázat, že existují „okolnosti, které by mohly ohrozit vymožení“ pohledávky (například neexistence dobré víry dlužníka, který zatajuje svá aktiva, větší počet věřitelů).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem obstavení může být veškerý majetek dlužníka, který není zákonem označen za „nezpůsobilý pro obstavení“ (například majetek nezbytný k jeho každodennímu životu nebo k výkonu jeho povolání). Stejně tak je tomu u pohledávek: předmětem zajišťovacích opatření však nemohou nikdy být mzdy (i když mohou být obstaveny na základě soudního rozhodnutí nebo jiného nařízení výkonu rozhodnutí v souladu s postupem pro srážky ze mzdy.)

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

S preventivně obstaveným majetkem nelze volně nakládat. Tento majetek zůstává ve vlastnictví dlužníka, který za něj nese odpovědnost, nesmí jej však zcizit. Pokud s majetkem dlužník nakládá v rozporu s podmínkami obstavením, dopouští se trestného činu, za který se ukládá peněžitý trest a trest odnětí svobody.

Obstavené peněžní částky jsou uloženy na účtu.

Majetek, na nějž se vztahuje zástavní právo, může dlužník prodat, věřitel má však právo na opětný prodej a přednostní úhradu z prodejní ceny tohoto majetku.

Za preventivně obstavený majetek nese odpovědnost dlužník, který je ustaven jeho „správcem“, přičemž účinek obstavení nelze uplatnit vůči třetím osobám. Naproti tomu účinky zástavních práv, která jsou zveřejněna (v obchodních či pozemkových rejstřících), lze uplatnit proti všem osobám.

Bankéř (a obecně každý poddlužník), který obdrží žádost o obstavení prostředků na účtu klienta, je povinen neprodleně informovat soudního vykonavatele o veškerých svých závazcích vůči dlužníkovi (tj. o všech účtech vedených na jméno dlužníka, jakož i o částkách na nich evidovaných). Pokud bankéř tuto informaci neposkytne bez uvedení řádného důvodu, může mu být uložena povinnost uhradit dluh namísto dlužníka.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Zajišťovací opatření musí být přijato do tří měsíců od vydání rozhodnutí soudu, který jej povoluje. V opačném případě pozbývá jeho povolení platnosti.

Pokud věřitel dosud nezahájil řízení s cílem dosáhnout uznání své pohledávky, musí tak učinit v měsíci, kdy je opatření přijato. V opačném případě pozbývá opatření platnosti.

Zajišťovací opatření musí být oznámeno dlužníkovi nejpozději do osmi dnů. Dlužník může u soudu příslušného k výkonu rozhodnutí vydání nebo povolení daného opatření napadnout. Soud může rovněž předem stanovit datum slyšení, ke kterému budou strany předvolány za účelem projednání opatření.

Námítka dlužníka je v zásadě přijatelná, pokud se obstavení netransformovalo na obstavení pro účely exekuce poté, co věřitel získal soudní rozhodnutí ve věci jeho pohledávky.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Soudní rozhodnutí může dlužník napadnout současně se samotným opatřením.

Soud příslušný k výkonu rozhodnutí, který je příslušný povolit zajišťovací opatření, rozhoduje rovněž o opravných prostředcích proti těmto rozhodnutím. Proti jeho rozhodnutím se lze odvolat k odvolacímu soudu (*cour d'appel*).

Vzhledem k tomu, že se dlužník dozví o povolení opatření ve stejnou dobu jako o opatření samotném, platí pro napadnutí rozhodnutí o povolení opatření stejná pravidla jako napadení opatření samotného: napadnout lze, pokud zajišťovací opatření nebylo transformováno na opatření pro účely exekuce.

Podání opravného prostředku neruší účinky zajišťovacího opatření – pokud soudce nerozhodne o zrušení opatření nebo o jeho neplatnosti, jeho účinky trvají.

Internetové odkazy

[Internetové stránky Legifrance \(Legifrance\)](#)

[Internetové stránky ministerstva spravedlnosti \(Ministère de la justice\)](#)

[Internetové stránky vnitrostátní komory soudních vykonavatelů \(Chambre Nationale des Huissiers de Justice\)](#)

Poslední aktualizace: 04/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Chorvatsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Exekuční zákon (*Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky), č. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17; dále jen OZ) ve třetí části nazvané: Zajištění předběžnými opatřeními (*Osiguranje*) stanoví následující opatření:

- zajištění povinným zřízením zástavního práva k nemovitosti – hlava 28,
- soudní a notářské zajištění zástavním právem na základě dohod mezi stranami – hlava 29,
- soudní a notářské zajištění převodem vlastnictví statků a převodem práv – hlava 30,
- zajištění předběžnou vykonatelností – hlava 31,
- zajištění předběžnými opatřeními – hlava 32,
- prozatímní opatření – hlava 33.

Podle OZ mohou být jako ochranná opatření použita pouze opatření, která jsou definovaná v tomto nebo jiném zákoně. Ochranná opatření nejsou povolena u statků a práv, která podle OZ nemohou být předmětem exekuce, nestanoví-li daný zákon jinak.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Jako (dlouhodobé) opatření ve smyslu nuceného zajištění pohledávek umožňuje OZ zajištění povinným zřízením zástavního práva na nemovitě a movité věci (např. peněžní pohledávky, příjem – plat, důchod atd., bankovní účet, cenné papíry a akcie) a zajištění převodem vlastnictví věci a převodem práv. Zajištění zřízením zástavního práva může být dobrovolné nebo povinné, zatímco zajištění převodem vlastnického práva ke statkům a převodem práv může být pouze dobrovolné, a to v řízení před soudem nebo notářem.

Ostatní opatření, která jsou upravena v OZ, jsou zajištění prostřednictvím předběžného výkonu, předběžnými opatřeními a prozatímními opatřeními. Tato opatření ve formě nucených opatření může uložit pouze soud, a to buď na žádost strany, nebo z moci úřední.

Městské soudy mají pravomoc nařídit a vykonat zajištění, pokud tato pravomoc nebyla zákonem svěřena jinému soudu, přičemž obchodní soudy mají pravomoc nařídit a vykonat zajištění v případech, kdy mají pravomoc nařídit exekuci.

Příslušnost nařídit a vykonat zajištění z moci úřední přísluší soudu, který je příslušný rozhodovat o návrhu zajištěného věřitele, nestanoví-li zákon jinak.

Příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění peněžních pohledávek nuceným zřízením zástavních práv k nemovitostem přísluší soudu, který vede katastr nemovitostí, do nějž se má provést zápis na základě exekučního titulu určujícího peněžní pohledávku. Účelem nařízení tohoto opatření je zajištění peněžní pohledávky zřízením zástavního práva k nemovitosti jeho zápisem. Účinek zápisu zástavního práva je takový, že exekuci této nemovitosti lze vykonat také vůči třetím osobám, které tuto nemovitost následně nabydou.

Soud může na základě dohody mezi stranami v společném návrhu zajištěného věřitele a zajištěného dlužníka nařídit soudní zajištění peněžní pohledávky zřízením zástavního práva ke konkrétní věci za účelem zajištění peněžní pohledávky. Místní příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění peněžních pohledávek zajištěného věřitele na věci a práva zajištěného dlužníka a na vykonání zajištění se určuje přiměřeným uplatněním ustanovení OZ o místní příslušnosti soudu v exekučním řízení na vymáhání peněžních pohledávek u jednotlivých druhů předmětů exekuce. Zápis ze soudního jednání se zaeviduje dohoda stran o existenci pohledávky a době její splatnosti, jakož i dohoda stran o zajištění této pohledávky zřízením zástavního práva. Podepsaná dohoda má účinky soudního smíru.

Notářské zajištění peněžní pohledávky zřízením zástavního práva na základě souhlasu stran je možné na základě dohody věřitele a dlužníka uzavřené v podobě notářského zápisu nebo ověřené soukromé listiny, která také obsahuje prohlášení dlužníka, v němž souhlasí se zřízením zástavního práva k některé z jeho věcí.

Soudní zajištění převodem vlastnictví věcí a převodem práv je možné na základě souhlasu stran s tím, že v zápisu z jednání uvede dohoda stran o převodu vlastnictví (některých věcí zajištěného dlužníka na zajištěného věřitele pro účely zajištění konkrétní peněžní pohledávky zajištěného věřitele) nebo na převodu některých práv zajištěného dlužníka (na zajištěného věřitele pro ty samé účely). Lze zajistit i budoucí pohledávky. Taková dohoda má účinky soudního smíru. Místně příslušný soud, který rozhoduje o návrzích na zajištění peněžních pohledávek převodem vlastnictví věcí a převodem práv, se určí přiměřeným uplatněním ustanovení OZ o místní příslušnosti soudu v exekučním řízení na vymáhání peněžních pohledávek u jednotlivých druhů předmětů exekuce.

Notářské zajištění převodem vlastnictví věcí a převodem práv, tj. převodem akcií, podílů a účastí, je možné na základě dohody mezi věřitelem a dlužníkem vyhotovené v podobě notářského zápisu nebo ověřené soukromé listiny. Oprávnění notáře vykonat jednotlivé úkony při zajištění se určuje v souladu s pravidly pro sídlo a územní působnost notářů.

Místní příslušnost rozhodovat o návrzích na předběžnou vykonatelnost a vykonání exekuce náleží soudu, který by byl příslušný ve věci exekuce na základě exekučního titulu. Zajištění předběžnou vykonatelností nařizuje a vykonává soud. Na základě rozsudku v občanskoprávním řízení nařizuje soud předběžnou vykonatelnost s cílem zajistit nepeněžní pohledávku, kterou nelze zajistit předběžným zápisem do veřejného rejstříku, pokud oprávněný věřitel prokáže, že existuje pravděpodobné riziko vyplývající z odložení výkonu až do nabytí právní moci rozsudku, přičemž se výkon stane nemožným nebo podstatně složitější, a pokud věřitel složí jistotu za škodu, která může dlužníkovi v důsledku exekuce vzniknout.

Místní příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění předběžnými opatřeními a jejich vykonání náleží soudu, který by byl příslušný ve věci exekuce na základě exekučního titulu, ve smyslu kterého bylo zajištění nařízeno. Předpokladem pro nařízení předběžných opatření je, aby zajištěný věřitel prokázal, že existuje pravděpodobné riziko, že bez těchto opatření bude splnění pohledávky nemožné nebo podstatně složitější. V určitých případech může soud podmínit předběžné opatření složením jistoty na zajištění škod, které mohou zajištěnému dlužníkovi vzniknout v důsledku nařízení opatření. Odůvodněné usnesení nařizující předběžné opatření musí zahrnovat informaci o hodnotě zajišťované pohledávky, včetně úroku a nákladů, o opatření použitém k zajištění pohledávky a dobu, na kterou je nařízeno (nejdéle 15 dnů od splnění podmínek pro exekuci).

Před zahájením soudního sporu nebo jakéhokoli jiného soudního řízení týkajícího se pohledávky, která je zajišťována, náleží místní příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění prozatímními opatřeními soudu, který by jinak měl příslušnost rozhodovat o návrzích na exekuci. Pro vykonání prozatímních opatření je místně příslušný soud, který by jinak příslušný vykonat exekuci. Po zahájení řízení náleží příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění prozatímními opatřeními soudu, u něž bylo řízení zahájeno. Pokud to odůvodňují okolnosti konkrétní věci, návrh lze rovněž podat u soudu s místní příslušností vykonat exekuci. Soud, který by byl příslušný rozhodovat o návrhu na nařízení exekuce na základě exekučního titulu předloženého ve správním řízení, bude rovněž příslušný rozhodovat o návrzích na nařízení prozatímních opatření po ukončení takového řízení. Prozatímní opatření nařizuje soud na základě návrhu podaného před zahájením nebo v průběhu soudního nebo správního řízení a po ukončení těchto řízení až do provedení exekuce. Usnesení o nařízení prozatímních opatření mají právní sílu exekučního příkazu. Druhy prozatímních opatření závisí na skutečnosti, zda dané prozatímní opatření zajišťuje peněžní nebo nepeněžní pohledávku. Soud může v případě nutnosti v závislosti na okolnostech věci nařídít několik prozatímních opatření.

Zatížení, práva či zákazy týkající se movitého majetku, akcií, podílů či účastí se zapisují na základě usnesení soudu, tj. notářského zápisu nebo ověřené soukromé listiny, do rejstříku pohledávek věřitelů, které jsou předmětem soudního a notářského zajištění (Rejstřík zástavních práv) (*Upisník založních práva*), který vede Finanční agentura a který je jedinou databází zapsaných zatížení, práv či zákazů, přičemž zástavní práva nebo změny vlastnických práv k nemovitostem se zapisují do katastru nemovitostí.

2.2 Hlavní podmínky

Při nařízení zajištění nuceným zřízením zástavního práva k nemovitosti soud rozhodne o návrhu na zajištění peněžních pohledávek na základě exekučního titulu, kterým byla pohledávka stanovena. Pro nařízení zajištění neexistují žádné zvláštní požadavky a soud na základě návrhu nařídí zajištění, zapíše zástavní právo zajištěného věřitele k nemovitosti zapsané v katastru nemovitostí a uvede, že pohledávka je vykonatelná. V případě, že zajištěný dlužník není v katastru nemovitostí uveden jako vlastník nemovitosti, zajištěný věřitel předloží společně s návrhem příslušný dokument nutný k zápisu vlastnického práva zajištěného dlužníka.

Zajištěný věřitel a zajištěný dlužník mohou pro účely zajištění peněžní pohledávky zajištěného věřitele zřízením zástavního práva ke konkrétním věcem společně požádat soud o nařízení a provedení zápisu zástavního práva k nemovitosti, movitým věcem, peněžní pohledávce a jiným statkům a právům zajištěného dlužníka ve prospěch zajištěného věřitele, nebo se mohou dohodnout ve formě notářského zápisu nebo soukromé listiny obsahující prohlášení dlužníka o souhlasu s vytvořením zástavního práva k jeho věcem či právům.

Podepsaný soudní záznam, tj. notářský zápis nebo ověřená soukromá listina, má také účinek soudního smíru vůči osobě, která souhlasila s tím, že bude k jeho věci nebo právu zřízeno zástavní právo, a na základě těchto dokumentů se může přímo navrhnout exekuce proti této osobě na věc či právo, k nimž bylo zřízeno zástavní právo za účelem zajištění pohledávky.

Strany mohou společně požádat soud, aby stanovil jednání a uvedl v zápisu z tohoto jednání jejich dohodu o převodu vlastnického práva k některým věcem zajištěného dlužníka na zajištěného věřitele pro účely zajištění konkrétní peněžní pohledávky zajištěného věřitele nebo s převodem některého práva zajištěného dlužníka na zajištěného věřitele pro stejné účely. Lze zajistit i budoucí pohledávky. Tuto dohodu lze podepsat jako notářský zápis nebo ověřenou soukromou listinu. Tato dohoda by měla obsahovat ustanovení o splatnosti zajištěné pohledávky a o tom, jak se splatnost stanoví. Zajištěným dlužníkem může být také osoba, která není dlužníkem zajišťované pohledávky zajištěného věřitele, tj. třetí strana, která souhlasí se zajištěním daného druhu pohledávek. Tato dohoda se může vztahovat rovněž na zajištění nepeněžních pohledávek, avšak v takovém případě musí dohoda uvádět peněžní hodnotu pohledávek. Pohledávka musí být určená nebo určitelná. Do takové dohody lze přidat prohlášení o souhlasu zajištěného dlužníka, kterým povolí zajištěnému věřiteli, aby přímo dle zápisu navrhl exekuci vůči dlužníkovi s cílem odevzdat předmět zajištění splatnosti zajišťované pohledávky. Zápis obsahující takové prohlášení je exekučním titulem. Pokud bude na základě dohody převedeno vlastnické právo k nemovitosti zapsané do katastru nemovitostí, měla by tato dohoda obsahovat prohlášení zajištěného dlužníka o jeho souhlasu, že se převod může vykonat přímo na základě dohody a že zápisem do katastru nemovitostí se převede vlastnické právo k nemovitosti na zajištěného věřitele, s poznámkou, že se převod vykoná pro účely zajištění konkrétní pohledávky zajištěného věřitele. Není-li ujednáno jinak, je zajištěný dlužník oprávněn i nadále používat věc, jejíž vlastnictví bylo převedeno na zajištěného věřitele, respektive vykonávat právo převedené na zajištěného věřitele, zatímco zajištěný věřitel je oprávněn prodat převedený majetek nebo právo po uplynutí splatnosti jeho pohledávky nebo zatížit nemovitost hypotékou.

Zajištění předběžnými opatřeními se může nařídit na zajištění peněžních pohledávek na základě rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, které ještě nenabýlo právní moci, a to na základě smíru dosaženého před soudem nebo správním orgánem, pokud pohledávka v něm určená ještě není splatná, nebo na základě notářského rozhodnutí nebo notářského zápisu, pokud pohledávka v něm uvedená ještě není splatná. Soud na základě těchto dokumentů nařídí předběžné opatření, pokud zajištěný věřitel prokáže pravděpodobné riziko, že bez zajištění pohledávky by se znemožnila nebo podstatně ztížila realizace pohledávky. Riziko se považuje za pravděpodobné, pokud bylo nařízení předběžného opatření navrženo na základě platebního příkazu nebo exekučního

příkazu založeného na veřejné listině nebo notářsky ověřené listiny, směnky nebo šeku, vůči němuž byla včas vznesena námitka, na základě rozsudku vyneseného v trestním řízení v případě majetkoprávních nároků, kde je možná obnova řízení, na základě rozhodnutí, který se má vykonat v zahraničí, na základě rozsudku na základě uznání, proti kterému bylo podáno odvolání, na základě smíru, který je napaden zákonem stanoveným způsobem, na základě notářského rozhodnutí nebo zápisu, pokud v něm uvedená pohledávka není dosud splatná, který je napaden zákonem stanoveným způsobem. Soud zamítne návrh na zajištění předběžným opatřením, respektive zruší předběžné opatření a řízení pozastaví, pokud zajištěný dlužník prokáže, že riziko pravděpodobně neexistuje nebo již bylo odstraněno.

Zajištění prozatímním opatřením lze navrhnout před zahájením nebo v průběhu soudního nebo správního řízení a po ukončení těchto řízení až do provedení exekuce. V návrhu na nařízení prozatímního opatření musí zajištěný věřitel uvést žádost, v níž přesně uvede pohledávku, kterou si přeje zajistit, určí druh opatření, kterého se domáhá, a dobu jeho trvání a v případě potřeby zajišťovací prostředky, jimiž bude prozatímní opatření povinně vykonáno, a předmět zajištění. V návrhu se musí uvést skutečnosti, na nichž je žádost o nařízení prozatímního opatření založena, a poskytnout důkazy, které tato prohlášení dokládají. Je-li to možné, zajištěný věřitel je povinen tyto důkazy k návrhu přiložit. Prozatímní opatření lze nařídit pro účely zajištění pohledávek, které nejsou dosud splatné nebo jsou podmíněné, přičemž není přípustné v případě, že byly splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření, pomocí nějž lze dosáhnout stejného účinku zajištění. Prozatímní opatření pro účely zajištění peněžní pohledávky lze nařídit, pokud zajištěný věřitel prokáže pravděpodobnou existenci pohledávky a rizika, že bez daného opatření by zajištěný dlužník bránil nebo podstatně ztížil vymáhání pohledávky tím, že by svůj majetek zcizil, ukryl nebo s ním naložil nějakým jiným způsobem. Zajištěný věřitel nemusí prokázat riziko, pokud ukáže, že je pravděpodobné, že by navrhované opatření způsobilo zajištěnému dlužníkovi pouze zanedbatelnou škodu, a má se za to, že riziko bylo prokázáno, pokud se má pohledávka vykonat v zahraničí. Pro účely zajištění nepeněžní pohledávky lze nařídit prozatímní opatření, prokáže-li zajištěný věřitel, že existence jeho pohledávky je pravděpodobná, a prokáže-li pravděpodobné riziko, že zajištěný dlužník by bez tohoto opatření bránil nebo podstatně ztížil vymáhání pohledávky, a to zejména změnou současných poměrů, nebo prokáže-li, že dané opatření je pravděpodobně nezbytné k zabránění násilí nebo vzniku nenapravitelné škody. Zajištěný věřitel dále nemusí prokázat, že existuje riziko, pokud ukáže, že je pravděpodobné, že by navrhované opatření způsobilo zajištěnému dlužníkovi pouze zanedbatelnou škodu, a má se za to, že riziko bylo prokázáno, pokud se má pohledávka vykonat v zahraničí. Soud může nařídit prozatímní opatření na návrh zajištěného dlužníka i v případě, že neprokázal pravděpodobnost existence pohledávky a rizika, pokud již dříve ve lhůtě stanovené soudem složil jistotu na škodu, která by zajištěnému dlužníkovi mohla vzniknout v případě nařízení a vykonání prozatímního opatření. Pokud zajištěný věřitel nesložil jistotu ve stanovené lhůtě, soud zamítne návrh na zajištění. Soud může v případě potřeby s přihlédnutím k okolnostem věci nařídit několik prozatímních opatření. Pokud je v daném případě možné nařídit několik prozatímních opatření, soud nařídí opatření, které je nejvhodnější k dosažení účelu zajištění (a pokud jsou všechna stejně vhodná, soud nařídí opatření, které zajištěného dlužníka nejméně omezí).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem zajišťovacích opatření a prozatímních opatření může být jakákoliv věc nebo právo zajištěného dlužníka, např. nemovitosti, movité věci, peněžní pohledávky, důchody, dávky v invaliditě, hotovostní vklady na bankovních účtech nebo spořicíh účtech a jiná majetková práva, pokud se nejedná o položky nepostihnutelné exekucí ze zákona nebo pokud neexistuje žádné právní omezení na výkon u těchto věcí či práv (např. věci, které nejsou v oběhu, zemědělské pozemky a hospodářské budovy zemědělců v rozsahu nezbytném k zajištění živobytí a živobytí členů nejbližší rodiny a jiných osob, které mají zákonnou vyživovací povinnost atd.).

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Zajištění nemovitosti zřízením zástavního práva (dobrovolné nebo nucené, soudní nebo notářské) vzniká zápisem zástavního práva do katastru nemovitostí, v němž je nemovitost zapsána.

Prostřednictvím soudního a notářského zajištění, které zahrnuje převod vlastnictví věcí a převod práv, se zajištěný věřitel stává majitelem věci nebo práva na základě zápisu do zákonem požadovaných veřejných knih a rejstříků. Zajištěný věřitel a zajištěný dlužník mohou pro účely poskytnutí zajištění získáním zástavního práva k určitým věcem souhlasně požádat soud, aby nařídil a vykonal ve prospěch zajištěného věřitele:

1. registraci zástavního práva k nemovitosti zajištěného dlužníka;
2. uložení dohody stran o zřízení zástavního práva k nemovitosti, která není zapsaná v katastru nemovitostí, na katastrálním soudu;
3. zápis zástavního práva k movitým věcem zajištěného dlužníka;
4. zápis zástavního práva k peněžní pohledávce zajištěného dlužníka;
5. zápis zástavního práva k části příjmu zajištěného dlužníka na základě pracovní smlouvy nebo služby;
6. zápis zástavního práva k důchodu, dávkám v invaliditě nebo náhradě ušlého výděлку;
7. zápis zástavního práva k pohledávce zajištěného dlužníka vůči bankovnímu účtu nebo spořicí knížce;
8. zápis zástavního práva k nároku na odevzdání nebo dodání movitých věcí nebo odevzdání nemovitostí;
9. zápis zástavního práva k jinému majetku nebo majetkovým právům;
10. zápis zástavního práva k podílovým listům a jiným cenným papírům a jejich předání do úschovy;
11. zápis zástavního práva k akciím, pro které nebyly emitovány podílové listy, a k podílům a účastem ve společnostech;
12. zápis zástavního práva k cenným papírům uloženým u depozitáře (*Depozitno društvo*).

Zajištění předběžnou vykonatelností: Za účelem zajištění nepeněžního výkonu, který nemůže být zajištěn podmíněným zápisem do veřejné knihy, může soud na základě rozsudku vyneseného v občanskoprávním řízení nařídit předběžnou vykonatelnost a exekuci.

Zajištění předběžnými opatřeními: soud může nařídit tato předběžná opatření:

1. registrace zástavního práva k nemovitosti zajištěného dlužníka nebo k právu k nemovitosti;
2. uložení dohody stran o zřízení zástavního práva k nemovitosti, která není zapsaná do katastru nemovitostí, na katastrálním soudu;
- zápis zástavního práva k movitým věcem zajištěného dlužníka;
4. zápis zástavního práva k peněžní pohledávce zajištěného dlužníka;
5. zápis zástavního práva k části příjmu zajištěného dlužníka na základě pracovní smlouvy nebo služby;
6. zápis zástavního práva k důchodu, dávkám v invaliditě nebo náhradě ušlého výděлку;
7. zápis zástavního práva k pohledávce zajištěného dlužníka vůči bankovnímu účtu nebo spořicí knížce;
8. zápis zástavního práva k nároku na odevzdání nebo dodání movitých věcí nebo odevzdání nemovitostí;
9. zápis zástavního práva k jinému majetku nebo majetkovým právům;
10. zápis zástavního práva k podílovým listům a jiným cenným papírům a jejich předání do úschovy;
11. zápis zástavního práva k akciím, pro které nebyly emitovány podílové listy, a k podílům a účastem ve společnostech;
12. zápis zástavního práva k cenným papírům uloženým u depozitáře (*Depozitno društvo*);
13. zákaz, aby banka vyplatila z účtu zajištěného dlužníka nebo třetí strany částku, na kterou bylo nařízeno předběžné opatření.

Zajištěný věřitel si může získat zástavní právo na předmět zajištění na základě předběžného opatření. Byl-li nařízen zákaz plateb na částku peněžních prostředků zajištěného dlužníka uložených v bance, danou částku nelze převést z účtu po dobu trvání zákazu s výjimkou uhrazení zajištěné pohledávky.

Prozatímní opatření

– Pro účely zajištění peněžní pohledávky lze nařídit jakékoli opatření, které daného účelu dosáhne, a to zejména tato:

1. zakázat zajištěnému dlužníkovi zcizit nebo zatížit movité věci, zabavit tyto předměty a svěřit je zajištěnému věřiteli nebo třetí straně do úschovy;
2. zabavit a uložit hotovost, cenné papíry apod. u soudu nebo notáře;
3. zakázat zajištěnému dlužníkovi zcizit nebo zatížit nemovitosti nebo věcná práva, která jsou k nemovitostem zapsána v jeho prospěch, s uvedením poznámky o tomto zákazu v katastru nemovitostí;
4. zakázat dlužníkovi zajištěného dlužníka dobrovolně svůj závazek vůči zajištěnému dlužníkovi a zakázat zajištěnému dlužníkovi přijmout plnění této povinnosti, tj. vyloučení jeho pohledávek;
5. nařídit bance odmítnout platbu z účtu zajištěného dlužníka zajištěnému dlužníkovi nebo třetí straně na žádost zajištěného dlužníka v částce, na kterou bylo prozatímní opatření nařízeno.

– Pro účely zajištění nepeněžní pohledávky lze nařídit jakékoli opatření, které daného účelu tohoto zajištění dosáhne, a to zejména tato:

1. zákaz zcizit a zatížit movité věci, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, jejich zabavení a svěření zajištěnému věřiteli nebo třetí straně do úschovy;
2. zákaz zcizit a zatížit akcie, podíly nebo účasti, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, s vyznačením zákazu do registru akcií a v případě potřeby do zápisu ze soudního jednání, zakázat užívat nebo vykonávat práva na základě těchto akcií nebo podílů, účastí, svěřit akcie, podíly nebo účasti do správy třetí strany, zřídit prozatímní správní radu ve společnosti;
3. zákaz zcizit a zatížit jiná práva, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, a svěřit správu těchto práv třetí straně;
4. zákaz zcizit a zatížit nemovitostí, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, nebo věcných práv k nemovitostem, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, s vyznačením zákazu do katastru nemovitostí, zabavit nemovitost a svěřit ji zajištěnému věřiteli nebo třetí straně do úschovy;
5. zakázat dlužníkovi zajištěného dlužníka, aby odevzdal předmět, převedl právo nebo splnil vůči zajištěnému dlužníkovi jakýkoli jiný nepeněžní závazek, vůči nimž se pohledávka uplatňuje;
6. zakázat zajištěnému dlužníkovi podniknout jakékoli kroky, které by mohly zajištěnému věřiteli způsobit škodu, a zakázat jakékoli změny předmětu, vůči nimž se pohledávka uplatňuje;
7. nařídit zajištěnému dlužníkovi podniknout určité kroky nezbytné k ochraně movitých věcí nebo nemovitostí nebo k zachování současného stavu věcí;
8. povolit zajištěnému věřiteli, aby si ponechal věci zajištěného dlužníka, které má v úschově a vůči nimž se pohledávka uplatňuje, dokud nebude spor vyřešen;
9. povolit zajištěnému věřiteli, aby podnikl určité kroky nebo získal určité statky sám nebo prostřednictvím zástupce, a to zejména pro účely obnovení předchozího stavu věcí;
10. dočasně vrátit zaměstnance do práce, uhradit náhradu mzdy v průběhu pracovního sporu, pokud je to nezbytné pro jeho živobytí a živobytí osob, vůči kterým má zákonnou vyživovací povinnost.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Soudní a notářské zajištění zástavním právem nebo převodem vlastnictví věcí nebo převodem práv jsou zpravidla platná až do pravomocného ukončení řízení.

Rozhodnutí nařizující předběžné opatření musí obsahovat informaci o hodnotě zajišťované pohledávky, včetně úroku a nákladů, opatření, kterým bude pohledávka zajištěna a době, na níž se nařizuje. Doba, na níž se předběžné opatření nařizuje, nesmí překročit 15 dnů od splnění podmínek pro exekuci. Pokud tato lhůta uplyne před tím, než se rozhodnutí, na základě kterého bylo předběžné opatření nařízeno, se právně vykonatelným, soud na žádost zajištěného věřitele předloženou soudu před uplynutím lhůty, na níž bylo předběžné opatření nařízeno, tuto lhůtu prodlouží, pakliže se nezměnily okolnosti, za nichž bylo původní opatření nařízeno.

Rozhodnutí nařizující prozatímní opatření také stanoví dobu trvání tohoto opatření a v případě, že bude opatření nařízeno před podáním žaloby nebo zahájením nějakého jiného řízení, taktéž stanoví lhůtu, během níž musí zajištěný věřitel podat žalobu, tj. návrh na zahájení jiného řízení, za účelem zdůvodnění opatření. Soud na návrh zajištěného věřitele prodlouží dobu trvání prozatímního opatření za předpokladu, že se nezměnily okolnosti, za nichž bylo toto opatření nařízeno.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti rozhodnutí soudu prvního stupně lze podat odvolání do osmi dnů ode dne jeho doručení, nestanoví-li OZ jinak. Odvolání zpravidla nemá odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí. O odvolání rozhoduje odvolací soud.

Odvolání proti rozhodnutí o návrhu na nařízení prozatímního opatření se neodesílá protistraně na vyjádření a odvolací soud doručí své rozhodnutí o odvolání do třiceti dnů od jeho přijetí.

Neexistuje dostupný soudní opravný prostředek proti notářskému zápisu nebo ověřené soukromé listině, dlužník však může uplatnit své námítky vůči notářskému zajištění ve zvláštním sporu, v němž dohody napadne. Třetí strany mohou uplatnit své námítky vůči notářskému zajištění v řízení před soudem v souladu s pravidly, která se uplatňují na námítky vůči soudnímu zajištění.

V zajišťovacím řízení je přezkum přípustný pouze tehdy, pokud rozsudek vydaný na druhém stupni závisí na vyřešení hmotněprávní nebo procesní otázky, která je zásadní pro zajištění jednotného uplatňování práva a rovnosti všech stran při jeho uplatňování, v souladu s pravidly soudního řízení. Obnova řízení není povolena a obnovení předchozího stavu je povoleno pouze z důvodu zmeškání lhůty pro podání odvolání nebo námitek.

Poslední aktualizace: 25/09/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Předběžná a ochranná opatření - Itálie

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná opatření zahrnují dvě hlavní podskupiny: ochranná opatření (*misura conservativa*), k nimž patří zajištění majetku, a preventivní opatření (*misura anticipatorie*), která jsou častá v rodinném právu. Existují rovněž naléhavá opatření (*provvedimenti d'urgenza*, článek 700 občanského soudního řádu), jejichž obsah stanoví soud v každém jednotlivém případě podle potřeby.

Hlavní znaky předběžných a zajišťovacích opatření: jedná se o jednoduché, rychlé řízení; zpravidla jsou dočasná a souvisejí s hlavním sporem. Tato závislost na hlavním sporu však není absolutním znakem. Od roku 2005 nemusí v některých zvláštních případech po předběžných opatřeních následovat rozsudek ve věci samé. V těchto případech se předběžné opatření stává fakticky samostatným a trvalým nástrojem, ačkoli se nemusí jednat o druh opatření, jež lze nařídit v rozsudku ve věci samé.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Na přijetí předběžného opatření se vztahují dva požadavky:

A) *periculum in mora*, tj. opodstatněná obava, že by do doby vydání rozsudku ve věci samé mohlo být právo, jež má předběžné opatření zajistit, nenapravitelně poškozeno;

B) *fumus boni juris*, tj. zjevný důkaz dokládající nárok.

2.1 Postup

Návrh na předběžné opatření se podává příslušnému soudu, který je v zásadě stejný, jako soud, u něhož probíhá hlavní řízení. Soud danou věc krátce přezkoumá, obě strany vyslechne a poté o předběžném opatření rozhodne. Předběžné opatření může být přijato rovněž bez vyslechnutí druhé strany, pokud by předvolání druhé strany mohlo zabránit uplatnění opatření.

2.2 Hlavní podmínky

Na přijetí předběžného opatření se vztahují dva výše uvedené požadavky: *periculum in mora* a *fumus boni juris*.

3 Účel a povaha opatření?

Jedná se v podstatě o dočasná opatření, která platí do doby vynesení rozsudku v hlavním řízení. Ačkoli to platí vždy u ochranných opatření, která vyžadují řízení v hlavním sporu, u preventivních opatření to platí pouze částečně, jelikož ta mohou být účinná bez ohledu na to, zda probíhá řízení, či nikoli, i když nemají stejnou právní sílu jako pravomocný rozsudek ve sporu.

Obsah předběžných opatření se liší podle druhu nebezpečí, jež mají odvrátit. Zajištění se například vztahuje na majetek dlužníka. Příkaz k opětovnému přijetí neoprávněně propuštěného pracovníka představuje na druhou stranu povinnost provést určitý úkon.

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Opatření se mohou podle potřeby vztahovat na movitý nebo nemovitý majetek, avšak rovněž na duševní vlastnictví a díla chráněná autorským právem.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Ochranná opatření mají zachovat právní a skutkovou situaci, která existuje v době podání návrhu, s cílem zajistit, aby doba potřebná k dokončení hlavního řízení nepoškodila práva žalobce. Preventivní opatření mají na druhou stranu předjímat účinky pravomocného rozsudku v hlavním řízení.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžná opatření zůstávají v platnosti do vynesení rozsudku v hlavním řízení, který je poté nahradí. Ochranná opatření, u nichž se vyžaduje zahájení hlavního řízení (např. schválení soudní zástavy podle článku 670 občanského soudního řádu), pozbývají účinku, není-li hlavní řízení zahájeno, nebo jsou zachována po dobu, kterou stanoví zákon nebo soud, nebo pozbývají účinku, nebyla-li složena jistota požadovaná soudem. Preventivní opatření, včetně neobvyklých opatření (jejichž obsah nestanoví zákon, nýbrž soud, a to podle článku 700 občanského soudního řádu), třebaže se nemohou stát součástí pravomocného rozsudku, zůstávají v platnosti i v případě, že hlavní řízení nebylo zahájeno, nebo bylo zahájeno, poté však bylo ukončeno.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti rozhodnutím o předběžných opatřeních lze bez ohledu na to, zda bylo návrhu vyhověno, nebo zda byl zamítnut, podat opravný prostředek (článek 669terdecies), a to z toho důvodu, že jsou postižena vadou, nebo na základě předložení dodatečných okolností a důvodů odvolacímu soudu, které nebyly v původním návrhu uvedeny.

Poslední aktualizace: 09/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Litva

1 Jaké druhy opatření existují?

§ 145 občanského soudního řádu (*Civilinio proceso kodeksas*) stanoví různé typy předběžných opatření. Předběžná opatření mohou být následující:

obstavení nemovitého majetku žalovaného (odpůrce);

zápis zákazu převodu vlastnictví do veřejného rejstříku;

obstavení movitého majetku, peněz nebo vlastnických práv ve vlastnictví žalovaného a v držení žalovaného nebo třetích osob;

zadržení majetku ve vlastnictví žalovaného;

jmenování správce majetku žalovaného;

zákaz bránící žalovanému účastnit se některých transakcí nebo provádět některé úkony;

zákaz bránící jiným osobám převádět majetek na žalovaného nebo plnit jiné závazky;

ve výjimečných případech zákaz bránící žalovanému opustit místo trvalého pobytu anebo zákaz bránící odvézt dítě z místa jeho trvalého pobytu bez souhlasu soudu;

pozastavení zpeněžování aktiv v případě, že byl podán návrh na zrušení obstavení daného majetku;

odklad výkonu soudního rozhodnutí;

rozhodnutí o dočasném výživném nebo uložení dočasných omezení;

příkaz přijmout takové kroky, které zabrání vzniku nebo zvýšení škody;

jiná opatření stanovená zákonem nebo nařízená soudem, bez nichž by mohlo být plnění soudního rozhodnutí ztíženo nebo znemožněno.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Na žádost účastníků řízení, případně jiných dotčených osob může soud uložit předběžná opatření, pokud dané osoby přesvědčivě zdůvodní svůj návrh na jejich nařízení a pokud by nepřijetí těchto opatření mohlo ztížit nebo zcela znemožnit plnění soudního rozhodnutí.

Soud může uplatnit předběžná opatření z moci úřední pouze tehdy, je-li to nevyhnutelné z hlediska ochrany veřejného zájmu, a pokud by v případě nepřijetí takových opatření došlo k porušení práv a oprávněného zájmu určité osoby, společnosti či státu.

Předběžná opatření lze uplatnit jak v případě, že není podána žaloba, tak v jakékoli fázi občanského řízení.

2.1 Postup

Návrhy na předběžná opatření zkoumá soud prvního stupně, nebo v případech uvedených v [zákoně o obchodní arbitráži](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*) Krajský soud ve Vilniusu (*Vilniaus apygardos teismas*). Pokud je v podané žalobě uvedena žádost o předběžné opatření, rozhodne se o otázce předběžných opatření až poté, co bude vyřešena otázka přípustnosti žaloby, v němž je uvedeno. Soud písemně rozhodne o návrhu na předběžná opatření

v co nejkratší době, nesmí to však být později než tři pracovní dny po obdržení návrhu. Pokud to soud považuje za nezbytné, je žalovaný (odpůrce) informován o přezkoumání návrhu na předběžná opatření.

Účastníci řízení mají právo podat návrh na předběžné opatření u odvolacího nebo kasačního soudu, u kterého probíhá řízení ve věci samé.

Soud může nařídit předběžné opatření na základě odůvodněného písemného návrhu, který podá dotčená osoba před datem podání žaloby u soudu. V tomto návrhu musí navrhovatel uvést důvody, proč nebyla podána žaloba zároveň s uvedeným návrhem, předložit důkazy o nebezpečí, které ohrožuje zájmy navrhovatele, a složit jistotu ve výši poloviny soudního poplatku účtovaného za návrh na předběžné opatření, tj. 100 LTL. V případě návrhu na předběžné opatření ve věci projednávané u vnitrostátního či zahraničního rozhodčího soudu nebo u zahraničního soudu se skládá jistota ve výši 1 000 LTL. Soud může snížit výši jistoty s přihlédnutím k obtížné finanční situaci navrhovatele, pokud navrhovatel podá odůvodněnou žádost v tomto smyslu včetně příslušných důkazů. Při nařizování předběžných opatření stanoví soud lhůtu pro podání žaloby. Tato lhůta nesmí překročit 14 dní. Pokud má být žaloba podána u zahraničního soudu nebo u rozhodčího soudu, nesmí tato lhůta překročit 30 dní. V případě, že není žaloba podána ve stanovené lhůtě, jsou předběžná opatření zrušena. V případě, že nebyla podána v důsledku chyby na straně dotčené osoby, jistota se nevrací.

Návrh na předběžné opatření musí být podán u soudu, který je příslušný k řízení v dané věci v souladu s pravidly soudní příslušnosti. Návrh na nařízení předběžných opatření ve vztahu k případu projednávanému u zahraničního soudu nebo u zahraničního či vnitrostátního rozhodčího soudu musí být podán u krajského soudu ve Vilniusu.

Soud může na základě odůvodněné žádosti účastníků nebo jiných dotčených osob nahradit jedno předběžné opatření jiným. Soud musí informovat účastníky nebo jiné dotčené osoby o jakékoli takové žádosti, přičemž tyto osoby jsou oprávněny proti tomu vznést námitku.

Soud může rozhodnout, že neuloží předběžná opatření, pokud žalovaný uhradí požadovanou částku na účet soudu nebo pokud bude za žalovaného vydána záruka. Žalovaný může navíc zastavit svůj majetek ve prospěch navrhovatele.

2.2 Hlavní podmínky

(viz oddíl 2)

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření mohou být uplatněna na nemovitý i movitý majetek, finanční prostředky i vlastnická práva.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Předběžná opatření jsou opatření, bez nichž by mohlo být splnění soudního rozhodnutí ztíženo nebo znemožněno. V případech týkajících se dočasného omezení vlastnických práv k předmětu ve společném vlastnictví lze nařídit zabavení pouze toho podílu na tomto majetku, který náleží osobě, na niž se tato předběžná opatření vztahují. Pokud nebyl určen podíl této osoby na společném vlastnictví, lze zabavit celý majetek, dokud nebude tento podíl identifikován. Při obstavení finančních prostředků na účtech u bank a jiných úvěrových institucí je využití těchto prostředků povoleno pouze pro operace uvedené v soudním příkazu.

V případech, kdy je zajištěno zboží ve volném oběhu, suroviny, polotovary nebo hotové výrobky, může držitel tohoto majetku změnit složení a formu takového majetku pouze v případě, že jeho celková hodnota se nesníží, nestanoví-li soudní rozhodnutí jinak.

Osoba, jejíž majetek byl obstaven, odpovídá za veškerá porušení uložených omezení od okamžiku, kdy byla vyrozuměna o obstavení majetku, a pokud toto vyrozumění není možné nebo v případě, že je příkaz k provedení předběžných opatření přijat v nepřítomnosti této osoby, od okamžiku, kdy je tento příkaz zaevidován v rejstříku obstaveného majetku.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

V případě, že soud žalobu zamítne, budou veškerá předchozí předběžná opatření zachována až do doby, kdy toto soudní rozhodnutí nabude právní moci. O zrušení předběžných opatření musí rozhodnout soud.

Pokud je žalobě vyhověno, zůstávají všechna předchozí předběžná opatření v platnosti, dokud není vykonáno soudní rozhodnutí. Soudní vykonavatel vykonávající soudní rozhodnutí informuje subjekt, který vede příslušný veřejný rejstřík, o ukončení předběžných opatření v dané věci.

V případě obstavení movitého majetku, který se neeviduje v katastru nemovitostí, případně pokud v den vydání příkazu není soudu známa hodnota a povaha majetku žalovaného, musí osoba, která podala návrh na předběžné opatření, předložit soudnímu vykonavateli žádost o lokalizaci a popis majetku žalovaného. Pokud soudní vykonavatel takovou žádost neobdrží a nebudou objasněny podrobnosti o obstavovaném majetku, zůstávají předběžná opatření v platnosti 14 dnů ode dne vydání příkazu, který je nařizuje. Na návrh účastníků nebo jiných dotčených osob lze předběžná opatření zrušit nařízením soudu, který je příslušný k řízení ve věci samé.

Soud zruší předběžná opatření z vlastního podnětu, pokud osoba žádající o předběžná opatření nepodá žalobu ve lhůtě stanovené soudem. Proti takovému usnesení o zrušení se nelze samostatně odvolat. Soud může rovněž zrušit předběžná opatření z vlastního podnětu, je-li to nezbytné pro ochranu veřejného zájmu a pokud by v důsledku jejich neodvolání došlo k porušení práv a oprávněných zájmů určité osoby, společnosti či státu.

Pokud předběžná opatření uložená soudem omezují nebo porušují práva osob, které nejsou účastníky v dané věci, mají tyto osoby nárok požádat soud příslušný k řízení ve věci o zrušení předběžných opatření, která jim byla uložena.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti každému rozhodnutí o předběžném opatření, které přijme soud prvního stupně, se mohou účastníci odvolat prostřednictvím samostatného odvolání k vyššímu soudu, s výjimkou několika případů stanovených v občanském soudním řádu. Osoby, které nejsou účastníky řízení v dané věci, mohou podat samostatné odvolání pouze ve vztahu k těm rozhodnutím soudu prvního stupně, kterými se zamítaly jejich návrhy na zrušení předběžného opatření jim uloženého. Podání samostatného odvolání nemá za následek přerušování řízení.

Proti soudním rozhodnutím ve věci předběžných opatření nelze podat kasační stížnost.

Poslední aktualizace: 05/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Lucembursko

1 Jaké druhy opatření existují?

Lucemburský právní řád zná několik různých opatření, kterými lze chránit práva účastníků řízení v době, než skončí řízení ve věci samé, jímž bude definitivně rozhodnuto o jejich návrhových žádáních.

Mezi tato opatření patří:

Opatření, jež přijímá soud bez předchozího kontradiktorního projednání. V takovémto případě zasedá soud na jednostranný návrh účastníka řízení, který se domáhá přijetí předběžného opatření, a vyjádří se pouze na základě informací poskytnutých jediným účastníkem řízení.

Opatření, jež přijímá soud po předchozím kontradiktorním projednání. V takovém případě přijme soud rozhodnutí až po veřejném jednání (nebo, v některých případech, po neveřejném jednání), během něhož mají účastníci řízení příležitost přednést svá stanoviska. V závislosti na zákonem stanovených procesních náležitostech je jednání svoláváno prostřednictvím obsílky (doručené soudním doručovatelem) nebo prostřednictvím soudní kanceláře.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

V naléhavých případech může soud, který rozhoduje o přijetí předběžných řízení, nařídit veškerá předběžná opatření, jejichž nařízení není závažným způsobem zpochybněno nebo jejichž důvodnost vyplývá z existence sporu.

Kromě toho může soud pomocí těchto opatření řešit veškeré problémy vyvstávající v souvislosti s výkonem rozhodnutí.

Stejně tak může kdykoliv v rámci řízení o předběžných opatřeních nařídit přijetí nezbytných ochranných opatření nebo opatření k obnovení předchozího stavu, a to buď s cílem předejít bezprostředně hrozícímu vzniku škody, nebo ukončit zjevně neoprávněný stav.

2.1 Postup

Návrh má formu předvolání k jednání, které se za tímto účelem koná v den a hodinu, jež jsou vymezeny pro řízení o předběžných opatřeních.

Vyžadují-li okolnosti rychlejší postup, může předseda, nebo soudce, který jej zastupuje, povolit, aby byly osoby předvolány na určenou hodinu buď k jednání, nebo do jeho kanceláře, a to i ve svátky a v neúřední dny.

V naléhavých případech může předseda obvodního soudu, nebo soudce, který jej zastupuje, nařídit přijetí nezbytných předběžných opatření, jejichž nařízení není závažným způsobem zpochybněno nebo jejichž důvodnost vyplývá z existence sporu. Kromě toho může soud pomocí těchto opatření řešit veškeré problémy vyvstávající v souvislosti s výkonem rozhodnutí nebo jiného exekučního titulu. Pokud jsou předmětem předběžných opatření problémy, jež vyvstaly v souvislosti s výkonem exekučního titulu nebo soudního rozhodnutí, příslušným soudem je soud v místě výkonu.

Předseda, nebo soudce, který jej zastupuje, mohou v rámci řízení o předběžných opatřeních kdykoliv nařídit přijetí nezbytných zajišťovacích (ochranných) opatření nebo opatření k obnovení předchozího stavu, a to buď s cílem předejít bezprostředně hrozícímu vzniku škody, nebo ukončit zjevně protiprávní stav. Aby se předešlo možnému zmaření důkazů, lze nařídit veškerá vhodná dokazování, včetně výslechu svědků.

Existuje mnoho zvláštních právních ustanovení, jimiž jsou upravena předběžná či zajišťující opatření použitelná v konkrétních oblastech (např. v oblasti nájemních smluv, spoluvlastnictví nemovitostí či majetku, dědictví, majetkových poměrů v manželství atd.). Pravidla příslušnosti lze zpravidla vyvodit z konkrétního textu právního předpisu, který opravňuje soud k přijetí předběžného opatření. Pro určení příslušnosti neexistuje obecné pravidlo, s výjimkou pravidla, podle něhož pravomoc k přijímání předběžných opatření zpravidla přísluší předsedovi soudu, který má rozhodnout ve věci samé.

Pokud není stanoveno žádné zvláštní řízení, účastník řízení, který se domáhá nařízení předběžného opatření, se musí obrátit na soud rozhodující o předběžných opatřeních. Podle hodnoty sporu se musí obrátit buď na smírčí soud (do výše 10 000 EUR) nebo na soudce rozhodujícího o předběžných opatřeních u obvodního soudu. Tyto soudy mají obecnou pravomoc nařizovat nezbytná zajišťující opatření nebo opatření k obnovení předchozího stavu, a to buď za účelem vyloučení vzniku bezprostředně hrozící škody, nebo ukončit zjevně protiprávní stav.

Zastoupení advokátem není zpravidla nutné.

2.2 Hlavní podmínky

Výše uvedená opatření může soud přijímat obvykle jen v případech nezbytnosti či naléhavosti, přičemž splnění této podmínky posuzuje soud.

Pokud se věřitel domáhá vydání povolení k obstarání majetku, soud musí na základě předložených důkazů a informací ověřit, zda lze pohledávku alespoň v zásadě považovat za opodstatněnou.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření se mohou týkat veškerého movitého majetku dané osoby. Podle zákona se za nezabavitelné považují pouze některé předměty nezbytné k běžnému životu.

Lucemburské právo umožňuje nejen obstarání mezd a příjmů osob, ale i náhrad příjmů (důchodů, rent atd.). Vždy však zůstává určitá část příjmu na pokrytí nezbytných životních nákladů, kterou obstarat nelze.

Obstarání se naopak nemůže týkat nemovitého majetku. Obstarání nemovitého majetku je možné pouze na základě pravomocného soudního rozhodnutí.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Ve většině oblastí náleží přímo soudu, aby určil, jaké účinky bude mít opatření, které nařizuje. Soud může rovněž omezit účinky svého opatření na určitou dobu nebo z něj vyloučit určitý majetek či určité akty.

V případě obstarání, jež povolil soud na návrh jednoho z účastníků řízení bez vyslechnutí protistrany, stanoví zákon lhůtu, v nichž musí být soudu podán návrh na potvrzení. Pokud není tento návrh na potvrzení v dané lhůtě podán, obstarání se automaticky stává neplatným.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

O předběžných opatřeních hovoříme v případech, kdy zákon umožňuje soudu zatímně upravit poměry účastníků řízení, než bude v řízení v dané věci přijato definitivní řešení.

Podle definice, kterou poskytl Soudní dvůr Evropské unie, se jedná o „opatření, která jsou přijímána s cílem chránit práva, jejichž uznání je požadováno od soudu rozhodujícího ve věci samé, přičemž je po skutkové i právní stránce zachován *status quo*“.

Jedná se rovněž o opatření přijímaná za účelem zabránění zhoršení situace.

V praxi tato opatření umožňují věřiteli předejít riziku, že jeho pohledávka bude neuhrazena, přičemž může využít dvou možností: buď lze omezit dlužníka při nakládání s jeho majetkem, nebo lze majetek dlužníka zatížit břemeny, jež věřiteli umožní uplatnit jeho práva i v případě, že tento majetek změní vlastníka.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti předběžným opatřením, jež přijme soud na základě kontradiktorního projednání, lze podat odvolání. Lhůta pro podání odvolání však činí pouze 15 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno.

Proti rozhodnutím, jež přijme soud na základě návrhu bez vyslechnutí protistrany, nelze podat odvolání. Účastník řízení, který má za to, že dané opatření bylo přijato neprávem, se musí obrátit na soud rozhodující o předběžných opatřeních a domáhat se toho, aby tento soud přijal nové zajišťovací opatření, jímž budou zrušeny účinky opatření, jež přijal soud pouze na základě informací jednoho z účastníků řízení.

Související odkazy

 <http://www.legilux.lu/>

Poslední aktualizace: 02/05/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Malta

1 Jaké druhy opatření existují?

Existují tyto typy zajišťovacích opatření:

příkaz k popisu (*warrant of description*),

příkaz k zabavení majetku (*warrant of seizure*),

příkaz k zabavení podniku (*warrant of seizure of a commercial going concern*),

příkaz k zajišťovacímu zabavení pohledávky (*garnishee order*),

příkaz k zabránění odjezdu (*warrant of impediment of departure*),

příkaz k zabavení námořních lodí (*warrant of arrest of sea vessels*),

příkaz k zabavení letadla (*warrant of arrest of aircraft*),

příkaz ke zdržení se jednání (*warrant of prohibitory injunction*).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Opatření jsou regulována prostřednictvím oddílů 829 a následujících oddílů kapitoly 12 Sbírký zákonů Malty. V některých případech se mohou použít také ustanovení zvláštních právních předpisů.

2.1 Postup

O vydání jednoho ze zmíněných opatření se musí požádat pomocí návrhu s místopřísežným prohlášením, který připraví žalobce a který musí obsahovat původ a druh dluhu nebo nároku, o jehož zajištění se žádá: pokud má být zajištěn dluh nebo nárok, které je možné splnit uhrazením peněžité částky, musí být tato částka v návrhu uvedena.

2.2 Hlavní podmínky

Tyto příkazy vydává soud. Příkaz k popisu nebo zabránění odjezdu s odkazem na přísahu žalovaného nemůže vydat smírčí soud na ostrově Malta ani smírčí soud na ostrově Gozo ve své nižší příslušnosti. Dále není možné k zajištění práv nebo nároků vydat příkaz k zabavení majetku ani zajišťovacímu zabavení pohledávky vůči vládě. Příkaz k zabavení majetku nebo zajišťovacímu zabavení pohledávky není možné vydat ani za účelem zajištění práv nebo nároků vůči členům ozbrojených sil nebo vůči lodí, která je plně pronajata maltskou vládou, pokud je dotyčná osoba na Maltě s ozbrojenými silami nebo lodí, k nimž patří. Není možné vydat příkaz k zabránění odjezdu za účelem zajištění práva nebo nároku vůči kapitánovi nebo námořníkovi nebo jiné řádně zaregistrované osobě, pokud loď, ke které patří, získala příslušné povolení, ani vůči technikovi v jakémkoli postavení, který je zaměstnán na jakékoli parní lodi. Odkazujeme na oddíl 829 a následující oddíly kapitoly 12 Sbírký zákonů Malty. V některých případech se mohou použít také ustanovení zvláštních právních předpisů.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Těmito opatřeními lze zajistit movitý i nemovitý majetek. Může se vydat také příkaz k zabavení podniku. Příkazem k zajišťovacímu zabavení lze rovněž zajistit námořní loď, jejíž délka přesahuje deset metrů, a letadlo.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Jejich účinek se liší podle povahy opatření, ale obecně není možné movitý ani nemovitý majetek prodat ani převést na třetí stranu.

Příkaz k popisu může být vydán za účelem zajištění práva na movitou věc: v tomto případě může být v zájmu žalobce, aby za účelem výkonu zmíněného práva na danou movitou věc zůstala věc na svém momentálním místě nebo ve svém momentálním stavu. Pokud jde o příkaz k zabavení movitého majetku, zabaví vedoucí soudní kanceláře dlužníkovi věc uvedenou v návrhu. Účinkem příkazu k zabavení podniku je zachovat celistvost podniku s veškerým majetkem, včetně povolení a dobrého jména, a nařídí, aby tento podnik nebyl prodán po částech ani jako celek, a současně zachovat jeho fungování: soud nevyhoví žádosti o vydání příkazu, pokud je přesvědčen, že existují jiné způsoby, jak zajistit dlužnou částku. Naopak příkaz k zabavení námořních lodí nebo letadla zabaví dlužníkovi námořní loď s délkou přesahující deset metrů nebo letadlo a svěří je orgánu v místě, kde se nachází, s tím že zmíněný orgán tuto námořní loď nebo letadlo nesmí vydat, ani dlužníkovi umožnil je jakkoliv zcizit nebo zatížit jako celek nebo po částech. Cílem příkazu ke zdržení se jednání je zakázat určité osobě jednání, které by mohlo poškodit osobu, jež požádala o vydání příkazu.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Zajišťovací příkazy zůstávají v platnosti po patnáct dnů ode dne, kdy byla meritorní věc pravomocně rozhodnuta, pokud je nezruší soud, respektive žalobce nevezme zpět návrh na jejich vydání.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti těmto opatřením není možné podat opravný prostředek. Je však možné zažádat o vydání protipříkazu. V tomto případě žalovaný, proti němuž je vydán zajišťovací příkaz, může podat protinávrh u soudu, který tento příkaz vydal, případně, pokud byla již podána žaloba, může podat protinávrh u soudu, jenž se touto věcí zabývá, a požadovat, aby byl zajišťovací příkaz úplně nebo částečně zrušen z jednoho z těchto důvodů:

platnost zajišťovacího příkazu zanikla,

některá ze zákonných podmínek pro vydání zajišťovacího příkazu fakticky neexistuje,

je k dispozici jiné náležité zajištění, které splní nárok osoby, na jejíž žádost byl zajišťovací příkaz vydán, přičemž jde buď o vydání jiného zajišťovacího příkazu, nebo toto jiné zajištění může náležitě zajistit nárok ke spokojenosti soudu, nebo

je prokázáno, že nárokováná částka není odůvodněna *prima facie* nebo je nadhodnocena, nebo

soud považuje poskytnuté zajištění za dostatečné, nebo

je prokázáno, že za daných okolností by nebylo přiměřené zachovávat zajišťovací příkaz v platnosti celý nebo jeho část nebo že zajišťovací příkaz jako celek nebo jeho část již nejsou nezbytné či odůvodnitelné.

Poslední aktualizace: 22/03/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Nizozemí

1 Jaké druhy opatření existují?

Jaké druhy opatření existují?

Existují dva druhy opatření: předběžná opatření a zajišťovací (ochranná) opatření.

Předběžná opatření jsou opatření předcházející soudním rozhodnutím v řízení ve věci samé. Rozsudek vynesený soudem v řízení ve věci samé může předběžné opatření potvrdit nebo zrušit.

Zajišťovací opatření jsou opatření, jejichž cílem je zajistit, aby dlužník splnil své povinnosti. Tato opatření umožňují věřitelům zajistit se proti riziku, že jim nebude poskytnuto to, co jim náleží.

Soud může uložit předběžná a zajišťovací opatření na majetek dlužníka. Věřitel je ze zákona oprávněn podat návrh na některá opatření před vynesením soudního rozhodnutí, a dokonce ještě před zahájením řízení, což slouží k zachování práv, která mohou být vykonána až po vynesení soudního rozhodnutí. Je tomu tak proto, aby druhá strana nezmařila právo věřitele na vymožení prostředků, například tak, že by daný majetek prodala, zatajila, darovala nebo zatížila zástavním právem či hypotékou.

1.1. Předběžná opatření

Předběžná opatření lze nařídit ve zvláštním řízení nebo v řízení ve věci samé, které je projednáváno před soudem.

Na předběžné soudní příkazy v rozvodovém řízení se vztahují zvláštní pravidla.

1.2 Zajišťovací opatření

A. Obstavení (*conservatoir beslag*)

Soud může věřiteli povolit obstavení majetku dlužníka s cílem zachovat tento majetek až do doby, než bude určeno právo, na které vznesla nárok osoba, jež navrhla obstavení.

Existují čtyři typy obstavení:

Obstavení za účelem vymáhání pohledávek (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Majetek je obstaven poté, co soud rozhodl, že je nutno uspokojit peněžité nárok.

Obstavení za účelem vydání movitého majetku nebo dodání zboží (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). V takovém případě je dlužníkovi nařízeno obstavení s cílem zajistit zachování práv vlastníka nebo příjemce, který má nárok na plnění.

Předběžné obstavení majetku manželů (*conservatoir marital beslag*). Toto obstavení může provést ten z manželů, který usiluje o rozvod, rozluku nebo zrušení společného jmění manželů, s cílem zabránit tomu, aby byl majetek ze společného jmění manželů vyveden dříve, než dojde k jeho rozdělení.

Obstavení za účelem zajištění důkazů (*conservatoir bewijsbeslag*). Cílem tohoto obstavení je zajistit důkazy.

B. Svěření do úschovy

Toto opatření se týká zejména případů, kdy existuje riziko, že dojde ke ztrátě obstaveného majetku. Na žádost osoby, která obstavení navrhuje, soud nařídí, aby předměty, jež jsou nebo mají být obstaveny, byly předány opatrovníkovi, kterého určí soud.

Svěření do úschovy lze nařídit i nezávisle na obstavení.

C. Uvalení nucené správy

Na majetek, který je předmětem sporu o vlastnictví, může soud uvalit nucenou správu. Například: je veden spor o právo společnosti dodávat zboží.

Obstavení nebo zadržení zboží této společnosti by jí mohlo bránit v provozování činnosti. Po dobu trvání soudního řízení může společnost řídit správce.

D. Zapečetění a soupis

Notář může se svolením místního soudu (*kantonrechter*) zapečetit majetek spadající do dědictví nebo určitý majetek ve společném vlastnictví. Není nutná asistence právníka. Toto opatření se používá jen zřídka. Mohou si ho vyžádat například dědicové, pozůstalý manžel nebo registrovaný partner, exekutoři a osoby s (omezeným) nárokem na podíl majetku ve společném vlastnictví.

Návrh na odpečetění se podává rovněž u místního soudu.

Místní soud může na žádost výše uvedených osob mimo jiné nařídit vypracování soupisu u notáře. Není nutná asistence právníka. Toto opatření slouží k určení rozsahu (a hodnoty) daného majetku. Tento návrh lze podat společně s návrhem na zapečetění nebo odpečetění. Toto opatření zahrnuje stručný popis všech aktiv a pasiv daného majetku a na žádost jedné ze stran i odhad hodnoty movitého majetku. Pokud se strany nejsou schopny dohodnout na jmenování certifikovaného odhadce (odhadců), jmenuje tyto odhadce notář.

D. Předběžná vykonatelnost

V případě potřeby může soud prohlásit své rozhodnutí za předběžně vykonatelné ve všech případech, pokud není ze zákona nebo z povahy věci stanoveno jinak. Pokud to nevyplývá ze zákona, musí návrh na nařízení předběžné vykonatelnosti rozhodnutí podat navrhovatel. Soud jej nemůže nařídit z vlastního podnětu.

Rozhodnutí, které je prohlášeno za předběžně vykonatelné, lze vykonat okamžitě, i když proti němu byl podán opravný prostředek. Předběžná vykonatelnost rozhodnutí se může vztahovat na celé toto rozhodnutí nebo jen na jeho část. Toto rozhodnutí lze vykonat i v případě, že není prohlášeno za předběžně vykonatelné, avšak jeho vykonatelnost by byla podáním odvolání pozastavena. Je-li soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné, lze v jeho výkonu pokračovat nebo jej dokonce zahájit i poté, co bylo proti tomuto soudnímu rozhodnutí podáno odvolání.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

A. Obstavení

Obstavení je prováděno s povolením soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření. Návrh na obstavení podává advokát. Soud se může v zásadě spolehnout na tvrzení navrhovatele. Obvykle platí, že dlužník není vyslechnut. Soudní rozhodnutí se zpravidla vydává ještě týž den. V případě peněžitého nároku stanoví soudce částku, pro kterou se toto povolení uděluje. Soud může nařídit složení jistoty za případné škody způsobené obstavením.

Obstavení se provádí usnesením soudu, které doručuje soudní vykonavatel. Pokud později vyjde najevo, že osoba, která obstavení provedla, jej provedla neoprávněně, může odpovídat za náhradu škody.

Při podání návrhu na obstavení vznikají náklady, jako jsou například registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>) a odměna soudního vykonavatele (<http://www.kbvg.nl/>).

B. Svěření do úschovy

Svěření do úschovy nařizuje na návrh osoby, jež navrhla obstavení, soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření. Je vyslechnuta jak strana, které se obstavení týká, tak jiné zúčastněné strany, pokud tomu nebrání naléhavé okolnosti. Proti tomuto usnesení se nelze odvolat. Soudce může nařídit složení jistoty.

Soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření, může nařídit svěření do úschovy nezávisle na obstavení.

Při podání návrhu na svěření do úschovy vznikají náklady, jako jsou například registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>) a odměna soudního vykonavatele.

C. Uvalení nucené správy

Na žádost zúčastněné strany umístí soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření, sporný majetek pod nucenou správu. Toto opatření nemá žádný vztah k provedeným obstavením. Obstavení majetku neomezuje pravomoci správce. Toto opatření se může vztahovat na jakýkoli druh zboží, movitého a nemovitého majetku či vlastnických práv. Nucená správa má význam především z hlediska zajištění nepřetržitého hospodaření s majetkem společností nezávislou třetí stranou, například v průběhu řízení.

Při podání návrhu na uvalení nucené správy vznikají náklady, jako jsou například registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>) a plat správce.

D. Předběžná opatření

Předběžné opatření může být nařízeno zcela nezávisle na řízení ve věci samé a toto řízení po něm nemusí ani následovat.

Soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření, má pravomoc nařídit předběžné opatření ve všech záležitostech, pokud je to vhodné. Příslušný je i soudce místního soudu v případech, kdy má rozhodnout v řízení ve věci samé. Kromě běžné územní příslušnosti má soud, který je místně příslušný k přijetí daného opatření, navíc ještě zvláštní příslušnost. O každý příkaz nebo zákaz, o němž by bylo možno požádat v řízení ve věci samé, lze požádat i v řízení o předběžném opatření. Peněžní nároky mohou být přípustné za určitých podmínek (viz 2.2).

V řízení před soudcem, který projednává návrhy na předběžné opatření, musí mít žalobce právního zástupce. Žalovaný (odpůrce) může mít právního zástupce. V řízení u soudu nižší instance (místní soud) nemusí mít právního zástupce žádná ze stran. Slyšení je ústní a neformální. Soudní rozhodnutí se vydává zpravidla za několik týdnů. Soud může z vlastního podnětu prohlásit, že dané předběžné opatření je předběžně vykonatelné. „Předběžným“ se rozumí, že soudní rozhodnutí je právně reverzibilní. V řízení ve věci samé může být vždy vydáno odlišné rozhodnutí.

Při tomto postupu vznikají tyto náklady: registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), odměna soudního vykonavatele (<http://www.kbvg.nl/>) a v případě žalobce i náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Předběžná opatření mohou být nařízena rovněž u probíhajících soudních řízení ve věci samé, a pak platí po celou dobu trvání sporu. Předběžné opatření, jehož se návrh týká, musí mít vztah k žalobě v původním řízení. Tento postup je využíván jen minimálně.

V případě rozvodu se podává návrh na předběžný soudní příkaz na dobu trvání řízení a na určitou dobu po jeho skončení. Jedná se například o společné bydliště manželů, předměty denní potřeby, děti a výživné, které má jeden z manželů vyplácet druhému.

O tato opatření se žádá samostatným návrhem, který se podává před zahájením rozvodového řízení, během něho, a dokonce i po jeho skončení až do doby, kdy přestanou být účinná. Ústní jednání musí být zahájeno nejpozději třetí týden po podání a soudce rozhodne co nejdříve.

Při tomto postupu vznikají tyto náklady: registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>) a náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>).

E. Předběžná vykonatelnost

V běžných řízeních na základě předvolání může soud na návrh žalobce prohlásit celé své rozhodnutí nebo jeho část za předběžně vykonatelné, není-li ze zákona nebo z povahy věci stanoveno jinak. Soud může předběžnou vykonatelnost podmínit poskytnutím jistoty. Může rovněž nařídit předběžnou vykonatelnost z vlastního podnětu v předběžném řízení. Totéž platí v řízení na základě návrhu.

2.2 Hlavní podmínky

A. Obstavení

Návrh musí obsahovat určité informace: povahu obstavení, které má být provedeno, právo, jehož se předkladatel dovolává, a v případě peněžitého nároku i jeho (maximální) výši. Kromě toho je v závislosti na tom, jaké obstavení má být provedeno, nutno prokázat, zda jsou obavy ze zneužití finančních prostředků podložené či nikoli. Naléhavý zájem se nevyžaduje.

B. Svěření do úschovy

Pokud podává návrh osoba provádějící obstavení, není splnění podmínky naléhavosti nutné. Při řízení o předběžném opatření se však naléhavý zájem žalobce vyžaduje. Není nutno prokazovat obavy ze zneužití finančních prostředků.

C. Uvalení nucené správy

To opatření se týká předběžného řízení, takže je vyžadován naléhavý zájem žalobce. Není nutno prokazovat obavy ze zneužití finančních prostředků.

D. Předběžná opatření

V řízení o předběžném opatření musí mít navrhovatel naléhavý zájem, soud posoudí zájmy stran a rozhodne o předběžném opatření. Naléhavý zájem žalobce nemusí spočívat v okolnostech souvisejících s žalovaným. Pohledávka může být popřená nebo sporná. V řízeních o předběžném opatření platí přísnější požadavky pro přípustnost peněžních pohledávek. Naléhavý zájem žalobce je podroben důkladnému přezkoumání, při němž je při posuzování zájmů nutno zohlednit rovněž riziko nemožnosti splácení, které může vést k zamítnutí tohoto opatření. U všech okresních soudů je možné nařídit předběžné opatření u vymáhání pohledávek v případě nesporných nároků nebo nároků, které nelze podloženě napadnout a které vyplývají ze smlouvy o dodávkách zboží a/nebo poskytování služeb.

Na návrh na předběžné opatření v rozvodovém řízení a v jiných řízeních o věci samé se nevztahují požadavky týkající se spornosti nebo naléhavosti případu. Nevztahují se na ně ani obavy ze zneužití finančních prostředků.

E. Předběžná vykonatelnost

Nepoužije se.

3 Účel a povaha opatření?

Účelem zajišťovacích opatření je zachování stavu *de facto* nebo *de iure* za účelem zachování práv (na náhradu škody). Účelem předběžných opatření je vytvoření určitého stavu *de facto* nebo *de iure* před vynesením rozhodnutí v řízení ve věci samé.

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

A. Obstavení

V zásadě platí, že obstavení je možné u všech typů majetku s výjimkou majetku určeného pro poskytování veřejných služeb a položek uvedených v § 447, 448 a 712 občanského soudního řádu (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Určitou část mzdy a dalších nároků na pravidelné platby nelze postihnout obstavením. Obstaveno může být rovněž omezené právo nebo podíl na majetku. V takovém případě se použijí obdobně pravidla pro obstavení tohoto majetku (§ 707 občanského soudního řádu).

B. Svěření do úschovy

Movitý majetek, který není zapsán do rejstříku.

C. Uvalení nucené správy

Veškeré zboží, na které je nárok předmětem sporu.

D. Předběžná opatření

Všechny druhy majetku mohou být předmětem předběžného opatření nařízeného v samostatném řízení o předběžném opatření nebo řízení ve věci samé.

E. Předběžná vykonatelnost

Nepoužije se.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

A. Obstavení

Důsledkem obstavení je zmrazení obstavených aktiv. Strana, jejíž majetek byl obstaven, nesmí tento majetek dále prodat, darovat, zatížit ani pronajmout atd. Tato nemožnost nakládat s majetkem je relativní: má účinky pouze ve vztahu k osobě, která obstavení provádí. V případě obstavení formou zajištění

pohledávek soudem nesmí osoba, jejíž majetek byl obstavený, uskutečňovat žádné další platby ani majetek odevzdat. Třetí strana, která nabývá majetek v dobré víře, je však za určitých podmínek chráněna. V případě obstavení formou zajištění pohledávek je osoba, jejíž majetek byl obstavený, povinna uvést, co má v držbě jménem oprávněného. Zcizení obstaveného majetku je trestné.

B. Svěření do úschovy

Zcizení majetku, který byl svěřen do úschovy, se trestá.

C. Uvalení nucené správy

Správa majetku přechází na správce.

D. Předběžná opatření

Jejich dodržování je často vymáháno na základě pravidelných plateb penále.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

A. Obstavení

Při udělování povolení k obstavení musí soud vždy určit lhůtu, ve které je nutné podat žalobu v hlavním řízení. Pokud nebyla žaloba v hlavním řízení dosud podána, určí soud v povolení obstavení lhůtu v trvání nejméně osmi dnů po obstavení, v níž je nutno podat žalobu v hlavním řízení. Za hlavní řízení lze považovat pouze řízení za účelem získání vykonatelného příkazu k úhradě nároku, pro jehož zajištění bylo obstavení provedeno. Obstavení může být mezitím zrušeno soudem na žádost osoby, jejíž majetek byl obstaven, případně na žádost jiné zúčastněné strany. Při nedodržení soudem stanovené lhůty obstavení zaniká.

Obstavení se mění na exekuční opatření, když osoba, která jej navrhla, získá vykonatelný exekuční titul a ten byl doručen straně, jejíž majetek byl obstaven (a v případě zajišťovacího obstavení pohledávky i příslušné třetí straně).

V případě, že je žaloba v hlavním řízení pravomocně zamítnuta, obstavení zaniká. Obstavení lze zrušit na žádost strany, jejíž majetek byl obstaven.

B. Svěření do úschovy

Svěření do úschovy může zrušit soudce, který rozhoduje o návrzích na předběžné opatření, na žádost kteréhokoli účastníka řízení o předběžném opatření.

Tento soudce v případě potřeby určí, komu musí opatrovník daný majetek předat. Zrušení obstavení, na němž je svěření do úschovy založeno, má za následek i zrušení tohoto opatření. Opatrovník pak doručí daný majetek straně, jíž se obstavení týkalo. Poté, co bylo určeno, která strana má na majetek nárok, soudním rozhodnutím, jež bylo prohlášeno za pravomocné nebo předběžně vykonatelné, předá opatrovník majetek této osobě.

C. Uvalení nucené správy

V případě, že žaloba v hlavním řízení dosud nebyla předložena soudu, je nutno tak učinit ve lhůtě, kterou stanoví soud. Při překročení této lhůty nucená správa končí.

Poté, co bylo určeno, která strana má na majetek nárok, soudním rozhodnutím, jež bylo prohlášeno za konečné nebo předběžně vykonatelné, předá správce majetek této osobě. Nucenou správu zruší na základě společného rozhodnutí stran nebo na žádost jedné z nich soud příslušný pro rozhodování o návrhu na předběžné opatření.

D. Předběžná opatření

Předběžná opatření platí, dokud soud nevynese rozhodnutí v řízení ve věci samé.

Soud může v řízení o předběžných opatřeních rovněž omezit dobu platnosti těchto opatření nebo stanovit podmínku, že řízení ve věci samé bude zahájeno v určité lhůtě. Platnost předběžných soudních příkazů vydaných v řízení ve věci samé končí rovněž v případě, že je předčasně ukončeno řízení o hlavní žalobě.

Předběžné soudní příkazy v rozvodovém řízení mohou zůstat v platnosti i po určitou dobu po rozvodu. Lze je změnit nebo zrušit. Předběžné soudní příkazy vydané před rozvodovým řízením zanikají, pokud není žádost o rozvod podána do čtyř týdnů od rozhodnutí o vydání daného předběžného soudního příkazu.

E. Předběžná vykonatelnost

Odvolací soud může vykonatelnost soudního rozhodnutí odložit. Pozastavení vykonatelnosti lze rovněž získat v exekučním řízení.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Obecná pravidla

Proti soudnímu rozhodnutí lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost.

Námitku může podat strana odsouzená v nepřítomnosti soudem, který vydal soudní rozhodnutí pro zmeškání, do čtyř týdnů (proměnlivý počátek běhu lhůty).

Odvolání (u částek přesahujících 1 750 EUR) může podat neúspěšná strana u odvolacího soudu do tří měsíců ode dne doručení soudního rozhodnutí.

Neúspěšná strana může podat kasační stížnost u Nejvyššího soudu Nizozemska (*Hoge Raad der Nederlanden*) do tří měsíců ode dne doručení soudního rozhodnutí vydaného buď soudem prvního a nejvyššího stupně, nebo odvolacím soudem.

Proti příkazu (usnesení) je možné se odvolat k odvolacímu soudu a podat kasační stížnost k Nejvyššímu soudu Nizozemska.

Odvolání podává navrhovatel a zúčastněné strany, které byly účastníky řízení, ve lhůtě tří měsíců ode dne doručení rozsudku, a jiné zúčastněné strany do tří měsíců ode dne, kdy obdržely oznámení o soudním rozhodnutí.

Kasační stížnost mohou podat osoby, které byly účastníky některého z předchozích soudních řízení, do tří měsíců ode dne doručení soudního rozhodnutí.

Tyto opravné prostředky mají odkladný účinek, pokud nebylo soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné.

A. Obstavení

Proti povolení k obstavení majetku není možné odvolání k vyšší instanci (§ 700 odst. 2 občanského soudního řádu). Osoba, která navrhuje obstavení, může podat odvolání a poté kasační stížnost proti rozhodnutí o zamítnutí žaloby.

B. Svěření do úschovy

Pokud bylo nařízeno svěření do úschovy na žádost osoby, která navrhla obstavení, není proti tomuto příkazu povoleno odvolání k žádné vyšší instanci.

Navrhovatel může podat odvolání a následně kasační stížnost proti zamítnutí žaloby.

Proti předběžnému soudnímu rozhodnutí lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost.

C. Uvalení nucené správy

Proti příkazu na uvalení nucené správy lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost.

D. Předběžná opatření

Proti předběžným soudním příkazům vydaným v předběžném řízení nebo v řízení o věci samé lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost. Proti předběžným soudním příkazům vydaným v rozvodovém řízení nelze podat odvolání ani kasační stížnost.

E. Předběžná vykonatelnost

Pokud nebylo soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné, lze takové prohlášení i přesto získat prostřednictvím odvolání nebo kasační stížnosti, případně prostřednictvím exekučního řízení. Je-li soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné, může odvolací soud jeho výkon odložit. Na základě kasační stížnosti toto není možné. Pozastavení výkonu lze získat rovněž v rámci exekučního řízení.

Poslední aktualizace: 12/09/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [PL](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Předběžná a ochranná opatření - Polsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Druh předběžného opatření záleží na povaze nároku, který je potřeba zajistit. Podle § 747 občanského soudního řádu (*kodeks postępowania cywilnego*) mohou být peněžní nároky zajištěny pomocí:

obstavení movitého majetku, mezd a platů, pohledávek z bankovního účtu nebo jiných pohledávek, případně jiného majetkového práva; zatížení nemovitého majetku povinného subjektu nuceným zástavním právem; stanovení zákazu zcizení nebo zatížení nemovitého majetku v případě, že neexistuje žádný katastr nemovitostí nebo hypoteční rejstřík, případně došlo ke ztrátě nebo zničení údajů z katastru nemovitostí nebo hypotečního rejstříku; zatížení plavidla nebo plavidla ve výstavbě námořní hypotékou; zřízení zákazu disponovat právem k družstevnímu vlastnictví bytů; zavedení nucené správy podniku nebo zemědělského podniku povinného subjektu nebo zařízení tvořícího součást podniku nebo jeho části, případně podstatné části zemědělského podniku povinného subjektu.

Pokud je zajišťována jiná než peněžní pohledávka, soud poskytne záruku, kterou bude v daném případě považovat za vhodnou, nevýmaje opatření směřující k zajištění peněžních pohledávek (§ 755 občanského soudního řádu). Soud může zejména:

standardizovat práva a povinnosti stran nebo účastníků řízení po dobu trvání tohoto řízení; zakázat nakládání s předměty či právy, které jsou předmětem daného řízení; pozastavit řízení o výkonu rozhodnutí nebo jiné řízení, jehož cílem je výkon soudního rozhodnutí; upravit otázky týkající se péče o děti (nezletilé) a styku s dětmi; nařídit zápis příslušné poznámky do katastru nemovitostí a hypotečního nebo jiného příslušného rejstříku.

Při volbě formy, kterou bude toto zajištění mít, by měly být zohledněny zájmy stran nebo účastníků řízení tak, aby byla zajištěna řádná právní ochrana oprávněného a nedošlo k nadměrnému zatížení povinného.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Řízení o předběžném opatření (poskytnutí zajištění) se zahajuje:

na návrh strany nebo účastníka řízení podaný soudu prvního stupně příslušného k řízení v dané věci. Pokud tento soud nelze určit, je příslušným soudem soud v místě, kde má být rozhodnutí o zajištění vykonáno, případně pokud jej nelze určit nebo v případě, že rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření má být vykonáno v jurisdikci různých soudů, je příslušným soudem okresní soud (*sąd rejonowy*) v hlavním městě Varšavě. Návrh na zajišťující předběžné opatření podaný v průběhu řízení posuzuje soud, který věc právě projednává, s výjimkou případu, kdy je tímto soudem Nejvyšší soud (*Sąd Najwyższy*). V takových případech rozhodne o tom, zda má být zajišťující předběžné opatření nařízeno či nikoli, soud prvního stupně (§ 734 občanského soudního řádu). *Ex officio* v případech, kdy může být zahájeno řízení *ex officio* (§ 732 občanského soudního řádu).

Návrhy na zajišťující předběžné opatření se podávají písemně. Měly by splňovat požadavky na návrhy a určit formu, v níž se má zajištění poskytnout, a v případě peněžité pohledávky také výši této záruky (která nesmí překročit výši vymáhané pohledávky vypočtené včetně úroků ode dne, kdy je rozhodnutí o zajišťující předběžné opatření vyneseno, včetně nákladů na poskytnutí zajištění, a může obsahovat rovněž předpokládané náklady řízení), jakož i okolnosti, které návrh odůvodňují. Pokud je návrh na zajišťující předběžné opatření podán před zahájením řízení, je nutno stručně popsat rovněž předmět dané věci (§ 736 občanského soudního řádu).

Zajišťující předběžné opatření může být nařízeno před zahájením řízení nebo v jeho průběhu. Poté, co oprávněný získal exekuční titul, lze zajišťující předběžné opatření nařídit pouze v případě, že zajišťuje pohledávku, u níž dosud neuplynula lhůta na vykonání (§ 736 odst. 2 občanského soudního řádu).

Pokud je zajištění poskytnuto před zahájením řízení ve věci samé, soud stanoví lhůtu, ve které by měl být předložen návrh na zahájení řízení, jinak zajištění pozbyde platnosti (§ 733 občanského soudního řádu).

Návrh na zajišťující předběžné opatření musí být posouzen bez zbytečného odkladu nejpozději do jednoho týdne ode dne, kdy jsou podány u soudu, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak. Pokud zákon stanoví, že se návrhy projednávají při jednání, mělo by být toto jednání nařízeno do jednoho měsíce ode dne, kdy byl návrh podán (§ 733 občanského soudního řádu).

Zajišťující předběžné opatření se nařizuje soudním rozhodnutím.

2.2 Hlavní podmínky

Nařízením zajišťujícího předběžného opatření lze požadovat ve všech občanských věcech posuzovaných soudem nebo rozhodčím soudem (§ 730 občanského soudního řádu).

Podmínky pro nařízení zajišťujícího předběžného opatření jsou následující: nárok i právní zájem na nařízení zajišťujícího předběžného opatření musí být opodstatněné. Právní zájem na poskytnutí zajišťujícího předběžného opatření existuje v případě, že by bylo soudní rozhodnutí v dané věci velmi těžko vykonatelné nebo nevykonatelné, případně by bylo jinak nemožné nebo velmi obtížné dosáhnout cíle řízení, pokud by zajišťující předběžné opatření nebylo nařízeno (§ 7301 občanského soudního řádu).

Účelem zajišťujícího předběžného opatření nemůže být uspokojení pohledávky, pokud není v právních předpisech aktu stanoveno jinak (§ 731 občanského soudního řádu).

Soud může podmínit vykonání rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření tím, že oprávněný složí jistotu na zajištění pohledávek, které povinnému vzniknou z vykonání rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření s výjimkou případů, kdy je oprávněným ministerstvo financí, a kdy je zajišťující předběžné opatření nařizováno za účelem zajištění pohledávek z výživného, invalidního důchodu nebo částek dlužných zaměstnancům v záležitostech týkajících se pracovního práva, které nepřesahují měsíční odměnu zaměstnance v plné výši (§ 739 občanského soudního řádu).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem zajišťujícího předběžného opatření může být:

movitý majetek,
mzdy a platy,

pohledávky vyplývající z bankovního účtu nebo jiné pohledávky, případně jiné majetkové právo, nemovitost,

plavidla a plavidla ve výstavbě,

právo z družstevního vlastnictví bytů,

podnik nebo zemědělský podnik, zařízení tvořící součást podniku či jeho části nebo část zemědělského podniku.

Zajišťující předběžné opatření se nevztahuje na položky, dluhy nebo autorská práva, která jsou vyloučena z výkonu soudního rozhodnutí. Zboží podléhající rychlé zkáze může být předmětem zajišťujícího předběžného opatření v případě, že povinný nemá žádný jiný majetek, jímž by mohl zajistit pohledávky oprávněného, a toto zboží lze rychle prodat.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Hlavním účelem řízení o zajišťujícím předběžném opatření je zajistit, aby byl oprávněný (nejčastěji věřitel) chráněn proti možným nepříznivým účinkům prodlení v případech projednávaných před soudem, a zlepšit postavení oprávněného v exekučním řízení, pokud je předmětem soudního řízení a zajištění vykonatelná pohledávka. Zajištění může do jisté míry umožnit oprávněnému rovněž získat peněžité dávky.

Zajišťující předběžné opatření může být reakcí na opatření povinného na úkor oprávněných zájmů oprávněného.

Účinky zajištění pro povinného se liší v závislosti na druhu zajišťujícího předběžného opatření a mohou být následující:

v případě obstavení movitého majetku nemá správa movitého majetku po zabavení žádný vliv na další průběh řízení a exekuční řízení v případě obstaveného movitého majetku lze vést rovněž proti kupujícím,

pokud obstavuje bankovní účet podnikatele nebo vlastníka zemědělského podniku, může povinný vymáhat pouze částky určené soudem na výplatu současných mezd a platů včetně daně ze mzdy a dalších zákonných částek, jakož i režijních nákladů,

v omezeném rozsahu lze využít i jiné zabavené pohledávky a práva k majetku (způsob využití stanoví soud),

soudní vykonavatel či exekutor prodá všechny zabavené předměty společně s právy na finanční nástroje zaúčtovanými na účtu cenných papírů nebo na jiném účtu ve smyslu pravidel obchodování s finančními nástroji a získaná částka se uloží na depozitní účet soudu,

vydá se zákaz nakládání s nemovitostí a právy k družstevnímu vlastnictví bytů nebo jejich zatížení zástavními právy,

plavidlo nebo plavidla ve výstavbě se zatíží námořní hypotékou,

povinný se zbaví práva na správu, je nařízena nucená správa a výnos z nucené správy slouží jako zajištění,

v otázkách souvisejících s výživným je povinný povinen uhradit konkrétní částku oprávněnému, a to buď, jednorázově nebo pravidelně.

3.3 Jaké je platnost těchto opatření?

Povinný může kdykoli požádat o zrušení nebo změnu právně závazného rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření, pokud důvody pro jeho nařízení pomínuly nebo se změnil (§ 742 občanského soudního řádu).

Zajišťující předběžné opatření se zruší, jestliže:

povinný složí jistotu ve výši požadované oprávněným v návrhu na složení jistoty na depozitní účet soudu,

žaloba nebo návrh jsou vzaty zpět nebo zamítnuty,

žaloba nebo návrh jsou odmítnuty nebo se zastaví řízení,

oprávněný neuplatní v řízení celou pohledávku nebo uplatní i jiné nároky než ten, který byl zajištěn před zahájením řízení,

soudní rozhodnutí navazující na předběžné opatření nabude právní moci (zajišťující předběžné opatření se zruší jeden měsíc poté, co toto soudní rozhodnutí nabude právní moci),

oprávněný subjekt nepožádá o další exekuční opatření do dvou týdnů od okamžiku, kdy nabude právní moci soudní rozhodnutí přiznávající nárok

v případech, kdy bylo zajišťující předběžné opatření nařízeno na základě obstavení movitého majetku, mezd a platů, pohledávek na bankovním účtu nebo jiných pohledávek, jiného práva k majetku nebo zavedení nucené správy podniku nebo zemědělského podniku povinného subjektu, případně zařízení tvořícího součást podniku či jeho části nebo části zemědělského podniku povinného subjektu.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Jak oprávněný, tak povinný mohou podat stížnost proti rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci zajišťujícího předběžného opatření (§ 741 občanského soudního řádu).

Poslední aktualizace: 08/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Přeběžná a ochranná opatření - Rumunsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Jednotlivé druhy ochranných opatření představují přeběžné a soudní zajištění a přeběžné obstavení. Ochranná opatření jsou procesní soudní příkazy na zmrazení a ochranu vydané soudem na majetek dlužníka s cílem zabránit protistraně ve zničení nebo převedení tohoto majetku nebo v zmenšení jeho objemu.

Přeběžné zajištění spočívá ve zmrazení výsledovatelných aktiv dlužníka s cílem vymáhat je, až věřitel získá exekuční rozkaz. Občanský soudní řád obsahuje řadu zvláštních ustanovení týkajících se postupu výkonu přeběžného zajištění civilních lodí.

Soudní zajištění spočívá ve zmrazení aktiv tím, že se svěří do úschovy soudnímu exekutorovi.

Soudní zajištění se může uplatnit vždy, když je zahájeno řízení v souvislosti s majetkem nebo jiným nadřazeným věcným právem, s vlastnictvím aktiv nebo s využíváním či správou společného vlastnictví, přičemž soud je oprávněný schválit soudní zajištění majetku.

Přeběžné obstavení lze uplatnit na peněžní prostředky, cenné papíry nebo jiný výsledovatelný movitý nehmotný majetek, který představuje dluh třetí osoby vůči dlužníkovi.

Vykonatelné obstavení je forma nepřímého vykonání, pomocí kterého se vymáhají peněžní prostředky, cenné papíry nebo jiný výsledovatelný movitý nehmotný majetek.

Některá rozhodnutí soudu prvního stupně jsou *ze zákona přeběžně vykonatelná*, pokud je jejich cílem zajistit výkon rodičovských práv, právo na osobní vztah s nezletilou osobou a právo bydliště nezletilé osoby, odměňování, dávky v nezaměstnanosti, náhradu škody za úraz na pracovišti, anuitu, vyživovací povinnost, výživné na děti a důchod, odškodnění za smrt, zranění nebo újmu na zdraví, okamžitou opravu, zapečetění, odpečetění nebo vytvoření soupisu, nároky týkající se držby, soudní rozhodnutí vynesena na základě toho, že žalovaný uznal nároky žalobce apod. Tato soudní rozhodnutí jsou přeběžně vykonatelná.

Soud může umožnit přeběžný výkon soudních rozhodnutí týkajících se majetku.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, je každá osoba, která má naléhavý zájem na zajištění svědectví jiné osoby, odborného znaleckého posudku nebo stavu určitého majetku, případně usiluje o uznání určitého podání, skutečnosti nebo práva, oprávněna požadovat jak před zahájením soudního řízení, tak v jeho průběhu poskytnutí těchto důkazů.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Pokud jde o předběžné zajištění a obstavení, je nezbytné vydání soudního rozhodnutí příkazující zmrazení vysledovatelného majetku nebo prostředků dlužníka. Příkazy může vydávat pouze soud prvního stupně příslušný v dané věci (soudní zajištění, předběžné obstavení) nebo soud prvního stupně, který projednává řízení ve věci samé nebo místně příslušný soud, v jehož jurisdikci se daný majetek nachází (soudní zajištění). V těchto zvláštních řízeních neplatí povinnost právního zastoupení. Rozhodnutí týkající se předběžného zajištění a obstavení vykonává soudní exekutor. Soudní exekutor může vypracovávat veškeré dokumenty nutné pro zachování a správu majetku, přijímat veškeré příjmy a splatné pohledávky a hradit splatné dluhy a dluhy stanovené na základě vymahatelného platebního rozkazu. Předvídatelné náklady představují pouze poplatky za soudní kolký, které podle čl. 11 odst. 1 písm. b) mimořádného vládního nařízení č. 80 ze dne 26. června 2013 o poplatcích za soudní kolký činí 100 RON pro návrhy týkající se ochranných opatření a 1 000 RON pro návrhy týkající se zajištění lodí a letadel. Věřitel může být povinen složit jistotu ve výši stanovené soudem. Pokud není pohledávka věřitele stanovena písemně, je výše jistoty stanovena zákonem v poloviční výši požadované hodnoty.

Vykonatelné obstavení provádí na žádost věřitele soudní exekutor, jehož úřad se nachází v jurisdikci odvolacího soudu místa, kde má dlužník nebo třetí strana, již se obstavení týká, bydliště, nebo v případě bankovních účtů soudní exekutor místně příslušný pro bydliště/sídlo dlužníka nebo pro ústředí/pobočku úvěrové instituce.

Pokud jde o předběžnou vykonatelnost rozhodnutí, lze podat písemný nebo ústní návrh u soudu až do ukončení projednávání věci. Soud může povolit předběžnou vykonatelnost soudních příkazů týkajících se aktiv, kdykoli uzná, že takové opatření je nezbytné s ohledem na zjevné právní důvody nebo platební neschopnost dlužníka, a pokud se domnívá, že nebude-li tento příkaz okamžitě vykonán, dojde k jednoznačnému poškození věřitele. V těchto případech může soud naříditi věřiteli složení jistoty.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, před zahájením soudního řízení se podává návrh okresnímu soudu, do jehož jurisdikce daný svědek nebo předmět zjištění spadá, a v průběhu soudního řízení se podává návrh soudu, který vede řízení v dané věci v prvním stupni. V návrhu strany sporu jsou uvedeny důkazy a skutečnosti, které hodlá dokázat, jakož i důvody pro nezbytnost poskytnutí takových důkazů, případně i souhlas protistrany.

2.2 Hlavní podmínky

V případě předběžného zajištění a obstavení nesmí být o věci dosud pravomocně rozhodnuto. Soudní zajištění lze naříditi i v případě, že řízení ve věci samé neprobíhá. Věřitel, který nemá žádný exekuční titul, může požádat o výkon předběžného zajištění nebo obstavení, pokud prokáže, že podal žalobu.

Žádost o předběžné zajištění lodí lze v naléhavých případech podat ještě před podáním žaloby ve věci samé.

Soud může vyhověti návrhu na soudní zajištění nebo předběžné obstavení, je-li toto opatření nevyhnutelné na ochranu příslušných práv a probíhá řízení týkající se vlastnictví nebo jiného nadřazeného věcného práva, držby majetku či využívání nebo správy společného vlastnictví.

Soudní zajištění lze schválit i v případě, že není zahájeno řízení ve věci samé, týká-li se majetku, který dlužník nabízí za účelem svého zproštění závazku, s cílem zajistit majetek, u něhož má dotčená osoba dostatečné důvody k obavám, že jej vlastník zcizí, zničí nebo na něm provede změny, a u movitých věcí představujících záruku pro věřitele v případě, že věřitel prohlásí, že jeho dlužník je v platební neschopnosti, nebo má-li věřitel důvod se domnívat, že dlužník se bude vyhýbat výkonu rozhodnutí, případně se bude obávat zcizení nebo poškození tohoto majetku.

Soud rozhodne o návrhu na naléhavé předběžné zajištění nebo předběžné obstavení na neveřejném zasedání bez předvolání stran a jeho rozhodnutí bude vykonatelné; v případě potřeby stanoví výši jistoty a lhůtu, v níž má být složena. Návrh na soudní zajištění se považuje za naléhavý a jsou předvolány strany sporu. V případě vyhovění návrhu může soud naříditi žalobci, aby složil jistotu, a jedná-li se o nemovitý majetek, provede se zápis do katastru nemovitostí. Pokud jde o naléhavost návrhu, neexistují žádné požadavky, věřitele však při předběžném zajištění a předběžném obstavení může poukázat na to, že rozsudek nebude možné vykonat, jestliže dlužník dotčený majetek zcizí nebo zničí, a to i když, že pohledávka není splatná.

Vykonatelné obstavení se nařizuje bez předvolání stran rozhodnutím prostřednictvím oznámení soudu, které obsahuje rovněž informace o exekučním titulu a které je zasláno dané třetí osobě. O soudním rozhodnutí je vyrozuměn rovněž i dlužník. Soudní rozhodnutí, kterým se obstavuje, informuje třetí osobu, která se stává třetí osobou, již se obstavení týká, že není oprávněna vyplatit dlužníkovi peněžní prostředky nebo mu vydat movité věci, které mu dluží nebo bude dlužit s tím, že se na ně vztahuje obstavení, v rozsahu nutném ke splnění povinností, již se obstavení týká.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, je nutné, aby existovala hrozba, že důkaz by mohl v budoucnosti zmizet nebo by mohlo být obtížné jej provést. Pokud k tomu protistrana poskytne souhlas, lze tento návrh podat i v případě, že se nejedná o naléhavou potřebu. Soud předvolá strany a doručí kopii návrhu protistraně. Soud projedná návrh na neveřejném zasedání a vydá rozhodnutí. Pokud existuje nebezpečí prodlžení, může soud návrhu vyhověti i bez předvolání stran sporu.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem předběžného obstavení mohou být bankovní účty, nehmotný majetek, cenné papíry atd.

Předmětem předběžného zajištění může být movitý hmotný majetek, registrované dopravní prostředky, nemovitý majetek atd.

Předmětem soudního zajištění může být nemovitý majetek, movitý majetek atd.

Předmětem vykonatelného obstavení mohou být peněžní prostředky, cenné papíry nebo jiný movitý nehmotný majetek.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

V případě předběžného zajištění a obstavení lze zajištění zpeněžit až poté, co věřitel získá exekuční titul rozkaz.

Příkaz k předběžnému zajištění lodí se vykonává zadržením lodě kapitánem přístavu, kde se loď nachází. V takovém případě úřad přístavního kapitána nevydává požadované přepravní doklady a neumožní lodi opustit přístav.

Pokuta se vyměří pouze tehdy, když žalobce dosáhne ochranného opatření, které způsobí žalovanému újmu, jinak než v dobré víře. Žalovanému/dlužníkovi může být uložena sankce podle trestního práva za nedodržení soudních rozhodnutí.

Pokud dlužník složí dostatečnou jistotu (záruku), může soud na jeho žádost zrušit soudní příkaz k předběžnému zajištění. Žádost o uvolnění majetku se projednává na neveřejném zasedání jako naléhavá záležitost a účastníci jsou předvoláni ve zkrácené lhůtě.

Obdobně pokud byl hlavním návrh, který byl základem návrhu na ochranné opatření, zrušen, zamítnut nebo pozbyl platnosti na základě vydání pravomocného soudního rozhodnutí, případně pokud osoba, která tento návrh podala, jej vzala zpět, může dlužník požádat o uvolnění daného majetku soud, který příslušný příkaz vydal. Soud vydá konečné rozhodnutí ve věci návrhu bez předvolání stran.

V případě vykonatelného obstavení se všechny peněžní prostředky i majetek, které jsou předmětem obstavení, zmrazí ode dne, kdy byl příkaz k obstavení zaslán třetí straně, již se obstavení týká. Od okamžiku zmrazení až do úplného splacení závazků uvedených ve v exekučním titulu neprovede strana, již se

obstavení týká, žádnou platbu ani operaci, která by výši zmrazeného majetku mohla snížit. Pokud je obstavená pohledávka zajištěna zástavním právem k nemovitosti nebo jinou nemovitou zástavou, je věřitel, který o obstavení požádal, oprávněn požadovat, aby bylo obstavení zapsáno do katastru nemovitostí nebo do jiného veřejného rejstříku.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

V případě předběžného zajištění a obstavení se na základě soudního rozhodnutí mohou stanovit lhůty, které se nekryjí s dobou platnosti soudního příkazu (například lhůta, v níž musí věřitel složit jistotu, jinak bude majetek uvolněn).

Soudní příkaz platí do vynesení soudního rozhodnutí o návrhu o uvolnění majetku, pokud je tento návrh zamítnut, vyprší jeho platnost nebo byl vzat zpět; pokud je mu vyhověno, platí až do výkonu rozhodnutí, nebo dokud dlužník neposkytne dostatečné záruky.

Při projednávání odvolání jsou vždy předvolány strany sporu.

V případě vykonatelného obstavení jsou všechny obstavené peněžní prostředky a majetek zmrazeny ode dne, kdy byl příkaz k obstavení zaslán třetí straně, již se obstavení týká. Od okamžiku zmrazení až do úplného uhrazení závazků uvedených ve vymahatelném platebním rozkazu, a to včetně doby pozastavení výkonu rozhodnutí v důsledku obstavení, nebude třetí strana, již se obstavení týká, provádět žádné platby ani operace, které by mohly snížit objem zmrazených aktiv, nestanoví-li zákon jinak.

Třetí strana, již se obstavení týká, musí zaevidovat obstavenou peněžní částku nebo volný obstavený nehmotný movitý majetek do pěti dnů od oznámení o obstavení nebo ode dne splatnosti částek dlužných v budoucnosti. Soudní exekutor uvolní nebo rozdělí zaevidovanou peněžní sumu.

Pokud třetí strana, které se obstavení týká, nesplní své povinnosti, může věřitel, dlužník či soudní exekutor vyrozumět soud, který zajišťuje výkon rozhodnutí, aby potvrdil obstavení. Pokud z předložených důkazů vyplývá, že třetí strana, již se obstavení týká, dluží peníze dlužníkovi, vydá soud rozhodnutí potvrzující toto obstavení, a tak zaváže třetí stranu, které se obstavení týká, aby uhradila věřiteli částku, kterou dluží dlužníkovi; pokud nikoli, rozhodne o zrušení obstavení. Pokud bylo provedeno obstavení nehmotných movitých věcí, které byly v den obstavení v držení třetí strany, které se obstavení týká, rozhodne soud o jejich prodeji.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, předložené důkazy zkoumá soud v průběhu řízení o věci samé s ohledem na jejich přípustnost a průkaznost. Poskytnuté důkazy může využít i strana, která nepožadovala jejich předložení. Náklady spojené s předložením důkazů zaznamenává soud, který rozhoduje ve věci samé.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Pokud jde o předběžné zajištění a obstavení, lze se proti rozhodnutí odvolat pouze do pěti dnů ode dne jeho vynesení rozhodnutí nebo jeho doručení podle toho, zda řízení proběhlo za přítomnosti stran nebo bez ní, k soudu hierarchicky vyššího stupně. Pokud je příslušným soudem v prvním stupni odvolací soud, je opravným prostředkem odvolání. Účinkem těchto opravných prostředků je buď uvolnění majetku, nebo zachování ochranného opatření. Kterákoli zúčastněná strana může námitkou napadnout výkon soudního příkazu k zajištění/obstavení.

Pokud jde o vykonatelné obstavení, lze se proti rozhodnutí potvrzujícím obstavení odvolat pouze ve lhůtě pěti dnů od jeho doručení. Účinkem pravomocného rozhodnutí o potvrzení je postoupení pohledávky a představuje exekuční titul vůči třetí straně, které se obstavení týká, až do výše částky, pro kterou bylo potvrzení uděleno. Poté, co bylo obstavení potvrzeno, provede třetí strana, již se obstavení týká, zaznamenání nebo vyplacení sumy výslovně uvedené v rozhodnutí o potvrzení.

Co se týče předběžné vykonatelnosti rozhodnutí, pokud byl návrh zamítnut soudem prvního stupně, lze se proti němu odvolat. O pozastavení předběžného výkonu rozhodnutí lze požádat buď v odvolání, nebo jiným způsobem v průběhu odvolacího řízení. Do rozhodnutí o žádosti o pozastavení výkonu, může být výkon rozhodnutí dočasně povolen na základě předběžného opatření nařízeného předsedou soudu ještě před obdržením spisu.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, je rozhodnutí o přijetí návrhu na poskytnutí důkazů vykonatelné a nelze se proti němu odvolat. Proti rozhodnutí, kterým byla tato žádost zamítnuta, se lze odvolat pouze do pěti dnů ode dne vydání rozhodnutí, pokud byly strany předvolány, nebo ode dne jeho doručení, pokud předvolány nebyly.

Důkazy, které mají být poskytnuty, mohou být předloženy pouze po začátku lhůty stanovené pro tento účel nebo v jejím průběhu. Podání poskytovaného důkazu se uzná v závěru v rozhodnutí, proti němuž se nelze odvolat.

Poslední aktualizace: 05/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Předběžná a ochranná opatření - Slovensko

1 Jaké druhy opatření existují?

Slovenský právní řád zná institut „neodkladných opatření“, „ochranných opatření“ a „zajištění důkazu“. Příslušná ustanovení se nacházejí v § 324 a násl. zákona č. 160/2015 o civilním řízení sporném (*Civilný sporový poriadok*) a pro zvláštní řízení v § 360 a násl. zákona č. 161/2015 o civilním řízení nesporném (*Civilný mimosporový poriadok*).

Ochranným opatřením může soud zřídit zástavní právo vztahující se na věci, práva nebo jiný majetek dlužníka k zajištění peněžité pohledávky věřitele, existuje-li obava, že exekuce bude ohrožena.

Neodkladné opatření soud nařídí, je-li zapotřebí bezodkladně upravit poměry nebo existuje-li obava, že exekuce bude zmařena, a pokud sledovaného účelu nelze dosáhnout ochranným opatřením. Toto rozhodnutí může sloužit rovněž jako záruka efektivnosti budoucího nuceného výkonu soudního rozhodnutí.

Institut zajištění důkazu umožňuje zajistit důkaz (jakýkoli, svědeckou výpovědí, znaleckým posudkem apod.) před zahájením řízení, a to pouze na návrh, nikoli z podnětu soudu. Předpokládá se, že tento návrh může podat pouze osoba, která je oprávněná podat návrh na zahájení řízení, ve kterém by se mohly použít výsledky zajištění důkazu.

2 Za jakých podmínek lze toto opatření vydat?

2.1 Postup

Příslušný k nařízení neodkladného nebo ochranného opatření je okresní soud, který je příslušný k rozhodnutí ve věci samé.

Neodkladné nebo ochranné opatření nařídí soud na návrh. Návrh se nevyžaduje v případě neodkladného nebo ochranného opatření v řízení, které může soud zahájit i bez návrhu.

Povinné zastoupení advokátem zákon nepředepisuje.

Podle příslušného zákona se u návrhu na nařízení nebo zrušení opatření účtuje soudní poplatek ve výši 33 EUR.

Za zajištění důkazu se poplatek nehradí. Stát hradí náklady důkazů, které nejsou pokryty zálohou. Soud však může účastníkovi, který není způsobilý pro osvobození od soudních poplatků, nařídit složení zálohy na náklady důkazů, aniž by tento ztratil nárok na jejich pozdější úhradu.

Ani v tomto případě nepředepisuje zákon povinné zastoupení advokátem.

Důkazy lze tímto způsobem zajistit ve sporném i nesporném řízení.

2.2 Hlavní podmínky

Neodkladná opatření může soud nařídit před zahájením řízení, v jeho průběhu i po jeho skončení. V případě ochranných opatření se zástavní právo zřizuje vydáním usnesení o ochranném opatření.

Před zahájením řízení, v jeho průběhu a po skončení řízení ve věci samé lze podat návrh na zajištění důkazu v případě obavy, že později nebude možné dokazování provést vůbec, nebo pouze s velkými obtížemi. K zajištění důkazu je příslušný soud, který by byl příslušný k rozhodnutí ve věci samé, nebo soud, v jehož obvodu se nachází ohrožený důkazní prostředek. Kromě všeobecné úpravy obsahuje zákon o civilním řízení sporném zvláštní ustanovení o zajištění důkazu ve věcech týkajících se duševního vlastnictví.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Prostřednictvím neodkladného opatření může soud účastníkovi zejména nařídit, aby:

- platil výživné v nezbytné míře;
- svěřil dítě do péče druhého rodiče nebo do péče osoby, kterou určí soud;
- poskytl alespoň část své mzdy, pokud trvá pracovní poměr a navrhovatel ze závažných důvodů nepracuje;
- uložil určitou peněžní částku nebo věc do úschovy u soudu;
- nenakládal s určitými věcmi nebo právy;
- něco vykonal určitou činnost, něčeho se zdržel nebo něco strpěl;
- dočasně nevstupoval do domu nebo bytu, ve kterém bydlí osoba blízká nebo osoba, která je v jeho péči nebo ve výchově, s ohledem na niž existuje důvodné podezření z násilí;
- zdržel se jednání, kterým porušuje nebo ohrožuje právo duševního vlastnictví.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Druhy neodkladných opatření jsou vymezeny formou příkladů, což znamená, že soud může nařídit i jiná neodkladná opatření.

Pokud se neodkladné nebo ochranné opatření vztahuje na nenakládání s věcmi nebo právy, představuje takovéto opatření zákaz disponování s věcmi nebo právy například kvůli obavě, že by je žalovaný mohl zašantročit (převést na jinou osobu, zničit, poškodit apod.).

Soud může vydat rozhodnutí o neodkladném nebo ochranném opatření i bez výsledku účastníků. Jinými slovy, účastníci nemusí být před vydáním rozhodnutí vyslechnuti. Toto pravidlo souvisí s tím, že by výslech mohl zmařit účel neodkladného nebo ochranného opatření, a se skutečností, že u této činnosti soudu se dokazování zásadně neprovádí. Soud však může výslech účastníků nařídit. V tomto případě musí dodržet všechna pravidla procesního dokazování. Provádí-li soud dokazování pouze listinami, neprovádí se toto dokazování během veřejného jednání. Soud potřebné úsudky přijímá bez součinnosti s účastníky.

Neodkladné opatření je vykonatelné doručením, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Neodkladné nebo ochranné opatření zanikne:

- uplynutím lhůty, po kterou bylo nařízeno;
- pokud bylo nařízeno po zahájení řízení ve věci samé a soud prvního stupně resp. odvolací soud žalobu zamítl nebo řízení zastavil;
- pokud soud v rozhodnutí stanovil lhůtu pro podání návrhu ve věci samé a návrh nebyl v této lhůtě podán;
- pokud soud vyhověl žalobě ve věci samé;
- pokud to již není vzhledem ke stavu exekuce nutné.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Opravný prostředek proti usnesení o nařízení neodkladného nebo ochranného opatření je přípustný. Příslušným soudem pro řízení o podaném opravném prostředku je příslušný odvolací soud, tj. soud druhého stupně, který je nadřízený soudem prvního stupně, jenž neodkladné nebo ochranné opatření nařídil. Opravné prostředky se podávají do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podání opravného prostředku nemá odkladný účinek.

Poslední aktualizace: 14/01/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.